

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MANAGEMENT FIREM

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Podmínky podnikání - srovnání ČR a Francie

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBÁ (MĚSÍC/ROK)

6/2018

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Michaela Čápková / MF 18

JMÉNO VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této diplomové práce použil/a pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom/a skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil/a, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř. k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo:

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu diplomové práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Hlavním cílem diplomové práce je návrh doporučení pro zlepšení podnikatelského prostředí v České republice na základě porovnání podmínek pro podnikání ve srovnání s Francií. Dílčími cíli jsou: vyhodnocení podmínek pro podnikání v České republice a ve Francii a nalezení problematických oblastí, které mohou mít negativní dopad na podnikání ve sledovaných zemích.

2. Výzkumné metody:

Práce vznikla na základě analýzy primárních a sekundárních zdrojů. Sekundární zdroje byly využity v teoreticko-metodologické části této práce a byly čerpány zejména z odborné zahraniční i české literatury související s touto problematikou. V praktické části této práce jsou jako primární zdroje využity především internetové zdroje, jelikož jsou pravidelně aktualizovány a proto jako jediné přináší v této oblasti aktuální údaje. Pro srovnání byly použity metody analýza a komparace a v závěrech a doporučeních je použita metoda dedukce v podobě návrhů možných opatření pro podnikatelské prostředí v ČR a zhodnocení splnění cílů na základě syntézy.

3. Závěry a doporučení:

Francie, jak již bylo předpokládáno, předčila Českou republiku v porovnání podmínek pro podnikání dle jednotlivých institucí, není ale možné každému podnikateli doporučit, aby podnikal právě ve Francii. Pro navržení jednotlivých opatření na vylepšení podnikatelského prostředí v ČR, vybral autor oblasti, které se od Francie nejvíce odlišovali. V České republice je dle autora největší problém u vyřizování stavebního povolení, které zabírá hodně času (až 247 dní) a je zde zapotřebí projít mnoha procedurami. To by autorka upravila změnou či novelou stavebního zákona. Dále autorka doporučuje zjednodušit podmínky pro založení podniku, zejména náklady na rozjezd a počet dní k vyřízení taktéž změnou zákona. Velké zlepšení České republiky se událo oproti minulému roku v oblasti placení daní, kdy v roce 2016 si ČR stála na 122. pozici a v roce 2017 na 53. pozici. To je dáno velkou úpravou v metodice indikátoru dle ministerstva financí. Další věcí, která vede ke zlepšení podmínek podnikání je efektivní soudní systém, zejména levná a rychlá vynutitelnost práva. Zdlouhavé soudní procesy podnikatelským subjektům neprospívají, často vedou až k ukončení činnosti. Proto je ČR doporučeno ustanovit maximální počet soudních odročení a také snížit dobu a náklady pro rozhodnutí případu. Dalším negativem je, že v ČR neexistují soudy, které by se přímo věnovaly pouze obchodním záležitostem.

4. Výsledky výzkumu/práce:

Při konečné komparaci zemí byla vyhodnocena Francie jako země s lepšími podmínkami pro podnikání dle indexu Doing Business a Global Competitiveness Index 2016-2017. Bylo porovnáváno 15 ekonomických oblastí, z nichž 9 vyšlo lépe pro podnikání ve Francii. Na základě těchto oblastí pak byly vytvořeny návrhy doporučení pro zlepšení podnikatelského prostředí v ČR, které spočívají hlavně u vyřizování stavebního povolení. Česká Republika má nejsložitější systém povolování staveb ze zemí EU, z toho důvodu autorka určitě doporučuje úpravu ve formě změny či novely stavebního zákona. Další úprava by mohla být přínosná v oblasti soudního systému, který je v ČR zdlouhavý, proto je ČR doporučeno ustanovit maximální počet soudních odročení a také snížit dobu a náklady pro rozhodnutí případu. Dalším negativem pro Českou republiku je, že neexistují soudy, které by se přímo věnovaly pouze obchodním záležitostem. Ohledně kvality vzdělání by autorka doporučovala zaměřit se například na projekty testování znalostí žáků a získané informace pak rozdělovat mezi ministerstvo, školy či žáky a dle této zpětné vazby zahájit opatření, které bude vést ke zlepšení kvality školství. Další doporučení je z oblasti antimonopolní politiky, kdy autorka doporučuje zpřísnit podmínky při porušení antimonopolního zákona ve formě vyšších pokut či trestů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Podmínky podnikání, podnikatelské prostředí, podnikatel

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The focus of this theses is suggested a recommendation for improving the business environment in the Czech Republic by comparing the business conditions with France. The partial objectives are: evaluation of the conditions for doing business in the Czech Republic and France and find the problematic areas, which may have a negative impact to doing business in both countries.

2. Research methods:

This Theses is based on the analysis of primary and secondary sources. Secondary sources are obtained from scientific literature related to these issues and used mainly in the theoretical part of this theses. Primary sources in the practical part of this theses are drawn mainly from internet sources as they are regularly updated and bring us the current data in this area. For comparison there were used the methods of analysis and comparison. In a conclusion, there were used the deduction method in the form of suggestions for possible measures for the business environment in The Czech Republic.

3. Result of research:

The final comparison of the countries were France better in business than The Czech Republic. According to the Doing Business Index, It was not possible to say which country is better for business. Therefore there are necessary to make another analysis from other institutions. By adding The Global Competitiveness Index 2016-2017, It was obvious that France is better in more analysed areas. The state of corruption as the next rated indicator went back to the Corruption Perception Index again in France. The final evaluation was the questionnaire survey which identified the most important areas according to entrepreneurs from the Czech Republic and France: tax payments, enforcement of contracts, internal market efficiency and market size, of which the last 3 areas were better evaluated in France. In the fact, that this theses is based on general character only, It is not possible to recommend any entrepreneur to do business in France. It is up to every entrepreneur to consider the specifics of a thoughtful business and analysed their own business environment and conditions that are more important for their business, than decided in which country is easier and better to do business.

4. Conclusions and recommendation:

In the final comparison of the countries, France was assessed as a country with better business conditions according to the Doing Business Index and the Global Competitiveness Index 2016-2017. Fifteen economic areas were compared and nine of them were better for business in France. Based on the final information from these areas, were made suggestions to improve the business environment in the Czech Republic, which mainly consist of a building permit. The Czech Republic has the most complicated system of building permits from the EU countries, for this reason the author of this theses recommend an amendment or change in Building act. Further adjustment could be beneficial in the area of the judicial system, which is lengthy in the Czech Republic. Therefore, the Czech Republic is recommended to establish the maximum number of court adjournments and also to reduce the time and costs of the case. Another negative thing for the Czech Republic, there are no courts that deal directly with business matters. Regarding the quality of education, the author recommends focusing, for example, on pupils' knowledge testing projects, and distributing the information obtained between the ministry, the school or the pupils, and by this feedback to take measures that will improve the quality of education. Another recommendation is in the area of antitrust policy, where the author recommends tightening conditions for violating the antitrust law in the form of higher fines or penalties.

KEYWORDS

Business conditions, business environment, entrepreneur

JEL CLASSIFICATION

F20 – General

M13 – New Firms; Startups

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Michaela Čáповá
Studijní program:	Ekonomika a management (Ing.)
Studijní obor:	Management firem
Studijní skupina:	MF 18
Název DP:	Podmínky podnikání - srovnání ČR a Francie
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1. Úvod2. Teoretická část<ol style="list-style-type: none">2.1. Historie podnikání2.2. Podnikatelské prostředí a podmínky podnikání2.3. Metodika práce3. Analytická část<ol style="list-style-type: none">3.1. Podmínky podnikání v ČR3.2. Podmínky podnikání ve Francii3.3. Komparace a vyhodnocení ČR a Francie3.4. Dotazníkové šetření4. Závěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none">• HURYCHOVÁ, K., BORSÍK, D. <i>Corporate Governance</i>. 1.vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2015. 280s. ISBN: 978-80-7478-654-9.• KRUGMAN, P. R., OBSTFELD, M., MELITZ, M. <i>International Economics: Theory and Policy</i>. 9th Edition. Boston : Pearson Education, 2012. 736p. ISBN: 978-0-13-214665-4.• MULAČOVÁ, V., MULAČ, P. et al. <i>Obchodní podnikání ve 21. století</i>. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. 520s. ISBN:978-80-247-4780-4.• VEBER, J., SRPOVÁ, J. et al. <i>Podnikání malé a střední firmy</i>. 3. aktual. vyd. Praha : Grada, 2012. 336s. ISBN: 978-80-247-4520-6.
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none">• Zpracování cílů a metodiky do 15. 4. 2017• Zpracování teoretické části do 25. 5. 2017• Zpracování výsledků do 1. 8. 2017• Finální verze do 1. 9. 2017
Vedoucí práce:	Prof. Ing. Milan Žák, CSc.

V Praze dne 8. 2. 2017

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

Prof. Ing.
Milan
Žák CSc.

Digitálně podepsal Prof. Ing.
Milan Žák CSc.
DN: c=CZ, cn=Prof. Ing. Milan
Žák CSc., o=Vysoká škola
ekonomie a managementu,
ou.p.s., title=Rektor,
serialNumber=ICA-10340169,
serialNumber=IDCCZ
113308764
Datum: 2017.02.08 15:39:29
+0100

Obsah

1 Úvod	1
2 TEORETICKO-METODOLOGICKÁ ČÁST	3
2.1 Historie podnikání na území ČR	3
2.2 Význam malých a středních podniků	4
2.3 Definice malých a středních podniků	5
2.4 Podpora malých a středních podniků v ČR	7
2.5 Podnikání v současnosti	19
2.5.1 Typologie podniků	20
2.5.2 Podnikatelské prostředí	21
2.5.3 Faktory ovlivňující podnikatelské prostředí	22
2.5.4 Právní formy podnikání v ČR	25
2.5.5 Právní formy podnikání ve Francii	28
2.5.6 Porovnání vzniku společnosti v ČR a ve Francii	32
2.6. Index Doing Business	35
2.7. Global Competitiveness Report 2016-2017	36
2.8. Metodika práce	37
2.8.1 Teoreticko-metodologická část	37
2.8.2 Praktická část	38
3 PRAKTICKÁ ČÁST	39
3.1 Podmínky podnikání v ČR	39
3.1.1 Index Doing business - Česká republika	40
3.2 Podmínky podnikání ve Francii	47
3.2.1 Index Doing business - Francie	48
3.2.2 Shrnutí hodnocení indexu Doing business ve Francii a ČR v roce 2017	51
3.3 The Global Competitiveness Report 2016-2017	52
3.4 Problematika Korupce v České Republice a Francii	55
3.5 Dotazníkové šetření	56
4 ZÁVĚR	57
4.1 Doporučení	59

Seznam zkratek

CFE (Centre de Formalités des Entreprises) - Centrum pro formální podnikání

ČR - Česká republika

DPH - daň z přidané hodnoty

EU - evropská unie

GCI – Global Competitiveness Index

HDP – hrubý domácí produkt

ICT – informační a komunikační technologie

ME - Micro-Entrepreneur

MSP – malé a střední podniky

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OR - Obchodní rejstřík

SNC (Société en Nom Collectif) - Veřejná obchodní společnost

USD – americký dolar

WEF – world economic forum (světové ekonomické fórum)

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Základní informace o ČR (z roku 2016).....	40
Tabulka 2 – Česká republika podle indexu Doing business v letech 2016-2017.....	40
Tabulka 3 – Přehled podmínek zakládání podniku v ČR a Francii v roce 2017.....	41
Tabulka 4 – Hodnocení indikátoru vyřizování stavebního povolení v ČR a Francii 2017....	42
Tabulka 5 – Hodnocení indikátoru získání el. Energie v ČR a Francii 2017.....	43
Tabulka 6 – Hodnocení indikátoru registrace majetku v ČR a Francii 2017.....	43
Tabulka 7 – Hodnocení indikátoru získání úvěru v ČR a Francii 2017.....	44
Tabulka 8 – Hodnocení indikátoru ochrana minoritních investorů v ČR a Francii 2017.....	44
Tabulka 9 – Hodnocení placení daní v ČR a Francii 2017.....	45
Tabulka 10 – Hodnocení vymáhání plnění smluv v ČR a Francii 2017.....	46
Tabulka 11 – Hodnocení indikátoru řešení úpadku v ČR a Francii 2017.....	47
Tabulka 12 – Základní informace o Francii (z roku 2016).....	47
Tabulka 13 – Francie podle indexu Doing business v letech 2016 – 2017.....	48
Tabulka 14 - Daňová pásma ve Francii pro zdanění příjmů fyz. Osob rok 2016.....	50
Tabulka 15 – Vývoj hodnot indexu Doing business 2010-2017 v ČR a Francii.....	51
Tabulka 16 – Pilíře Globálního indexu konkurenceschopnosti 2016-2017 v ČR a Francii..	52
Tabulka 17 – Jednotlivé podoblasti 3. pilíře Makroekonomické prostředí v ČR a Francii..	53
Tabulka 18 – Podoblasti 5. Pilíře: Vyšší vzdělání a trénink v ČR a Francii.....	54

Seznam grafů

Graf 1 Podoblast 6. Pilíře: Efektivnost antimonopolní politiky v ČR a Francii.....	54
Graf 2 Podoblasti 10. Pilíře: Velikost trhu v ČR a Francii.....	55

Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník v českém jazyce	
Příloha 2 Dotazník ve francouzském jazyce	

1 Úvod

Podnikání je hnací mocí každé ekonomiky. Rozvoj podnikání je bezmezně ovlivňován kvalitou podnikatelského prostředí, do kterého patří institucionální infrastruktura, legislativa a fungování trhů v dané zemi. Tato práce je zaměřena na malé a střední podniky, které jsou „zlatým hřebem“ evropské i české ekonomiky. Stát může podnikání posílit v několika směrech, ať už se jedná o přímé finanční subvence či odstraňování administrativních překážek.

Světová ekonomika a mezinárodní trh se stávají s rozvojem technologií pořád více globalizovanými, díky tomu lze toto téma nazvat jako aktuální. Podnikatelé se mohou v rámci Evropské unie svobodně rozhodnout, kde založí svůj podnik či sídlo, a tím určují, kde budou platit daně. Tudíž je důležité, aby měly země efektivně stanovené podmínky pro podnikání a poskytovaly tak atraktivní podnikatelské prostředí.

Následující kapitoly se věnují hlavnímu tématu této práce a to návrhu doporučení pro zlepšení podnikatelského prostředí v České republice na základě porovnání podmínek pro podnikání ve srovnání s Francií. Dílčími cíli jsou: vyhodnocení podmínek pro podnikání v České republice a ve Francii a nalezení problematických oblastí, které mohou mít negativní dopad na podnikání ve sledovaných zemích. Tato práce přináší široký obraz podnikatelského prostředí v České republice a Francii, monitoruje jeho vývoj a lze ji brát také jako informativní materiál pro potenciální podnikatele, jelikož přináší informace o problematice jednotlivých forem podnikání v Česku i ve Francii.

Teoretická část této práce se zaměřuje na všeobecné vysvětlení pojmů nezbytných k vypracování praktické části této práce. Nejprve je v práci osvětlena historie a současnost podnikání v České republice a poté budou vysvětleny základní ekonomické pojmy, potřebné k pochopení této problematiky jako jsou například právní formy podnikání jak v ČR, tak i ve Francii. Z toho důvodu, že malé a střední podniky představují ve Francii i v České republice nejrozšířenější podnikatelské prostředí, v této práci je také nemalá část teoretické části věnována podpoře malých a středních podniků v České republice. Podpora je z velké části tvořena z fondů Evropské unie, dále však malé a střední podniky podporují také jednotlivé ministerstva v rámci svých programů.

Další podkapitola informuje o různých proměnných, které nejvíce ovlivňují podnikání ať už v České republice, tak i ve Francii. Nejedná se pouze o regulaci podnikání či výši zdanění, je zde mnoho dalších důležitých ekonomických proměnných, které působí na podnikání, ať už se jedná ať jakoukoliv zemi. V neposlední řadě teoretická část obsahuje porovnání vzniku nejrozšířenější formy podnikání jak v ČR, tak i ve Francii a to společnost s ručením omezeným. Na úplném konci jsou pak vysvětleny jednotlivé nejdůležitější instituce, které budou v praktické části používány. Mezi ty důležité patří index Doing Business, Global Competitiveness Report 2016-2017 (měření konkurenceschopnosti), Corruption Perception Index (index měření korupce). Posledním odstavcem v této části je metodika celé této práce.

Praktická část je pak rozdělena nejprve na základě porovnání indexu Doing Business, kdy pro lepší přehlednost zpracovaných dat byla nejdříve zkoumána Česká republika a poté Francie. Doing Business index zkoumá deset oblastí a vytváří tak možnost komparace zemí, kde jsou výhodnější podmínky k podnikání. Dále je v práci zkoumána konkurenceschopnost obou sledovaných zemí pomocí The Global Competitiveness Report 2016-2017, z něhož byly vybrány pouze ty informace, které s tímto tématem přímo souvisí. Jsou to makroekonomické prostředí, vyšší vzdělání a trénink, efektivita vnitřního trhu, z níž nás bude zajímat pouze

podoblast monopolní politika a posledním bodem je velikost trhu. Třetím indexem, který bude mezi zeměmi zkoumán je index korupce. Na závěr praktické části bude provedeno vyhodnocení dotazníkového šetření, které bude zaměřeno na patnáct zkoumaných oblastí ekonomiky.

V závěru práce budou shrnuty veškeré získané poznatky z praktické části a porovnány podmínky podnikání v České republice a ve Francii. Dále je v závěru možné nalézt doporučení pro výběr země k podnikání a doporučení pro Českou republiku ke zlepšení politického prostředí.

Diplomová práce je zpracována zejména pro dosažení komplexního přehledu o současném podnikatelském prostředí v České republice a ve Francii a pro zjištění, zda je možné jednoduše vyhodnotit, ve které zemi se lépe podniká.

2 Teoreticko-metodologická část

Teoreticko-metodologická část práce objasňuje některé související koncepce z oblasti podnikatelské činnosti, například historie podnikání, současné podnikání, podnik, podnikatel, okolí podniku, formy podnikání nebo typologie podniku. Tato část práce se věnuje zejména popisu malého a středního podnikání a současně definici malých a středních podniků.

2.1 Historie podnikání na území ČR

Pokud se mluví o historii podnikání na českém území, obvykle si představíme rok 1989, kdy došlo k otevření trhu a zahájení podnikání v současné podobě. Skutečné začátky této činnosti však sahají hluboko do historie dle Peroutky (2003, s. 10), kdy k rozvoji docházelo již v 10. století. Následující staletí podnikání nabývá na významu díky přesunu populace z venkova do měst. Od 14. století se řemeslníci sdružovali do cechů a v následujícím období si vybojovaly téměř monopolní postavení na trhu. Toto postavení, jak uvádí autor, si udržely až do doby, kdy nastoupily manufakturní výroby, které cechy smetly do propadliště dějin. V roce 1860, píše dále autor ve své publikaci, nastal zlom, kdy byl vydán živnostenský řád, čímž bylo legalizováno svobodné podnikání a hospodářská politika, dále Ústava z roku 1867, která zaručovala základní občanská práva jako například rovnost před zákonem, ochranu majetku či volné stěhování obyvatel. Velký význam pro společnost jak uvádí Peroutka (2003, s. 1050), měly školské zákony, zejména nastolení povinné školní docházky. Po rozvoji podnikání nastoupila hospodářská krize, která byla způsobena zadluženým podnikovým sektorem a teoretickými úvěry. Dle autora se objevovalo čím dál více monopolů a malé podniky krachovaly, proto na konci 70. let stát omezil svobodu podnikání tím, že novelizoval živnostenský řád. Autor k tomu dále píše, že situaci stabilizovala peněžní reforma roku 1892, která nastolila korunovou měnu a ustálila měnové poměry v zemi. Nastalo období tichého měnového vývoje.

Klidné období stěžoval českým podnikatelům postoj Rakousko-Uherské banky, jelikož zdaleka nesplňoval potřeby českého hospodářství, jak tvrdí ve své publikaci Vencovský (2003, s. 13). Tato diskriminace se ukazovala v nedostatečné dostupnosti poboček a poskytování úvěrů na českém území a dále také v nemožnosti podílet se na jednáních orgánů banky. Stejný autor popisuje, že reakcí ze strany Česka na tuto situaci bylo založení Zemské banky království českého v roce 1890. Dále autor popisuje, že po ukončení první světové války a zrodu Československa bylo dobře rozvíjící se hospodářství v troskách, zemědělská a průmyslová produkce vykazovala sotva polovinu předválečné úrovně, rostoucí inflace, zničená infrastruktura, nedostatek potravin. Autor ještě dodává, že nový stát fungoval na principu omezeného hospodářského kontaktu, který byl zapříčiněn vlivem původního geografického uspořádání Rakousko-Uherské říše, tedy ztratil tradiční nastolené dodavatelsko-odběratelské spojení bývalé monarchie.

Kladný vliv na obnovu hospodářství měly dle Tomeše a kol. (2008, s. 218) měnová reforma, která stvořila československou měnu a zesílila její vnitřní i vnější kupní sílu, vydání „měnového zákona“, na jehož bázi vznikl Bankovní úřad ministerstva financí, který spolu s ministrem financí měl přechodně dostávat funkci centrální banky a dále pozemková reforma s nostrifikací majetku, tato pozemková reforma přidělovala zabrané pozemky a nemovitosti do vlastnictví či nájmu drobným zemědělcům, živnostníkům, obcím a družstvům. Autor dále uvádí, že nostrifikace obchodních, peněžních, dopravních a průmyslových podniků zpevnila pozice průmyslových podniků a českých bank, přetrhala dlouhé hospodářské svazky k monarchii a zesílila domácí kapitál. Na nostrifikační akci se podílel také západoevropský kapitál, hlavně britský a francouzský a byla zakončena rokem 1930. Podle autora bylo nostrifikováno 235 společností se základním jměním 2 mld., střední a malé podniky, zejména

drobní živnostníci se staly v době první republiky hlavním tahounem hospodářství. Dále autor uvádí, že existovalo jen několik velkých významných průmyslových podniků, ve kterých stát měl výhradní vlastnictví a to: Čs. pošta, Čs. státní dráhy a další, stát byl zároveň akcionářem v jiných společnostech, kde uplatňoval svůj vliv. Stejný autor uvádí, že právní forma akciové společnosti byla v tomto období velmi rozšířenou, její zakládání podléhalo státnímu povolení. Podpora podnikání spočívala jak ve velmi dobrém bankovním zázemí, do kterého patřily záložny, úvěrová družstva, drobné spořitelny, záložny, tak i složení institucí, které různým způsobem podporovali podnikání. Autor k tomu dále píše, že v první řadě to byla Ministerstva obchodu, živností a financí a vedle nich byla v provozu zemská finanční ředitelství, úřady zabezpečující výběr a správu daní a berní správy. Dále v první republice hráli významnou roli odborné instituce, které stát založil a úzce s nimi spolupracoval. Jsou to např. živnostenské a obchodní komory pro různé obory v regionech. Dle autora mimo komor fungoval ještě Ústřední svaz československých průmyslníků od roku 1919, který postupem času dosáhl celostátní působnosti. Na stejném principu působil Ústřední svaz československého obchodu. Autor dále uvádí, že 20. léta jsou známá pro Československo jako období nejtolerantnějších ekonomických podmínek v Evropě. Dle autora bylo úlohou státu v podstatě jen vytvářet pravidla živnostenského podnikání, monetární prostředí, ovlivňovat zahraniční obchod a upravovat sociální podmínky. Celní politika byla na svou dobu na straně exportu poměrně liberální, kdy dovoz podléhal pouze povolovacímu řízení. Autor dále uvádí, že státní hospodářskou politiku řídila tzv. Pětka, která byla obsazena předsedy nejsilnějších politických stran, kde hlavní slovo zde měl ministr financí Alois Rašín. Rozpadla se až v polovině 20. let, když se její funkce ujal Hospodářský komitét vlády v čele s ministrem financí.

Zásluhou krachu na newyorské burze postihla v roce 1929 svět hospodářská krize, která s opožděním zasáhla i Československo jak uvádí ve své publikaci Kohout (2009, s. 68, 159). Postihnut byl zejména spotřební průmysl, zaměřený na vývoz. Dle autora, v březnu roku 1933 dosáhla nezaměstnanost 17,5 procent a vláda se snažila na krizi reagovat zejména státními zásahy - regulací vývozu a dovozu, úvěrových poměrů, zavedením agrárního cla, ke snížení sociálních důsledků byly zahájeny nouzové stravovací poukázky, zvýšené příspěvky v nezaměstnanosti a veřejné práce. Stejný zdroj popisuje, že k částečné stabilizaci cenové a měnové situace pomohla devalvace koruny, která přispěla k uzdravení zemědělství i průmyslu a zrodily se dobré předpoklady pro export. Krize odezněla ke konci 30. let ale ještě než se země hospodářsky zotavila, díky Mnichovské dohodě a dalším okolnostem vznikla druhá světová válka a protektorátní systém Čech a Moravy.

Dle Petříčka (2006, s. 29) byl hospodářský život v protektorátu velmi ochromen. Nečekané ekonomické problémy způsobil zejména Sudet a odtržení se od Slovenska. Dalším neméně důležitým faktorem byla, dle autora, arizace majetku patřící židům, kteří se účastnili na hospodářském životě republiky a skuteční vlastníci významných podniků byli odloženi mimo kterékoliv rozhodování díky ustanovením protektorátní správy, pokud nebyli přímo vysláni do koncentračních táborů. Dále autor uvádí, že po roce 1948 teprve došlo k totálnímu rozpadu tržních vztahů a tím k zániku tržního mechanismu, soukromého vlastnictví i volné soutěže, které jsou znovu obnoveny až po roce 1989.

2.2 Význam malých a středních podniků

Dlouhodobým cílem politiky České republiky je podle Malacha (2004, s. 477) zajistit fungování malých a středních podniků takovým způsobem, aby toto odvětví zvyšovalo výkonnost národního hospodářství, konkurenceschopnost, jeho technologickou úroveň a snižovalo nezaměstnanost. Autor dále uvádí, že kritériem pro naplňování tohoto cíle jsou hospodářské závěry malých a středních podniků, především jejich účast na výstupech ekonomiky a na zaměstnanosti. Vítková (2005, s. 1) s touto definicí malých a středních

podniků souhlasí a ještě dodává, že mají mimořádný význam pro rozvoj jednotlivých obcí, měst a regionů. Dále autorka udává, že malé a střední podniky zvyšují dynamiku trhu a spoluvytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, svou schopností pohlcovat podstatnou část pracovních sil, které jsou uvolňovány z velkých podniků při strukturálních změnách a vedou ke stabilizaci ekonomického systému. Celkový rozvoj malých a středních podniků je dle autorky bez ohledu na hospodářskou vyspělost země všeobecně považován za hlavní vliv ekonomického rozvoje.

Postavení MSP v České Republice

Malé a střední podniky jsou velmi významnou složkou podnikatelské sféry České republiky. Dle údajů z Českého statistického úřadu (2017) je zajímavostí, že se Česká republika umístila na čtvrté příčce s nejvyšší mírou zaměstnanosti ve věku 20-64 let mezi zeměmi EU. Míra zaměstnanosti mužů je 87,1 procent. V České republice podnikalo dle MPO (2018) v roce 2017 celkem 2 009 927 podnikatelů z čehož fyzických osob bylo 1 501 373 a právnických osob 508 554, živnostenské oprávnění bylo pak v roce 2017 registrováno pro 2 854 598 osob. Dle MPÚ (2017) představují malé a střední podniky 99,8 procent na celkovém počtu podnikatelských subjektů a dále podíl zaměstnanců malých a středních podniků na celkovém počtu zaměstnanců v podnikatelské sféře činil 59,1 procent.

Postavení MSP ve Francii

Malé a střední podniky hrají nezastupitelnou roli také pro francouzskou ekonomiku, díky svému většinovému podílu v rámci všech podniků. Míra zaměstnanosti mužů ve Francii byla dle ČSÚ (2018) v roce 2017 nižší než v ČR a to 74,9 procent. Stejný zdroj uvádí, že malé a střední podniky představují pro Francii stejný podíl, tedy 99,8 procent na celkovém počtu podnikatelských subjektů jako Česká republika, na zaměstnanosti se ve Francii malé a střední podniky podílejí ze 47, 8 procent na zaměstnanosti celkového počtu zaměstnanců. Zdroj dále uvádí, že celkový počet registrovaných podniků ve Francii byl ve stejném roce 2 651 200.

2.3 Definice malých a středních podniků

V roce 1996 bylo Evropskou komisí přijato doporučení dne 3. dubna (96/280/ES, 1996), v němž byla vytýčena první společná formulace malých a středních podniků. Tato formulace byla v Evropské unii zešíroka uplatňována. Následně bylo vystaveno nové Doporučení Komise 2003/361/ES, které vstoupilo v platnost 6. Května 2003 a obsahovalo definici mikropodniků, dále malých a středních podniků s cílem vzít v úvahu ekonomický vývoj od roku 1996. Aktuální definice Evropské unie pro malé a střední podniky vychází z přílohy 1 Nařízení komise (EU) č. 651/2014, která vstoupila v platnost 14. června 2014 a vztahuje se na všechny opatření a programy, které jsou uskutečňovány pro malé a střední podniky. Dle tohoto nařízení existují kritéria pro definici malých a středních podniků, kdy za drobného, malého a středního podnikatele se považuje podnikatel, který:

- počet zaměstnanců, zaměstnává méně než 250 zaměstnanců;
- roční obrát¹, má obrát/příjmy nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR;
- bilanční suma roční rozvahy², jeho aktiva/majetek nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR;

¹ Roční obrát se určuje výpočtem příjmů z prodeje a ze služeb po odečtení vyplacených slev. Obrát nezahrnuje daň z přidané hodnoty (DPH) ani jiné nepřímé daně.

² Bilanční suma roční rozvahy se vztahuje k hodnotě aktiv společnosti

- nezávislost.

Podle zprávy o vývoji MSP (2016, s. 6) jsou dále rozděleny malé a střední podniky do tří kategorií:

- **mikropodnik**, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců, jeho roční obrat nepřesahuje 2 mil. EUR a roční bilanční suma nepřesahuje také 2 mil. EUR;
- **malý podnik**, který zaměstnává méně než 50 zaměstnanců, jeho roční obrat a roční bilanční suma nesmí přesáhnout 10 mil. EUR;
- **střední podnik**, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, jeho roční obrat nepřesahuje 50 mil. EUR a roční bilanční suma nepřesahuje 43 mil. EUR.

Zdroj dále uvádí, že veškeré výše uvedené skupiny podniků musí splňovat kritérium nezávislosti, což znamená, že společnost nemá žádné podíly v ostatních podnicích a žádné podniky nevlastní podíly v dané společnosti a dále, že má společnost méně než 25 % základního kapitálu či hlasovacích práv v jednom nebo mnoha jiných podnicích a jiné podniky nevlastní více než 25 % základního kapitálu či hlasovacích práv v jisté společnosti.

Specifika vymezení malých a středních podniků v České republice

Definice středního a malého podnikání je v České republice upravena zákonem č. 149/2016 Sb. O podpoře malého a středního podnikání, který se novelizoval v roce 2016. Dle tohoto zákona se za podnikatele v malých a středních podnicích považuje ten, který splňuje všechny kritéria stanovené Evropskou unií, které jsou blíže specifikovány v kapitole 2.3.

Kromě výše uvedených kritérií pak podle Evropské unie vymezuje Český statistický úřad podniky podle počtu zaměstnanců na:

- malé podniky (do 20 zaměstnanců);
- střední podniky (do 100 zaměstnanců);
- velké podniky (100 a více zaměstnanců).

Vlastní členění ještě v České republice používá Česká správa sociálního zabezpečení (CSSZ, 2017), která rozděluje podniky do dvou kategorií, malé organizace (do 25 zaměstnanců) a velké organizace (25 a více zaměstnanců).

Specifika vymezení malých a středních podniků ve Francii

Od roku 2004 se hlavní definice malých a středních podniků ve Francii reguluje Doporučením Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, viz kapitola 2.3. Pro francouzské statistické záměry je do definice malých a středních podniků dle Evropské unie (2017) včleněna doplňující kategorie a to velmi malé podniky (10 až 19 zaměstnanců).

Francouzský statistický úřad INSEE (2017) vymezuje malé a střední podniky na:

- mikropodniky (od 0 do 9 zaměstnanců);
- velmi malé podniky (od 10 do 19 zaměstnanců);
- malé podniky (od 20 do 49 zaměstnanců);
- střední podniky (od 50 do 249 zaměstnanců);

- malé a střední podniky (od 0 do 249 zaměstnanců).

V této definici malých a středních podniků je podle stejného zdroje pro zařazení podniků do určitých kategorií bráno v úvahu i kritérium nezávislosti. Totožný zdroj uvádí, že francouzské společnosti jsou brány za nezávislé, pokud kapitálový podíl jiného podnikatelského subjektu nepřesáhne 50 % francouzské či zahraniční skupiny, mikropodniky jsou pak ve Francii vždy brány za nezávislé.

2.4 Podpora malých a středních podniků v ČR

Podle Europa.eu (2017) prostředky, které jsou čerpané z fondů EU, jsou významným zřídlem podpory malého a středního podnikání. A aby bylo možné tyto prostředky z fondů čerpat, musela Česká republika upravit vymezení MSP podle požadavků EU, kdy definice malých a středních podniků je obsažena v Nařízení Komise (ES) č. 651/2014 viz. kapitola 2.3. Tato definice je uplatňována dle businessinfo.cz (2017) v programech veřejné podpory pro toto odvětví již od 17. června roku 2014, proto veškeré žádosti, které byly předloženy po tomto datu, musí tyto změny brát v úvahu.

Pravidla při poskytování podpory malým a středním podnikatelům z prostředků státního rozpočtu stanovuje zákon č. 149/2016 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a také zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dle zprávy MPO (2016, s. 6) nabylo dne 17. června 2014 v účinnost nařízení Komise (ES) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES vyhlášují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Dalším neméně důležitým předpisem je dle stejného zdroje nařízení Komise (EU) č. 1407/2013, o použití článků 107 a 108 Smlouvy na podporu de minimis, které vymezuje subvenci malého rozsahu nemající povahu veřejné podpory, a která je poskytována dle pravidla de minimis, což znamená do maximální výše 200 000 EUR v průběhu tří let.

Programy pro podporu malých a středních podniků jsou realizovány jednotlivými ministerstvy. Podpory pro podnikání poskytuje v první řadě Ministerstvo průmyslu a obchodu (2017) a zejména těmito podporám se bude tato podkapitola věnovat. Další podpory, které mohou podnikatelé využít, udávají i ostatní ministerstva, která ale prvotně sledují jiný cíl.

Dle Czechinvest.org (2017) byl dne 14. července 2014 Evropskou komisí odsouhlasen nový Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), který navazuje na Operační program Podnikání a inovace a „je základním programovým dokumentem pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v letech 2014-2020. Program je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a podnikání, udržení přitažlivosti ČR a jejích regionů a měst pro investory, na podporu inovací, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, a to zejména stimulací poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, na komercializaci výsledků výzkumu a vývoje...“

V rámci ministerstva průmyslu a obchodu existují celkem dva operační programy podle zprávy MSP (2016, s. 28) – operační program podnikání a inovace, který zanikl v roce 2013 a operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a dále národní programy podpory podnikání:

Operační program Podnikání a inovace (OPPI)

Tento program byl podle Czechinvest.org (2017) platný pro období 2007-2013, nabízí patnáct programů podpory a byl spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje a ze státního rozpočtu byl spolufinancován poměrem 85/15. Stejný zdroj dále uvádí, že program byl určený pro spolufinancování podnikatelských projektů ve zpracovatelském průmyslu a souvisejících službách. Zdroj také tvrdí, že z OPPI byly peněžní prostředky vypláceny ve formě nevratných dotací, zvýhodněných úvěrů a záruk a šanci pro dotaci měly projekty realizované na území celé České republiky, kromě hlavního města Prahy.

Souhrnným cílem OPPI bylo, podle zprávy MSP (2016, s. 28), zintenzivnění konkurenceschopnosti české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy. Stejný zdroj uvádí, že tento cíl OPPI byl v souladu se strategickými cíli Národního strategického referenčního rámce R 2007-2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“ a byl v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie pro toto programovací období. Zdroj dále uvádí, že OPPI navazoval na OP Průmysl a podnikání z období 2004-2006 a současně se jednalo o předchůdce nynějšího OP PIK. Finanční prostředky z OPPI bylo možno podnikateli využívat na spolufinancování podnikatelských projektů ve zpracovatelském průmyslu a souvisejících službách. Podle stejného zdroje se v rámci OPPI podařilo vyčerpat úplnou alokaci přichystanou pro tento operační program, jednalo se konkrétně o 84,4 mld. Kč.

Dle údajů ze zprávy MSP (2016, s. 29) se OPPI skládal ze 7 prioritních os (6 prioritních os určených pro podnikatelskou sféru + 1 prioritní osa OP Technická pomoc), jež se dále dělila na oblasti podpory a další programy. V rámci OPPI byla dle stejného zdroje poskytována podpora oborům, které měly potenciál stát se konkurenceschopnými v evropském a světovém měřítku. Tato konkurenceschopnost se opírala zejména o využití a o fungující síť služeb pro podnikatele. Stejný zdroj uvádí, že z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) bylo pro OPPI v programovacím období 2007-2013 vyčleněno více než 3,12 mld. EUR, včetně 15 procent povinného spolufinancování z národních zdrojů byla alokace na OPPI 3,67 mld. EUR.

Podle zprávy MSP (2016, s. 29) ke dni 10. 7. 2017 byla potvrzena dotace 12 413 projektům (kterým již bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace) v celkové hodnotě 95,7 mld. Kč.

OPPI zahrnoval, podle zprávy MSP (2016, s. 29-30) okruhy podpory pro podnikatelskou oblast v šesti prioritních osách:

- vznik firem (prioritní osa 1);

Tato osa byla podle zdroje tvořena dvěma oblastmi podpory, které se soustředily na vytváření dobrých podmínek pro zrod nových firem se zaměřením na inovačně orientované podniky. Pozornost byla podle totožného zdroje věnována usnadnění přístupu začínajících podnikatelů ke kapitálu a rozšířit možnosti pro financování jejich podnikatelských účelů a předkládaných projektů. Příjemci podpory byly výhradně MSP.

- rozvoj firem (prioritní osa 2);

Stejný zdroj uvádí, že rozvoj firem obsahoval 2 oblasti podpory. První byla zaměřena na realizaci rozvojových podnikatelských projektů konkurenceschopných malých a středních podniků, kterým bránila menší kapitálová vybavenost či omezená schopnost zajištění úvěru při možnosti dostat externích zdrojů financování prostřednictvím bank. Druhou oblastí

podpory bylo zaměřeno se na vylepšování technického vybavení podniků nákupem moderních technologií, včetně ICT a na rozvoj vybraných strategických služeb. Příjemci podpory byly z převážné části MSP.

- efektivní energie (prioritní osa 3);

Dle totožného zdroje tato osa obsahovala oblast podpory, jejímž cílem bylo snižování energetické náročnosti výroby a spotřeby fosilních primárních energetických zdrojů a podpoření začínajících podnikatelů v takových aktivitách, které vedou k vyššímu používání obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Příjemci podpory byly z větší části MSP.

- inovace (prioritní osa 4);

Zaměřovala se, dle stejného zdroje, na podporu technických a netechnických inovací v podnicích, včetně rozvoje jejich spolupráce s výzkumnými a vývojovými organizacemi a na podporu jejich vlastních firemních kapacit pro VaV a návazných aktivit, zejména pak v oblasti MSP tak, aby se navýšila inovační aktivita podniků a počet podniků, které prováděly individuální výzkum a vývoj. Pozornost byla také zaměřena na aktivity spojené s ochranou práv průmyslového vlastnictví. Příjemci podpory byly z větší části MSP.

- prostředí pro podnikání a inovace (prioritní osa 5);

Tato osa sledovala podle totožného zdroje vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj inovačního podnikání. Zaměřovala se na vytváření potřebné infrastruktury pro nové podnikatele v podobě podnikatelských inkubátorů, na rozšíření a zkvalitnění spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vzdělávacími institucemi a institucemi z oblasti VaV. Tato hlavní osa se taktéž zaměřovala na tvorbu kvalitní infrastruktury pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů či zkvalitnění infrastruktury pro podnikání, hlavně podobou vytváření a rozvoje podnikatelských nemovitostí. Příjemci podpory byly z větší části MSP.

- služby pro rozvoj podnikání (prioritní osa 6).

Stejný zdroj uvádí, že tato osa byla zaměřena na rozvoj a využití kvalitních poradenských a informačních služeb pro podnikatelské subjekty v oblasti vyhledávání nových obchodních příležitostí a vědecké přípravy na posilování pozic českého průmyslu v mezinárodním obchodu. Tato podpora usnadnila marketingové aktivity MSP na zahraničních trzích. Příjemci podpory byly z převážné části MSP.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen OP PIK) je podle zprávy MSP (2016, s. 30) základním programovým dokumentem Ministerstva průmyslu a obchodu pro získávání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen ERDF) v období 2014-2020. Tento operační program byl dle stejného zdroje odsouhlasen Evropskou komisí Rozhodnutím K (2015) 3039 dne 29. dubna 2015 a stal se tak hlavním nástrojem pro podporu českých podnikatelů z fondů Evropské unie v programovacím období 2014-2020.

Zdroj OPPIK.cz (2018) informuje, že strategie OP PIK je založena na dvou pilířích, jež jsou vzájemně propojeny. Jedním jsou společné myšlenky a cíle vložené do „Strategie Evropa

2020“, která si dává za cíl zesílit hospodářství založené na znalostech a inovacích, podporovat konkurenceschopnost a ekologičtější ekonomiku a zároveň podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, druhým jsou pak priority a potřeby České republiky identifikované na národní i evropské úrovni.

Hlavním cílem OP PIK je dle oppik.cz (2018) dosáhnout konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Pojem "konkurenceschopný" znamená schopnost místních podniků prosadit se na světových trzích a vytvářet dostatek pracovních pozic. Pojem "udržitelný" zdůrazňuje dlouhodobý horizont konkurenční schopnosti, což obsahuje mj. i environmentální dimenzi hospodářského rozvoje.

Podle zprávy MSP (2016, s. 31) se OP PIK skládá z pěti prioritních os (4 prioritní osy určené pro podnikatelskou sféru + 1 prioritní osa OP Technická pomoc), které pokrývají celkem 12 investičních priorit v rámci pěti tematických cílů. Ke každé prioritě patří specifický cíl, s výjimkou prioritní osy 5 – Technická pomoc, která nepatří k žádné investiční prioritě ani tematickému cíli. Stejný zdroj uvádí, že OP PIK zahrnuje dohromady šestnáct zvláštních cílů reprezentující speciální tematické zaměření podpory, OP PIK je rozčleněn celkem do 24 programů podpory, z nichž jedenáct je výhradně určeno pro MSP. Podle stejného zdroje je z ERDF pro OP PIK v rámci programovacího období 2014-2020 vyčleněno více než 4,33 mld. EUR. Celková alokace OP PIK včetně národních zdrojů dělá 4,91 mld. EUR.

Prioritní osy OP PIK jsou podle zprávy MSP (2016, s. 31) následující:

- rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace (prioritní osa 1);

Dle oppik.cz (2018) je tato osa tvořena dvěma zvláštními cíli, které se zaměřují na rozvoj podnikání založeného na krajní tvorbě a využívání jedinečných znalostí ve všech oborech důležitých z pohledu specializace ČR a také na zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury vedoucích ke zvýšení intenzity společných vývojových, výzkumných a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým odvětvím.

Tato prioritní osa se podle zprávy MSP (2016, s. 31) zaměřuje na zvýšení výdajů soukromého sektoru na výzkumné a inovační činnosti, podporuje investice do zlepšení kvality infrastruktury pro výzkum a technologický rozvoj s prioritou modernizace a rozšíření výzkumného vybavení, dále finančně náročné investice do podnikového VaV inovací, do vývoje produktů a služeb a obchodování s výsledky výzkumu. Podle stejného zdroje je problémem v České republice nedostatečná spolupráce ve VaV mezi soukromou a veřejnou sférou, proto je potřeba podporovat projekty přenosu technologií, vytvářením sítí, rozvoje klastrů a aplikovaných inovací prostřednictvím konceptu chytré specializace, projekty technologického a aplikovaného výzkumu, mezinárodní spolupráce a také ochrany duševního vlastnictví. Příjemci podpory jsou zejména MSP, vysoké školy, univerzity, organizace pro výzkum a šíření znalostí. Alokace činí 1 352 544 411 EUR.

- rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků (prioritní osa 2);

Podle oppik.cz (2018) má tato osa čtyři specifické cíle, které se orientují zejména na zvýšení počtu nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů obzvláště inovačního charakteru s velkým potenciálem růstu, na rozvoj internacionalizace podnikání sofistikovaných služeb a poradenství na MSP, v oblasti s přínosem pro zaměstnanost, na zvýšení využitelnosti podnikatelské infrastruktury, včetně využití tzv. brownfieldů a také na zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů s důrazem na technické odborné

vzdělávání zaměstnanců MSP. Příjemci podpory jsou výhradně MSP. Alokace zde činí 892 130 143 EUR.

- účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin (prioritní osa 3);

Dle zprávy MSP (2016, s. 31) je tato osa zaměřena na podporu konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů, podporu udržitelnosti ekonomiky prostřednictvím obnovitelných zdrojů energie a udržitelnosti ekonomiky prostřednictvím snížení energetické náročnosti, na zesílení udržitelnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky díky rozvoje a modernizace energetické infrastruktury a také na podporu konkurenceschopnosti podniků a udržitelnosti ekonomiky zaváděním zánovních technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin. Zároveň má tato přednostní osa podpořit udržitelnost a konkurenceschopnost ekonomiky prostřednictvím kombinované výroby elektřiny a tepla a rovněž má zesílit konkurenceschopnost a ekonomiku díky rozvoji a modernizaci energetické infrastruktury. Příjemci podpory jsou MSP, fyzické nebo právnické osoby na základě licence na výrobu tepelné energie či elektrické energie a licence na rozvod tepelné energie. Alokace pro tuto osu činí 1 217 129 658 EUR.

- rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií (prioritní osa 4).

Podle oppik.cz (2018) je tato osa orientována na růst konkurenceschopnosti ekonomiky, který spočívá v modernizacích vysokorychlostních sítí pro připojení k internetu, dále na růst konkurenceschopnosti, založeném na využívání a vyvíjení vysoce inovativních ICT. Tato prioritní osa má podle stejného zdroje přispět ke zlepšení přístupu k ICT především v méně rozvinutých regionech. Stejný zdroj uvádí, že zásahy mají směřovat do takových lokalit, kde neexistuje žádný provozovatel sítě pro vysokorychlostní přístup k internetu, aby zajistil pro služby reálnou rychlost alespoň 30 Mbit/s a není pravděpodobné, že by v ní do tří let nějaký poskytovatel vybudoval infrastrukturu pro poskytování této služby. Příjemci podpory jsou zde MSP. Alokace činí 743 657 589 EUR.

Podpora inovací z národních programů

Jak uvádí oppik.cz (2018), s ohledem na strukturu a vývoj hospodářství ČR směrem k produkci s vyšší přidanou hodnotou, tak byl v roce 2015 stvořen program pro podporu aplikovaného výzkumu s názvem TRIO, který bude až do roku 2021 nápomocný k rozvoji potenciálu ČR v oblasti hlavních technologií „KETs“. Zdroj dále uvádí, že program bude přispívat k naplňování Národních priorit, experimentálního vývoje a inovací. Podle totožného zdroje v současné době připravuje MPO nový program na podporu průmyslového výzkumu s názvem TREND, který bude navazovat na výše zmiňovaný program TRIO. Tento nový program by měl být, podle stejného zdroje, v roce 2017 předložen vládě ke schválení, v roce 2018 se pak předpokládá realizace první veřejné soutěže, program bude stejně jako program TRIO podporovat projekty kolaborativního výzkumu, svým věcným zaměřením bude plně implementovat RIS3 strategii a zajistí odpovídající pokračování podpory výzkumu a vývoje po skončení výzev v Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Podle zprávy MSP (2016,s.34) výše uvedené národní programy trefně doplňují podporu konkurenceschopnosti MSP, jejímž prioritním zdrojem je v současné době OP PIK

(především v prioritní ose 1 – Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, která se orientuje na podporu v oblastech budování infrastruktury, transfer technologií, realizaci výzkumných projektů, navazování spolupráce ve VaVaI, patentovou ochranu a jiné), který patří v poslední době mezi hlavní nástroje podpory konkurenceschopnosti České republiky. Podle stejného zdroje pokračovalo v roce 2016 Ministerstvo průmyslu a obchodu v podpoře projektů průmyslového výzkumu formou dotací ze státního rozpočtu v rámci programu TIP (2009-2016). Jednalo se o resortní program, který zajišťoval výzkum a vývoj ve smyslu posílení produkce v České republice, resp. v Evropské unii, dále zajišťoval plynulé a trvalé tvorby poznatků výzkumu a vývoje pro průmyslovou výrobu a jejich rychlého a efektivního využívání, k podpoře udržitelného rozvoje ve všech dimenzích, tj. ekonomické, sociální a environmentální. Podle totožného zdroje bylo v roce 2016 podpořeno v rámci programu TIP celkem šest projektů předložených malými a středními podniky a celková výše účelové podpory, čerpané přímo malými a středními podniky, činila 19 171 120 Kč.

Státní program EFEKT

Podle oppik.cz (2018) tento program slouží na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (dále jen „program EFEKT“) a je zřízen na základě ustanovení § 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva MSP (2016, s. 34) informuje, že pro Českou republiku vyplývají z členství v EU povinnosti plnit určité závazky. V rámci klimaticko–energetické politiky patří mezi stěžejní úkoly plnění závazků plynoucích ze směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES o podpoře obnovitelných zdrojů energie a Směrnice EP a Rady č. 2012/27/EU o energetické účinnosti. Stejný zdroj uvádí, že v oblasti obnovitelných zdrojů energie (OZE) je pro Českou republiku stanoven záměr do roku 2020 ve výši třináct procent podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie, v oblasti energetické účinnosti byl na úrovni EU přidán nezávazný záměr zvýšit energetickou účinnost o 20 procent oproti výhledům na rok 2020. Stejný zdroj informuje, že ze směrnice o energetické účinnosti České republiky vyplývá novelizovaná výše příspěvku k plnění EU cíle energetické účinnosti (součástí schválené aktualizace Národního akčního plánu energetické účinnosti ČR v roce 2016) ve výši 50,67 PJ úspor energie na výsledné spotřebě energie do roku 2020. Jedná se o výši příspěvku, která odpovídá závazku České republiky při snižování rozsahu prodeje energie konečným zákazníkům.

Pro zajištění výše uvedených závazků je nutno vytvářet vhodné politické a legislativní podmínky a připravovat technická a ekonomická řešení, jak tvrdí oppik.cz (2018) Podle totožného zdroje je jedním z ekonomických nástrojů, který přispívá k dosažení určených cílů právě program EFEKT. Program EFEKT slouží Ministerstvu průmyslu a obchodu jako jedna z cest, jak pozitivně ovlivnit úspory energie v ČR. Podle stejného zdroje je dán význam programu širokou škálou podporovaných aktivit, které mají přímo, ale obzvláště nepřímo vliv na realizaci úspor energie jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru.

Podle zprávy MSP (2016, s. 35) se program zaměřuje na aktivity, které nelze financovat z operačních programů nebo jiných zdrojů, lze ho ale vnímat jako doplňkový program k energetickým programům podporovaným ze strukturálních fondů Evropské unie.

Program EFEKT pro rok 2016 byl schválen usnesením vlády č. 940 ze dne 20. 11. 2015.

Hlavními oblastmi podpory jsou podle oppik.cz (2018):

- úspory energie – celkové opatření ke snížení energetické náročnosti osvětlovací soustavy, rekonstrukce otopné soustavy a zdroje tepla v budově, energeticky úsporná opatření v budovách realizovaná pomocí energetických služeb se zaručeným výsledkem (metoda EPC);
- energetické poradenství - energetická konzultační a informační střediska (EKIS);
- propagace a vzdělávání – seminář, kurz v oblasti úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie, příručky, publikace a informační materiály v oblasti úspor energie;
- energetický management – zavádění systému managementu hospodaření energií podle ČSN EN ISO 50001, příprava energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC; zpracování zprávy o uplatňování územní energetické koncepce, zpracování územní energetické koncepce;
- speciální a pilotní projekty – studie a mezinárodní spolupráce, pilotní projekty, projekty vzdělávání.

Podle zprávy MSP (2016, s. 35) byla v roce 2016 z Programu EFEKT skutečně čerpaná dotace ve výši 81,5 mil. Kč, kterou bylo podpořeno 188 projektů v oblasti úspor energie s celkovými investičními náklady ve výši 146,3 mil. Kč.

Zpráva MSP (2016, s. 36) dále informuje, že program EFEKT 2016 je možné zhodnotit také hlediska typu příjemců. Je zřejmé, že největší část dotací, více než polovinu (65,02 %), dostávají obce a města. Následují právnické osoby (14,55 %), které zastupují s.r.o. a akciové společnosti. A na konec jsou to ostatní příspěvkové organizace (5,14 %) a občanská sdružení (4,67 %). Celkový rozpočet programu za rok 2016 byl 88,2 mil.Kč.

Program ENER G

Program ENER G na podporu dosažení úspor energie v konečné spotřebě v odvětví malého a středního podnikání je podle zprávy oppik.cz (2018)) jedním z pilotních projektů rozvoje finančních nástrojů v České republice. Hlavním záměrem programu je usnadňovat malým a středním podnikatelům na území hlavního města Prahy přístup k financování projektů zaměřených na snížení energetické náročnosti jejich činnosti nebo využití energie z obnovitelných zdrojů pro jejich činnost za účelem dosažení úspor v konečné spotřebě energie. Podle stejného zdroje program vyplňuje dosavadní mezeru ve financování projektů energetických úspor pro podniky, které působí na území Prahy. Program ENER G byl schválen usnesením vlády č. 957 dne 2. 11. 2016.

Podle zprávy MSP (2016, s. 36) je správcem programu Ministerstvo průmyslu a obchodu, správcem finanční oblasti je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., (dále též „ČMZRB“), která vykonává svojí činnost na základě dohody o financování uzavřené s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Program je vyhlášen v souladu se zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o zřízení ministerstev a jiných orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci programu ENER G bude podle oppik.cz (2018) vyhlášena jedna výzva v dubnu 2017, tato kontinuální výzva bude omezena vyčerpáním alokovaných finančních prostředků nebo datem skončení programu 31. 12. 2020.

Podle oppik.cz (2018) je celková finanční alokace programu ENER G ve výši 129 856 463 Kč. Zdroj dále uvádí, že program je financován z podílu výnosu z prodeje emisních povolenek za rok 2014, což jsou výdaje odpovídající účelově vázanému výnosu z dražeb povolenek v souladu se zákonem č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise

skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, které jsou z 50 % realizovány prostřednictvím kapitoly MPO a z 50 % prostřednictvím Státního fondu životního prostředí. Podle zdroje budou finanční prostředky pro program ENERGEN převedeny do ČMZR, která bude program administrativně zabezpečovat a finančně vypořádávat.

Podle zprávy MSP (2016, s. 37) budou pro malé a střední podnikatele na území hlavního města Prahy dotovány následující aktivity:

- zvýšení energetické účinnosti některé z ekonomických činností, kterou lze podpořit na území hlavního města Prahy; nebo
- zvýšení energetické účinnosti budovy, ve které je realizována převážně podporovaná ekonomická činnost (jen v případě podpory de minimis); nebo
- výroby energie z obnovitelných zdrojů pro vlastní spotřebu příjemce podpory a tím úplného nebo neúplného nahrazení stávajícího výroby energie z neobnovitelných zdrojů, nebo výměny méně účinného zdroje energie z obnovitelných zdrojů účinnějším, jen za podmínky, že výrobou energie z obnovitelných zdrojů bude dosaženo samostatně prokazatelné energetické úspory.

Podpory skýtané jinými ministerstvy, které mohou podnikatelé také využívat

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Podle zprávy MSP (2016, s. 37) podporuje Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) cíle malých a středních firem při jejich vstupu na cizí trhy zejména formou projektů zahraniční rozvojové spolupráce, projektů ekonomické diplomacie a prostřednictvím programu OECD Eurasia.

V roce 2016 zastupitelské úřady vytvořily 161 projektů ekonomické diplomacie s finanční podporou MZV ve výši 16 mil. Kč, jak uvádí zpráva MSP (2016, s. 37). Stejný zdroj uvádí, že se projektů účastnilo skoro 1200 českých firem. Podle stejného zdroje byly projekty zaměřeny na řadu odvětví včetně zemědělství a potravinářství, environmentálních technologií zdravotnictví, obranného průmyslu, energetiky, letectví, těžebního průmyslu, informačních a komunikačních technologií či nanotechnologií. Zdroj dále uvádí, že hlavním cílem projektů byla pomoc českým podnikatelským subjektům při vstupu na zahraniční trhy, a to formou účasti na výstavách a veletrzích, seminářích, podnikatelských misích či prezentačních akcích.

Podle MZV.cz (2018) uspořádalo MZV v České republice v roce 2016 celkem třicet tři klientských akcí (podnikatelská fóra, exportní semináře, setkání s velvyslanci, konference v regionech, apod.), kterých se účastnilo skoro 2500 podniků. Stejný zdroj uvádí, že na seminářích zaměřených teritoriálně vystoupili zástupci MZV ČR, například ekonomičtí diplomaté vyslaní v dané zemi, na konferenci pořádané jako odezva na nynější politické dění v dané zemi, mající vliv na bilaterální ekonomické a obchodní vztahy s Českou republikou, přizvalo MZV odborníky taktéž z dalších rezortů.

Zdroj MZV.cz (2018) uvádí, že klientské centrum pro export dostalo v rámci svých aktivit 534 dotazů českých firem ohledně působení na zahraničních trzích, nabízené služby byly určené především malým a středním podnikům a základní okruh služeb Jednotné zahraniční sítě byl i v roce 2016 nabízen zdarma. Totožný zdroj dále informuje, že MZV vydalo ještě Mapu globálních oborových příležitostí, která napomáhá identifikovat perspektivní možnosti uplatnění českých podniků na zahraničních trzích a přiblížit tak potenciálním exportérům souhrn o konkrétních příležitostech vývozu do konkrétních teritorií.

MZV.cz (2018) dále informuje, že česká rozvojová agentura (ČRA) pravidelně vystavuje výběrová řízení na dodavatele zboží, služeb či stavebních prací v rámci dvoustranných projektů v prioritních zemích ZRS České republiky. Stejný zdroj uvádí, že se v roce 2016 uskutečnilo 84 veřejných zakázek v celkové částce 168 953 403,48 Kč. Dle totožného zdroje, jsou dalším nástrojem dotace v systému „de minimis“ pro podnikatele, v roce 2016 oznámila Česká rozvojová agentura tyto dva dotační tituly pro soukromý sektor: Program rozvojového partnerství pro soukromý sektor (dále „Program partnerství“) a Program studie proveditelnosti. Dle stejného zdroje byly projekty v rámci Programu partnerství implementovány v prioritních zemích ZRS České republiky, které byly potvrzeny usnesením vlády ČR č. 366 z roku 2010 o Koncepci ZRS ČR na období 2010–2017. Dle totožného zdroje byl program studie proveditelnosti zpřístupněn pro veškeré rozvojové země a do obou programů se mohly prostřednictvím veřejného dotačního výběrového řízení přihlásit pouze české podnikatelské subjekty, v souladu s Plánem ZRS ČR na rok 2016 bylo na oba programy zadáno 10 mil. Kč.

Podle zprávy MSP (2016, s. 39) bylo v listopadu 2016 vyhlášeno nové kolo Programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (dále Program), který sjednotil Program partnerství i Program studií proveditelnosti do jednoho dotačního titulu v režimu de minimis. Dle stejného zdroje, byla maximální výše dotace ve fázi realizace zvýšena na 5 mil. Kč. Podle stejného zdroje zaznamenala ČRA dvojnásobný počet žádostí proti minulému roku, z čehož dvě třetiny žadatelů byly nové subjekty. Nárůst žádostí se spojen také s navýšeným rozpočtem, který pro rok 2017 činil 20 mil. Kč. Podle totožného zdroje, bylo v loňském roce podpořeno celkem 20 projektových námětů v prioritních zemích ZRS České republiky a v rámci studií proveditelnosti také v rozvojových zemích obecně, dle kategorizace OECD/DAC, mezi nejúspěšnější projekty za rok 2016 patří spuštění firmy PRO-BIO, která zajišťuje v Moldavsku přenos know-how tamním farmářům pro pěstování biopotravin. Podle stejného zdroje se ČRA rovněž začlenila do tzv. pilířového hodnocení pro delegovanou spolupráci Evropské komise, což nám v případě udělení akreditace umožní působivé čerpání fondů EU na další projekty a programy rozvojové spolupráce.

Zpráva MSP (2016, s. 40) dále informuje, že Česká republika je od roku 2009 aktivním podporovatelem dlouhodobého programu regionální spolupráce OECD „Eurasia“. Stejný zdroj uvádí, že záměrem programu je posílit regionální i národní konkurenceschopnosti ekonomik východní Evropy a Zakavkazska (Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko) a Střední Asie (Tádžikistán, Afghánistán, Kyrgyzstán, Kazachstán, Mongolsko, Turkmenistán, Uzbekistán). Podle stejného zdroje jsou hlavní metodou práce programu hloubkové analýzy politik podpory konkurenceschopnosti partnerských zemí, zvláštní důraz je kladen na rozvoj malých a středních podniků. Pětiletý, obnovitelný mandát programu Eurasia vyprší v r. 2020 tvrdí stejný zdroj.

Podle MZV.cz (2018) Česká republika od roku 2013 působí jako spolupředsedající zemí programu OECD Eurasia, velvyslanec a stálý představitel ČR při OECD předsedá od roku 2014 Kulatému stolu pro konkurenceschopnost Eurasie, na kterém se ujednávají výsledky souvztažná doporučení hodnotících misí. Stejný zdroj uvádí, že konkrétně v roce 2016 se zástupci Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR spolupodíleli na zpracování tématu: „Zvyšování dovedností malých a středních podniků prostřednictvím služeb podpory podnikání“ pro Běloruskou republiku, v roce 2016 podpořila Česká republika činnost programu OECD Eurasia finančním darem, který činil 10 tis. EUR.

Podpora ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Program KONTAKT II

Podle sdv.msmt.cz (2018) je záměrem tohoto programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, podpora dvoustranných projektů základního a aplikovaného výzkumu se státy, které nejsou členy Evropské unie. Zdroj uvádí, že v současnosti je v rámci tohoto programu rozvíjena spolupráce se státy: Japonsko, Spojené státy americké, Izrael, Korejská republika, Indická republika, Ruská federace a Čínská lidová republika, z čehož jsou každoročně v rámci veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II potvrzovány návrhy společných výzkumných projektů česko-americké, česko-ruské a česko-japonské spolupráce, jedenkrát za dva roky pak návrhy projektů česko-čínské, česko-indické, česko-izraelské a česko-korejské spolupráce, kandidátem o podporu v rámci programu KONTAKT II mohou být veřejné výzkumné instituce, veřejné vysoké školy a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace pro výzkum a šíření znalostí nebo výzkumné organizace dle článku 2 Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), a malé a střední podniky vymezené článkem 2 Nařízení komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014), zejména ve spolupráci s výzkumnou organizací. Podle stejného zdroje, financování těchto projektů pak probíhá na principu, že každá ze smluvních stran hradí pouze náklady vzniklé na její straně, tzn. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy hradí náklady vzniklé na straně české části řešitelského týmu společného výzkumného projektu a naopak, v roce 2016 MŠMT v rámci programu KONTAKT II poskytlo malým a středním podnikům z účelové podpory 1,5 mil. Kč na řešení mezinárodních projektů.

Program EUREKA

Dle zprávy MSP (2016, s. 42) je Program EUREKA nástrojem evropské strategie pro mezinárodní spolupráci pro oblast aplikovaného a průmyslového výzkumu a inovačních aktivit. Stejný zdroj uvádí, že záměrem programu je podporovat rozvoj mezinárodní spolupráce mezi evropskými průmyslovými podniky, vysokými školami, výzkumnými ústavy a vytvářet podmínky pro zvyšování konkurenceschopnosti evropského průmyslu a rozvoj infrastruktury. Dle stejného zdroje bylo v roce 2016 v rámci účelové podpory v Programu EUREKA CZ malým a středním podnikům vyplaceno 101,9 mil. Kč., přijato bylo 25 návrhů projektů, ze kterých bylo jedenáct vybráno k financování. Totožný zdroj udává, že u každého podpořeného projektu bylo v souladu s pokyny ve spolupráci s poradním orgánem vykonáno roční hodnocení dokončených řešitelských prací s doporučením pro období následujícího roku, v roce 2017 pak byla malým a středním podnikům poskytnuta podpora 64,7 mil. Kč.

Program EUROSTARS a EUROSTARS-2

Podle sdv.msmt.cz (2018) program EUROSTARS v roce 2016 skončil. Pokračující program EUROSTARS-2 je zaměřen na podporu malých a středních podniků, které mají ve své podnikatelské činnosti podíl výzkumu a vývoje. Stejný zdroj dále uvádí, že pro programy EUROSTARS a EUROSTARS-2 byly v roce 2016 malým a středním podnikům vyplaceny finanční prostředky na řešení projektů EUROSTARS celkem ve výši 4,7 mil. Kč a dále v první až páté výzvě EUROSTARS-2 bylo uhrazeno 36,3 mil. Kč. Podle stejného zdroje pokrývá vyplacená částka sedmnáct schválených projektů první až páté výzvy EUROSTARS-2 a podpora pro projekty EUROSTARS-2 byla v roce 2017 38,6 mil. Kč.

Podpora výzkumu a vývoje – GESHER/MOST

Dle zprávy MSP (2016, s. 42) tento program podporuje účast českých podniků zabývajících se výzkumem a vývojem ve spolupráci s partnerem ve Státě Izrael v projektech aplikovaného výzkumu či experimentálního vývoje. Stejný zdroj uvádí, že záměrem programu je zajištění podpory na řešení vybraných projektů výzkumu a vývoje s cílem podpořit mezinárodní spolupráci podniků obou smluvních stran, tzn. České republiky a Státu Izrael, program je zaměřen především na podporu projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií, biotechnologií a lékařské techniky, udržitelných a čistých technologií, Bio-Agro - zemědělských a potravinářských technologií a strojírenství (nové materiály, robotika, kybernetika a nanotechnologie). Podle stejného zdroje byla v roce 2016 programu GESHER/MOST poskytnuta podpora pro řešení posledního ukončovaného projektu z 5. výzvy ve výši 1,8 mil. Kč.

Společná technologická iniciativa ECSEL

Podle sdv.msmt.cz (2018)) jsou Společné technologické iniciativy (z anglického Joint Technology Initiatives – dále jen „JTI“) vedle Kontraktačních partnerství jedním z nástrojů, jak napomáhat k dlouhodobému strategickému partnerství veřejného výzkumného sektoru a podnikového sektoru (tzv. Public-Private-Partnership). Dle stejného zdroje, vznikl tento koncept již v roce 2008 podle Plánu oživení evropské ekonomiky (European Economic Recovery plan), se záměrem stimulace výdajů podnikového odvětví na aktivity výzkumu a vývoje v oblastech s vysokou přidanou hodnotou. JTI jsou aktuálně realizovány v oborech FCH (Fuel Cells and Hydrogen Joint Technology Initiative), Bio-based Industries (Bio-based and Renewable Industries for Development and Growth in Europe), (European Rail Joint Technology Initiative), CLEAN SKY (Aeronautics and Air Transport Joint Technology Initiative), IMI (Innovative Medicines Initiative) a ECSEL (Electronic Components and Systems for European Leadership). Stejný zdroj dále uvádí, že samotná realizace podpory je zajišťována společnými podniky (z anglického Joint Undertakings – JU), které vyhláší výzvy k zadávání návrhů projektů, zajišťují odborné hodnocení návrhů a administrují tu část podpory, kterou zabezpečuje Evropská komise, druhou část podpory zajišťují jednotlivé zainteresované členské státy. Podle totožného zdroje jsou projekty JTI ECSEL zpravidla uskutečňovány mezinárodními konsorcií účastníků, kteří pocházejí z více členských států, z nichž každá nastoluje pravidla způsobilosti svých účastníků a jejich projektů.

Podle zprávy MSP (2016, s. 44) byla v roce 2016 programu ECSEL udělena podpora účasti malých a středních podniků České republiky v celkové částce 3,6 mil. Kč ve struktuře šest podniků, jejichž projekty byly spuštěny v roce 2014 (částkou 2,9 mil. Kč), a jednoho podniku, jehož projekt byl spuštěn v roce 2016 (částkou 0,8 mil. Kč) a doba trvání projektů je obvykle tříletá.

Programy podpory Ministerstva pro místní rozvoj

Národní program podpory cestovního ruchu

Podle mmr.cz (2018) je Národní program podpory cestovního ruchu (dále jen „NPPCR“) popsán jako dotační program, který se zaměřuje na podporu domácího cestovního ruchu v České republice, ke konci roku 2015 byla vyhlášena výzva pro podprogram Cestování dostupné všem na rok 2016, který mimo začlenění nových cílových oddílů do aktivit cestovního ruchu měl přispět k udržení zaměstnanosti v oblasti cestovního ruchu, k vytvoření podmínek pro vznik nových pracovních míst či udržení stávajících, k tvorbě nových produktů s cílem snížit sezónnost v cestovním ruchu atd.

Mmr.cz (2018) dále informuje o tom, že podprogram se zaměřil na vytvoření nových produktů domácího cestovního ruchu pro všechny, počítaje marketingovou podporu nově vytvořených produktů a zajištění podmínek pro vytvoření těchto produktů, podporované aktivity v podprogramu byly:

- vybudování/rekonstrukce odpočívadel, center služeb pro turisty a hygienického zázemí pro cyklisty, pěší či handicapované turisty, včetně marketingu vytvořených produktů cestovního ruchu;
- zpřístupnění atraktivit cestovního ruchu se zaměřením se na ochranu životního prostředí a podporu;
- ekologicky šetrných podob cestovního ruchu a ekologicky šetrné dopravy, včetně marketingu vytvořených produktů;
- vytvoření/zavedení/zlepšení navigačních a informačních systémů pro senzory postižené účastníky cestovního ruchu a senzory postižené návštěvníky atraktivit cestovního ruchu;
- pořízení zařízení pro bezpečné parkování kol a úschovu zavazadel.

Podle zprávy MSP (2016, s. 44) byl NPPCR uskutečněn v letech 2010-2016, z čehož v roce 2016 byly přiděleny dotace 20 akcím v celkové výši 26,6 mil. Kč se záměrem vylepšení doprovodné struktury cestovního ruchu, zpřístupnění cestovního ruchu i skupinám obyvatel, pro které je účast na cestovním ruchu nelehká. Stejný zdroj uvádí, že díky rozvoji aktivit cestovního ruchu dojde také k vylepšení podnikatelské činnosti příjemců dotací a rozvoji podnikání v podpořených oblastech, k rozšíření nabídky infrastruktury a služeb pro turisty. Skvělou zprávou dle zprávy MSP (2016, s. 45) je, že každoročně dochází kvůli podpoře z NPPCR ke vzniku nových pracovních pozic - za období 2010-2014 bylo vytvořením projektů odkryto celkem 58 nových pracovních pozic a 68 sezónních míst nebo pozic na částečné úvazky.

Sociální podnikání

Podle mmr.cz (2018) je Ministerstvo pro místní rozvoj řídicím orgánem Integrovaného regionálního operačního programu (spolufinancovaného z ESI fondů, konkrétně EFRR), jehož PO 2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů (SC 2.2 – Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání) poskytuje podporu např. na výstavbu, vybavení a rekonstrukci sociálních podniků, zrod nového a rozšíření kapacit stávajícího sociálního podniku nebo na aktivity osob samostatně výdělečně činných v sociálním podnikání.

Programy podpory Ministerstva zemědělství

Program rozvoje venkova ČR

Podle zprávy MSP (2016, s. 45) byl rok 2016 prvním rokem v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020, kdy byly vypláceny první projekty. Hlavním záměrem tohoto programu je zachování, obnova a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím především agroenvironmentálních opatření, nadále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, krajinná infrastruktura či podpora vstupu mladých lidí do zemědělství. Stejný zdroj uvádí, že kromě toho je rovněž záměrem podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem utvářet nové pracovní pozice a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován bude komunitně vedený místní rozvoj.

Zpráva MSP (2016, s. 46) dále uvádí, že na realizaci Programu rozvoje venkova ČR, který je spolufinancován z ESI fondů, bylo především z prostředků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZRV) přiděleno 2,3 mld. EUR (62 mld. Kč). Tento obnos byl doplněn o prostředky ze státního rozpočtu ČR ve výši 1,2 mld. EUR (34 mld. Kč).

Operační program Rybářství

Podle zprávy MSP (2016, s. 48) je Ministerstvo zemědělství také řídicím orgánem Operačního programu Rybářství, který taktéž nabízí podporu z ESI fondu (konkrétně Evropského námořního a rybářského fondu – ENRF) malým a středním podnikům působícím v akvakultuře.

2.5 Podnikání v současnosti

Kromě evropského pojetí pojmu podnikání (enterprise) dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s.14), existuje také angloamerický výraz pro podnikání (business) ve významu účelová a zisková aktivita, obchodování. Podnikáním se dle Obchodního zákoníku § 2 rozumí: „*soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Podnikatelem je dle tohoto zákona:*

- a. *osoba zapsaná v obchodním rejstříku;*
- b. *osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění;*
- c. *osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů;*
- d. *osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu“.*

Pro význam podnikatel existuje dále mnoho dalších definic, společnými rysy charakteristických pro podnikatele jsou však například: umění hledat nové příležitosti, obstarání finančních prostředků potřebných k podnikání, chápat a rozumět předmětu podnikání a dále být vytrvalý, trpělivý a schopný učit se novým věcem.

Veber, Srpová a kol. (2012, s. 14) komentují definici pojmu podnikání jako složitější a popisují ji v následujících čtyřech odstavcích:

- ekonomické pojetí, které popisuje podnikání jako začlenění ekonomických zdrojů a jiných aktivit tak, aby vzrostla jejich původní hodnota. Je to dynamický průběh tvoření přidané hodnoty;
- psychologické pojetí bere podnikání jako činnost, která je motivovaná potřebou něco získat, něco splnit, něčeho dosáhnout či vyzkoušet si něco;
- sociologické pojetí popisuje podnikání jako vytváření blahobytu pro všechny zapojené, vytvářením pracovních míst a příležitostí;
- právnícké pojetí vychází z Obchodního zákoníku § 2 a zní: „*podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“.*

Naopak Mulačová, Mulač a kol. (2013, s. 15) vyvozují z této definice své klíčové závěry:

- předpoklad trvalého provozu (going concern princip), čímž mají na mysli, že za podnikání se nepovažují jednorázové projekty;
- osobní účast podnikatele;

- definice má ziskovou povahu - za podnikání se nepovažují činnosti neziskových organizací (občanských sdružení, nadací, apod.).

Podnikání není možné naplánovat ani nařídit, lze ho však vyvolat nebo usnadnit. Vychází z duševní aktivity podnikavého jedince, která však může být dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 15) utlumena nebo úplně potlačena různými bariérami. V tomto kontextu je třeba uvést i koncept neoprávněného podnikání, kterým je dle Obchodního zákoníku č. 513/1991Sb.: „osoba, která uskutečňuje činnost, k níž se podle zvláštních právních předpisů vyžaduje ohlášení nebo povolení, bez takového ohlášení nebo povolení, a osoby, které takovou činnost uskutečňují jménem jiné osoby anebo na její účet, odpovídají za škodu tím způsobenou; tím není dotčena jejich odpovědnost podle zvláštních právních předpisů“.

Ve spojení s podnikáním je třeba dále uvést definici pojmu podnikatel, což je dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 15) osoba provádějící podnikatelské aktivity s nebezpečím rozšíření či ztráty vlastního kapitálu nebo také jinými slovy iniciátor a nositel podnikání, který investuje své prostředky, úsilí, čas a jméno, přebírá odpovědnost a nese risk s cílem získat své finanční a osobní uspokojení.

Pojem podnikatel je možné dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 15) vysvětlit jako osobu, která realizuje určitý projekt a nese riziko jeho úspěchu či neúspěchu. Autoři tedy tvrdí, že úspěch podnikání je tak do značné míry spojován se schopnostmi podnikatele.

Definice podnikatele dle zákona č. 89/2012 Sb. § 420 je ten, „kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“

Pro účely ochrany spotřebitele se za podnikatele dle zákona č. 89/2012 Sb. § 420 považuje také „každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.“

Zastřešujícím konceptem pro podnikatele, podnikání i podnik je dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 16) možné označit slovo podnikavost. Lze ji interpretovat jako schopnost nalézat nejlepší řešení, dosahovat nejlepších výsledků při minimalizaci rizik. Autoři dále uvádí, že lze tento pojem vysvětlit i z obecnějšího hlediska, což je jakákoliv činnost, která se zaměřuje na odhalování příležitostí a její přenesení do reálné činnosti s výsledkem splnění ekonomického záměru.

2.5.1 Typologie podniků

Podniky je možné řadit hned z několika hledisek dle Mulačové, Mulače a kol. (2013, s. 16), avšak zde je uvedeno jen základní a to dle velikosti. Dle autorů mohou totiž obecně existovat rozdílné podmínky podnikání mezi malými a velkými podniky a znatelné rozdíly jsou zejména při ukončení či zahájení podnikání a v oblastech ručení společníků za závazky společnosti. Autoři Mulačová, Mulač a kol. (2013, s. 16) rozdělují podniky na:

- mikro podniky: 1-9 zaměstnanců, roční obrat do 2 mil. EUR;
- malé podniky: 10-49 zaměstnanců, roční obrat do 10 mil. EUR;
- střední podniky: 100-249 zaměstnanců, roční obrat do 50 mil. EUR;
- velké podniky: nad 250 zaměstnanců nebo obrat nad 50 mil. EUR.

Dle autorů toto rozdělení vychází z doporučení Evropské komise. Tato práce se bude konkrétně zaměřovat na malé a střední podniky, jejichž výsledky mají největší vliv na ekonomiku země.

2.5.2 Podnikatelské prostředí

Prostředí okolo podniku je proměnlivé, živé, mění se v čase. Podnikatelské prostředí se dle Wongové, Kotlera, Saunderse, Armstronga (2007, s. 130) dělí na vnitřní prostředí a vnější prostředí. Autoři uvádí, že vnitřní prostředí je prostředí podniku, které je utvořeno jeho zdroji, což pro tuto práci není přímo důležité. Významnější pro tuto práci je dle autorů naopak vnější prostředí podniku, tedy vše co podnik obklopuje a vnější prostředí je možné dělit na mikroprostředí a makroprostředí.

Makroprostředí

Makroprostředí má na podnik vliv jednosměrný a proto možnost jeho uzpůsobení ze strany podniku je prakticky nulová tvrdí ve své publikaci Mulačová, Mulač a kol. (2013, s.1 8). Makrookolí je dle autorů dále možné klasifikovat na oblasti dle různých faktorů či vlivů. K jeho analýze se používají zejména PEST a SLEPT analýzy jak ve své publikaci tvrdí Hanzelková, Keřkovský, Odehnalová, Vykypěl (2009, s. 91). Makroprostředí se tedy dá dle autorů rozložit na několik faktorů, které podnik ovlivňují:

Sociální faktory

1. Demografické charakteristiky, do kterých spadá například:
 - velikost populace, věková struktura, pracovní preference, geografické a etnické rozložení.
2. Makroekonomické charakteristiky trhu práce:
 - rozdělení příjmů;
 - míra zaměstnanosti - nezaměstnanosti.
3. Sociálně-kulturní aspekty:
 - životní úroveň;
 - rovnoprávnost pohlaví.
4. Dostupnost pracovní síly či pracovní zvyklost, kam je možné zařadit:
 - dostupnost potenciálních zaměstnanců s požadovanými schopnostmi, dovednostmi;
 - existence vzdělávacích institucí schopných poskytnout potřebné vzdělání.

Legislativní faktory

1. Existence a funkčnost podstatných zákonných norem jako je například:
 - obchodní právo, daňové zákony, deregulační opatření, legislativní omezení (ekologická opatření), právní úprava pracovních podmínek (BOZP).
2. Další faktory, mezi které je možné zařadit:
 - funkčnost soudu, vymahatelnost práva a autorská práva.

Ekonomické faktory

1. Základní hodnocení makroekonomické situace:
 - míra inflace, úroková míra, obchodní deficit nebo přebytek, rozpočtový deficit nebo přebytek, výše HDP, měnová stabilita, stav směnného kurzu.

2. Přístup k finančním zdrojům:
 - bankovní systém, náklady na místní půjčky, dostupnost a formy úvěrů.
3. Daňové faktory
 - výše a vývoj daňových sazeb, cla a daňová zatížení.

Politické faktory

1. Hodnocení politické stability
 - forma a stabilita vlády, klíčové orgány a úřady, existence a vliv politických osobností, politická strana u moci.
2. Politicko-ekonomické faktory
 - postoj vůči privátním a zahraničním investicím, postoj vůči právnímu sektoru.

Technologické faktory

- podpora vlády v oblasti výzkumu, nové vynálezy a objevy, rychlost realizace nových technologií, nové technologické aktivity a obecná technologická úroveň.

Oborové prostředí firmy je, jak je výše uvedeno, nazýváno **Mikroprostředí**. Mikroprostředí je pak dle Mulačové, Mulače a kol. (2013, s. 19) tvořeno ostatními subjekty na daném trhu a jejich význam je pro podnik zásadní, jelikož ovlivňují téměř veškeré podnikové činnosti. Do této skupiny patří dle autorů konkurenti, zákazníci, dodavatelé a prostředníci a toto prostředí je možné rozebrat Porterovou analýzou pěti konkurenčních sil.

Z této kapitoly je možné říci, že některé faktory působící na podnik jsou všeobecné, tedy ovlivňují všechny podniky, především tedy makroprostředí podniků. Naopak některé jsou zase různé pro odlišné obory podnikání či trhy a nelze je zařadit do všeobecného doporučení. Ty patří naopak do mikroprostředí podniku.

2.5.3 Faktory ovlivňující podnikatelské prostředí

Tato podkapitola obsahuje jednotlivé informace o proměnných ovlivňující podnikatelské prostředí. Byli vybrány proměnné, které přímo souvisí s cílem této diplomové práce. Podkapitola je členěna na dvě hlavní skupiny, které jsou popsány v předchozí kapitole.

Makroprostředí

Demografické prostředí

Lidský kapitál představuje dle managementmania.com (2018) zejména dovednosti a schopnosti lidí či tacitní znalosti. Jedná se o potenciál ukrytý v hlavách lidí, který nemusí být na první pohled nijak zachycen, pro organizaci je však žádoucí umět tento potenciál využívat a sdílet.

Ukazatel se skládá z indexů vyšší vzdělání a trénink, který je pak rozdělen na další čtyři podindexy a to zápis do středních škol, zápis do vysokých škol, kvalita vzdělání, rozsah výcviku zaměstnanců, z čehož veškerá data pro tento index je možné najít na Global Competitiveness Report 2016-2017.

Ekonomické prostředí

Kupní síla je podle Kalínské a kol. (2010, s. 81) sledována jako komplexní kupní síla domácího trhu a HDP na obyvatele. Kupní síla domácího trhu představuje sumu HDP a importu zboží a služeb mínus hodnotu exportu zboží a služeb.

Kupní síla je sledována z Global Competitiveness Report 2016-2017 v Indexu Velikost trhu. V tomto indexu jsou dále podoblasti, které jsou v této práci rozebrány a to index domácího trhu, HDP v hodnotě parity kupní síly v mld. USD a export jako procento z HDP.

Náklady na pracovní sílu jsou podle zdroje ceskenoviny.cz (2018) sledovány jako roční průměrné hrubé náklady, což znamená včetně povinného sociálního pojištění, které je pro zaměstnavatele také nákladem.

Dle ČSÚ (2018) náklady firem na jednoho zaměstnance stouply v roce 2016 o 3,6 procent na 38.257 Kč měsíčně. Zůstávají však nadále podobně nízké jako na Slovensku, například oproti Německu jsou třetinové. Stejný zdroj dále uvádí, že nejvyšší náklady práce na jednoho zaměstnance měly firmy, které podnikají v peněžnictví a pojišťovnictví a představují skoro 70.000 Kč měsíčně. Naopak nejnižší náklady byly podle stejného zdroje v odvětví pohostinství a ubytování, kde měsíční náklady činí 21.073 Kč, náklady práce přitom vykazaly v tomto odvětví druhý největší nárůst za posledních osm let. Stejný zdroj také uvádí, že v rámci krajů jsou nejvyšší náklady práce v hlavním městě Praha, kde přesahují 45.000 Kč. Naopak nejnižší náklady na zaměstnance jsou v Karlovarském kraji. Další zajímavostí je podle Eurostatu (2018) informace, že v Česku byly v roce 2016 náklady práce za hodinu 10,2 euro, což patří k zemím s levnou pracovní silou. Nejdražší pracovní sílu mají naopak ve Skandinávii. Stejný zdroj uvádí, že v Dánsku jsou náklady na hodinu práce 42 eur a v Norsku dokonce 50 eur. Podle stejného zdroje jsou na opačném konci s náklady na hodinu práce Bulharsko a Rumunsko.

Daně v sobě zahrnují nejen výši zdanění, ale i administrativní náročnost. Zdrojem dat pro placení daní je v této práci index Doing business (2017) v podindexu Placení daní a je hodnocen podle: počtu plateb za rok, počtu hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení daní nebo vrácení a celková daňová sazba jako procento ze zisku před zdaněním.

Makroekonomická stabilita zahrnuje podindexy saldo veřejného rozpočtu v procentech z HDP, veřejné úspory v procentech z HDP, roční inflace v procentech, dluh vlády v procentech z HDP, rating neboli hodnocení země. A zdrojem dat pro tyto podindexy je Report Global Competitiveness Index 2016-2017.

Kulturní prostředí

Korupce představuje četnost úplatků ve veřejné správě. Pro tuto práci je zdrojem pro vnímání korupce index Transparency International, který vydává Corruption Perceptin Index, který hodnotí vnímání korupce v různých zemích.

Politicko-právní či legislativní prostředí

Politická stabilita představuje podle Sedláčkové, Buchtý (2006, s.16) pravděpodobnost, že by vláda mohla být destabilizována. Dle šetření ČNOPK (2018) možný odchod České republiky z Evropské unie znepokojuje přes osmdesát procent zahraničních investorů. Investory znepokojuje také horšící se politická stabilita díky vleklému vyjednávání o nové vládě. Dle šetření ČNOPK (2018) patří členství v EU dlouhodobě nejdůležitějším investičním faktorem. Dále mezi další důležité faktory patří platební morálka, kvalita i dostupnost

lokálních dodavatelů. Nyní je dle ČNOPK (2018) Česká republika v očích zahraničních investorů na špičce žebříčku 16 středo a východoevropských investičních lokalit a tudíž ekonomická situace je, podle investorů, nejlepší od roku 2002.

Vymahatelnost práva je pro podniky důležitá z důvodu účinného řešení komerčních rozporů a v této práci je popsána podle informací z Doing business (2017) a podindexu Vymáhání plnění smluv.

Podmínky zakládání firmy představují možné bariéry při vstupu na daný trh. V této práci je hodnocen dle indexu Doing business (2017) a z podindexu zakládání podniku. Vypočítává se ze čtyř indikátorů a to počet dní k registraci, náklady jako procento příjmu na jednotlivce, počet úkonů nutných pro začátek podnikání a minimální požadavky na kapitál společnosti.

Mikroprostředí

Složky mikroprostředí, mezi které patří zákazníci, dodavatelé či prostředníci jsou odlišné pro každý obor a proto není možné je do této práce na téma podmínky podnikání v ČR a Francii obecně zahrnout. Pro bližší zjištění je třeba udělat vlastní analýzu mikroprostředí.

Podnikatelské prostředí v Evropské unii

Na podnikání má velký vliv Evropská unie a její politika. Díky tomu, že oba zkoumané státy se nachází v Evropské unii, nelze opomenout vlivy Evropské unie na podnikání.

Velkou provázaností mezinárodního obchodu má Evropská unie vliv na jednotlivé státy ovlivňující podnikatelské prostředí, jak ve své publikaci popisují Mulačová, Mulač a kol. (2013, s. 44–45). Evropská unie se zabývá podnikatelským prostředím a jeho chabými stránkami usilujícími o eliminaci prostřednictvím strategií. Mezi takové strategie patří Evropa 2020. Jedná se o strategii pro udržitelný, inteligentní a začleňující růst na desetileté období do roku 2020. Cílem této strategie je v průběhu desetiletí obnovit a oživit hospodářský růst tak, aby se v nynějším měnícím se světě vytvořila evropská inteligentní a udržitelná ekonomika, která podporuje sociální začleňování. Ve strategii Evropa 2020 je stanoveno pět elementárních cílů, kterých má být do roku 2020 dosaženo:

- zaměstnanost – zaměstnanost 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let, - výzkum, vývoj a inovace – investovat 3 % HDP Evropské unie do výzkumu, vývoje a inovací;
- změna klimatu a energetika – snížit emise skleníkových plynů o 20 % v porovnání s rokem 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %;
- vzdělávání – klade si za cíl snížit míru nedokončení studia pod 10 %, dosáhnout ve věkové kategorii od 30–34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva;
- chudoba a sociální vyloučení – snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení, nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení.

Evropská unie se také ve značné míře zaměřuje na podporu malého a středního podnikání. Zde stojí za zmínku politika hospodářské a sociální soudružnosti, na kterou spadá dle Vebera, Srpové a kol. (2008, s. 39–40) zhruba jedna třetina rozpočtu společenství. Funkcí této politiky je sledovat a rozvíjet činnosti, které přispívají k posilování hospodářské a sociální

soudružnosti v rámci členských států Evropské unie. Pro podporu malého a středního podnikání jsou založeny zejména tyto fondy:

- fond soudržnosti (Kohezní fond) – existuje od roku 1993, jeho cílem je přispívat k posilování sociální a hospodářské soudržnosti společenství v zájmu podpory udržitelného rozvoje. Podpora z fondu se týká oblastní transevropské dopravní sítě, zejména prvořadých projektů společenského zájmu a životního prostředí v rámci priorit společenství;
- evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) – úkolem tohoto fondu je napomáhat odstraňovat hlavní regionální rozdíly v rámci společenství. Fond přispívá k omezení rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských oblastí. Přispívá kupříkladu k financování:
 - produktivních investic, které přispívají k ochraně a tvorbě udržitelných pracovních míst, zejména prostřednictvím přímé podpory investic;
 - investic do infrastruktury;
 - rozvoje vnitřního potenciálu opatřeními, která podporují místní a regionální rozvoj.;
- evropský sociální fond – napomáhá k posílení sociální a hospodářské soudržnosti společenství navyšováním zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí, podporou vysoké úrovně zaměstnanosti a zvyšováním počtu pracovních míst a jejich kvality. Podporu přístupu znevýhodněným osobám k zaměstnání a snížení rozdílů v zaměstnanosti.

Evropské právo požaduje dle Vebera, Srpové a kol. (2008, s.40) splnění nekompromisních norem v oblasti dopadu na životní prostředí (integrované řízení prevence znečištění – IPPC), ochrany spotřebitele a ochrany a bezpečnosti zdraví při práci. Vzhledem k nákladnosti plnění těchto norem dostala Česká republika možnost přijímat některé z nich postupně, během let následujících po vstupu do EU, z toho vyplývá, že finanční zátěž bude pro podniky rozložena na delší časové období. Po splnění příslušných norem EU mohou podniky za určitých podmínek také čerpat finanční pomoc ze zdrojů EU.

2.5.4 Právní formy podnikání v ČR

V České republice je možné podnikat jako fyzická osoba, na základě živnostenského oprávnění, či jako právnická osoba.

Živnostenské oprávnění

Každá osoba může dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 72) provozovat podnikatelskou činnost výhradně na základě oprávnění či registrace vystavené živnostenským úřadem, profesní komorou nebo jiným orgánem a musí splňovat podmínky živnostenského zákona (ŽZ). Dle autora se státní povolení k vykonávání živnosti nazývá koncese. Dle ČSÚ (2017) je podnikání nejčastěji provozováno na základě živnosti. Ve smyslu § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání je živností: „*Soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

1. Mezi všeobecné podmínky získání živnosti patří dle Mulačové, Mulače a kol. (2013, s. 77):
 - svéprávnost (způsobilost k právním úkonům);

- bezúhonnost (dokládá se výpisem z trestního rejstříku);
- plnoletost (dosažení věku 18 let);
- splnění daňových povinností vůči státu.

2. Mezi zvláštní podmínky podnikání dle autorů patří:

- odborná a jiná způsobilost (nevyžaduje se u volných živností).

Druhy živností

Živnostenský zákon rozpoznává dva základní druhy živností:

- živnosti ohlašovací;
- živnosti koncesované.

Skupina živností ohlašovacích je rozsáhlejší a dále se dělí na tři skupiny, z nichž nejvíce používané jsou živnosti volné.

Ohlašovací

Ohlašovací živnost je možné charakterizovat dle Mulačové, Mulače a kol. (2013, 77) tím, že živnostenské oprávnění vzniká při splnění zákonem daných podmínek již okamžikem ohlášení (nikoliv až zápisem do živnostenského rejstříku) a živnostenský úřad mu do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno ohlášení živnosti, vydá živnostenský list. Mezi tyto živnosti patří dle autorů:

- živnosti řemeslné - jsou uvedeny v příloze 1 ŽZ, podmínkou je odborná způsobilost získaná vyučením v oboru + příslušná délka praxe;
- vázané - jsou uvedeny v příloze 2 ŽZ a jsou taktéž podmíněny odbornou způsobilostí (předepsané vzdělání, praxe);
- volné - jsou uvedeny v příloze 4 ŽZ a nevyžadují odbornou či jinou způsobilost, volnou živnost může provozovat každý, kdo splní všeobecné podmínky pro získání živnosti.

Jak autorka již zmiňovala v předchozím odstavci, nejvíce používanými živnostmi jsou živnosti volné a to z toho důvodu, že k jejich provozování není třeba odborná způsobilost, tak jak tomu je u ostatních, které podléhají regulaci státu.

Koncesované

Vyjma všeobecných podmínek provozování živnosti dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 78) musí podnikatel splnit ještě zvláštní podmínky provozování živnosti, tedy odbornou způsobilost, která je pro koncesované živnosti upravena zvláštními předpisy, jež se nacházejí v příloze 3 ŽZ. Mezi koncesované živnosti spadá podle autorů například taxislužba, pohřební služba, směnářská činnost nebo provozování cestovní kanceláře.

Obchodní společnosti

S definicí pojmu obchodní společnosti je možné se seznámit v Novém občanském zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.), avšak konkrétní zprávy o pravidlech a formách fungování obchodních korporací objevíme pouze v Zákoně o obchodních korporacích (č. 90/2012 Sb.).

Pod pojmem obchodní korporace jsou zahrnuty dle zákona:

- osobní společnosti;
- kapitálové společnosti;
- družstva.

Osobní společnosti jsou dle Vebera, Srpové a kol. (2012, s. 69) takové společnosti, u nichž se předpokládá osobní účast podnikatele na řízení společnosti a obvykle neomezené ručení společníků za závazky společnosti. Do této skupiny patří dle autorů veřejná obchodní společnost a komanditní společnost.

Veřejná obchodní společnost, (zkratka v.o.s.)

Veřejnou obchodní společnost definuje ve své publikaci Mulačová, Mulač a kol. (2013, s. 31) jako sdružení dvou či více osob, založené se smyslem podnikání jako právnická osoba, jejíž společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně. Všichni společníci, jak tvrdí autoři se účastní na řízení společnosti a všichni ručí celým svým majetkem.

Komanditní společnost

Komanditní společnost má dle Joskové a Pravdy (2014, s. 14) alespoň dva společníky, kdy jeden ručí za dluhy společnosti celým svým majetkem (komplementář) a jeden ručí alespoň za dluhy společnosti pouze omezeně (komandista). Komandista dle autorů tedy vkládá majetkové hodnoty, avšak do řízení společnosti nezasahuje, má jen kontrolní pravomoc. Naopak komplementář se řízení společnosti osobně účastní, z tohoto pohledu se jedná spíše než o osobní společnost o společnost smíšenou.

Kapitálová společnost se od osobních společností liší podle Mulačové, Mulače a kol. (2013, s. 31) tím, že je zde vkladová povinnost společníka nutností. Od ní se pak podle autorů odvozuje výše vkladu ovlivňující objem obchodního dílu a tím i podílení se na účasti rozhodování ve společnosti a na jejím prospěchu. Dále autoři tvrdí, že osobní účast společníka na řízení a provozu společnosti není u kapitálových společnostech nutností a ručení společníků za závazky společnosti bývá oproti osobním společnostem limitováno. Stejný zdroj tvrdí, že kapitálové společnosti mají dvě formy - společnost s ručením omezeným, s.r.o. a akciová společnost, a.s.

Společnost s ručením omezeným

Jde o nejrozšířenější formu podnikání právnických osob. Podle Joskové, Šafránka, Čoukové, Pravdy, Pravdové (2015, s. 23) může společnost tohoto typu založit jeden i více společníků. Autor k tomu dále píše, že společníci ručí za dluhy společnosti ve výši nesplacených vkladů, dokud není splacení vkladů v plné výši společníky realizováno a zapsáno v obchodním rejstříku. Pokud tedy tuto podmínku splní, za dluhy nikterak neručí. Dle autorů je minimální vklad společníka a tudíž i minimální výše základního kapitálu společnosti 1Kč.

Akciová společnost

Akciová společnost je jednou z nejstarších kapitálových právních forem a Veber, Srpová a kol. (2012, s. 74) ve své publikaci uvádí, že pro svou administrativní a kapitálovou náročnost se v malých a středních podnicích příliš často nevyskytuje. Dále autoři uvádí, že akciová společnost může být založena dvěma či více fyzickými osobami nebo jednou a více právnických osob. Základní kapitál společnosti je dle autorů rozvržen na určitý počet akcií o stanovené jmenovité hodnotě a společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem, zatímco samotní akcionáři za závazky a.s. neručí. Stejný zdroj tvrdí, že minimální výše základního kapitálu je 2 miliony Kč a u společností, které jsou registrované na kapitálovém trhu je to 20 milionů Kč.

Družstvo

Družstva se dle Mulačové, Mulače a kol. (2013, s. 37) řadí mezi speciální kategorie podnikatelských subjektů, jelikož je to organizace vlastněná a provozovaná společenstvím osob, jejímž cílem je dodávat užitek svým členům. Dále autoři konstatují, že členové jsou povinni zaplatit příspěvky pro zajištění základního kapitálu, za závazky družstva neručí a zapisovaný základní kapitál musí činit nejméně 50 tisíc Kč. Autoři dále uvádí, že družstvo musí mít alespoň pět členů, což neplatí, jsou-li jeho členy alespoň dvě právnické osoby.

2.5.5 Právní formy podnikání ve Francii

Francie je s počtem více než 60mil. obyvatel druhou nejlidnatější a zároveň největší zemí Evropské unie dle Europa.eu (2017). Stejný zdroj dále uvádí, že je složkou vnitřního trhu EU a příslušníkem eurozóny od jejího zavedení v roce 1999 a svobodné podnikání má ve Francii nesrovnatelně delší historii než v ČR.

Pokud se jedná o právní úpravu podnikání ve Francii, podobně jako v ČR je podnikání a vše, co s ním souvisí upraveno mnoha zákoníky jak píše ve své publikaci Berg a McCoy (2014, s.75) – obchodním a občanským (Code de Commerce, Code Civil) a zákoníkem měnovým, živnostenským a finančním. Dle autorů je podnikání ve Francii možné, obdobně jako podnikání v ČR, rozdělit na dvě základní formy, tj. i zde je možné podnikat jako jednotlivec (personne physique) nebo jako právnická osoba (personne morale). Podobně jako v Čechách, tak i ve Francii sdělují autoři významným krokem správný výběr formy podnikání a v ČR používáme termín OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná), zatímco francouzský ekvivalent k této formě podnikání je pak Entreprise Individuelle (EI), tj. firma vykonávaná jednou osobou, která nemá právní subjektivitu. Jedná se o vykonávání živnosti pod vlastním jménem.

Také ve Francii je třeba dle Lebel (2011, s. 16) pro získání živnostenského oprávnění splňovat konkrétní zákonem předepsané podmínky:

- věk minimálně 18 let;
- způsobilost k právním úkonům;
- bez zákazu vykonávat danou živnost nebo provozovat soukromé podnikání jako takové;
- a další konkrétní podmínky pro zvolenou živnost.

Jelikož o Francouzích je známo, že věří, že by vše mělo být zařazeno, regulováno a rozříděno, není překvapením, že tomu tak je i v oblasti podnikání píše ve své publikaci Lebel (2011, 18). Autorka dále uvádí, že ve Francii jsou živnosti rozdělovány do specifických kategorií, proto pro podnikatele může být obtížnější svoji živnost zahrnout do konkrétní

kategorie, zejména pokud vykonává více živností souběžně. V takovém případě autorka uvádí, že je třeba stanovit, do které kategorie živnost patří a tím také určit u kterého regulačního orgánu ji musí podnikatel registrovat a mezi tyto orgány spadá například Zemědělská komora, Průmyslová a obchodní komora, Živnostenská komora. Pokud dle autorky podnikatel vykonává více různých aktivit, musí si sám určit, která z jeho činností je tou zásadní a takto ji zaregistruje, další z jeho činností pak mohou být registrovány jako činnosti vedlejší.

Podnikatelské činnosti fyzických osob mohou být roztrženy do pěti základních skupin dle Lebel (2011, s. 22):

1. řemeslník (artisan) – pekař, výroba, kadeřník, zedník, instalatér či některé služby;
2. nezávislá povolání (profession libérale) – existuje pár okruhů těchto svobodných povolání – umělecká povolání, právní služby, výuka, novináři, účetní, hudebníci aj.;
3. zemědělství (agriculture) – povolání související se zemědělstvím;
4. průmysl a obchod (industrie et commerce) – tato sekce zahrnuje činnosti obchodní nebo průmyslové povahy, provozování kaváren, obchodů, restaurací, hotelů, apod.;
5. obchodní zástupce (l'agent commercial) – osoby, které zastupují jiné společnosti.

Stejný zdroj dále uvádí, že v závislosti na výběru podnikatelské činnosti se podnikatel musí registrovat u příslušné oborové komory, kde získá povolení k provozování podnikatelské činnosti.

Micro-Entrepreneur

Micro-Entrepreneur (ME) je dle Berg a McCoy (2014, s. 79) jeden z nejpobulárnějších stylů, jak odstartovat podnikatelskou činnost ve Francii jako nezávislý podnikatel a oblíbenost této formy podnikání je způsobena zejména tím, že formality při registraci jsou rychlé a snadné. Dále autoři tvrdí, že zároveň také daňová a účetní pravidla zde nejsou tolik přísná jako u jiných forem podnikání.

Daně a účetnictví

Forma Micro-Entrepreneur není pokládána dle Berg a McCoy (2014, s. 80) za klasickou právní verzi podnikání, představuje pouze zvláštní daňový status, jehož přínos spočívá v možnosti použít jednoduchá daňová a účetní pravidla. Autoři dále tvrdí, že je určen výhradně osobě samostatně výdělečně činné (Entreprise Individuelle), neslouží pro obchodní společnosti. Pokud dle autorů podnikatel uvažuje o podnikání prostřednictvím společnosti s ručením omezeným, například EURL, SARL aj., není možné, aby výhod ME využil, co se týká účetnictví, ME není povinen ho vést v jiné formě než jako denní údaj o dosažených příjmech, přestože obchodníci jsou povinni rovněž vést knihu výdajů.

Platby sociálního pojištění a DPH

U ME dle Berg a McCoy (2014, s. 81) neexistují žádné minimální obnosy sociálního zabezpečení, jak je tomu u dalších forem podnikání. Autoři uvádí, že podnikatel platí sociální pojištění dle obratu, pokud nemá v jistém období (měsíc či čtvrtletí) žádný obrat, nic nehradí, avšak obrat nemusí naléhavě znamenat peněžní příjem a ten nutně neznamená výnos. Pokud však podnikatel nevykazuje vůbec žádný obrat po dobu dvou let, jak tvrdí autoři ve své publikaci, ztrácí status ME. Co se týká DPH, tak autoři uvádí, že podnikatel, který nabere daňový status ME, pak nemůže účtovat DPH na své vlastní zboží nebo služby a tím není

možné, aby nárokoval vrácení DPH u finančního úřadu. Pokud tedy chce podnikatel účtovat DPH, nemůže nabrat status ME.

Limity obratu

Podle Berg a McCoy (2014, s. 81) pravidla ME může použít pouze podnikatel, jehož obrat (tržby) nepřekročí existující limit a tento limit je závislý na druhu podnikatelské aktivity. Autoři dále uvádí, že zákon rozlišuje mezi podnikateli, jejichž předmětem činnosti jsou služby, odborná profese nebo obchod.

Údaje za rok 2016 dostupné z french.property.com (2017):

- služby a odborníci – obrat nesmí být vyšší jak částka 32 900 EUR / rok;
- obchod (prodej, restaurace, hotely) – zde nesmí limit přesáhnout obrat vyšší jak 82 200 EUR / rok.

Podle údajů z french-property.com (2017) v případě, že podnikatel vykonává oba typy činností, pak jeho aktivita může být kvalifikovaná jako micro pouze tehdy, nepřesahují-li celkové příjmy částku 82 200 EUR / rok a z toho činnost upřesněna jako služba, pak nepřekročí částku 32 900 EUR / rok. Dle uvedeného zdroje jsou další skupinou specifické druhy podnikání, které jsou z režimu ME vyloučeny, spadá sem zejména nákup a prodej nemovitostí na profesionální platformě, tj. developeri, realitní kanceláře, dále pak finanční společnosti, pronájem firem. Dále zdroj uvádí, že jiné limity mají pak také například spisovatelé, umělci, sportovci apod., zejména tedy profese, kde je možné dosáhnout významně vyšších příjmů, než jsou dané limity.

Obchodní společnosti ve Francii

Ve Francii jsou rozlišovány dva základní typy obchodních společností, jak uvádí MZV.cz (2017):

- společnosti občanské - sociétés civiles (úprava v občanském zákoníku 26);
- společnosti obchodní - sociétés commerciales (úprava v obchodním zákoníku 27).

Zdroj dále uvádí, že obchodní společnosti jsou pak dále děleny, obdobně jako v ČR, na společnosti osobní a kapitálové.

Osobní obchodní společnosti jsou dle zdroje děleny na:

- veřejná obchodní společnost - SNC - Société en Nom Collectif;
- jednoduchá komanditní společnost - SCS - Société en Commandite Simple.

Kapitálové obchodní společnosti jak stejný zdroj uvádí, jsou:

- komanditní akciová společnost - SCA - Société en Commandite par Actions;
- společnost s ručením omezeným - SARL - Société à Responsabilité Limitée;
- podnik jedné osoby s ručením omezeným - EURL - Entreprise Unipersonnelle à Responsabilité Limitée;
- akciová společnost - SA - Société Anonyme;
- zjednodušená akciová společnost - SAS - Société à Action Simplifi.

Podnikatelé mohou podle MZV.cz (2017) založit společnost jedince jako fyzická osoba či jiné právní formy jako právnická osoba. Pro založení společnosti jedince musí podnikatel odevzdat žádost s dalšími nutnými doklady na centrum podnikových formalit obchodní a hospodářské komory a také požádat o zápis společnosti u registrátora obchodního rejstříku (Greffier de commerce), vedeného obchodním rejstříkovým soudem.

Veřejná obchodní společnost (SNC)

Právní korektura veřejné obchodní společnosti (Société en Nom Collectif) ve Francii vychází dle Euroskop.cz (2017) z článku L221-1 až L221-17 obchodního zákoníku. Zdroj dále uvádí, že veřejnou obchodní společnost mohou zřídit minimálně dva společníci, fyzické i právnické osoby. Společníci veřejné obchodní společnosti provozují podnikatelskou činnost obchodního charakteru a neomezeně odpovídají za závazky společnosti. Zdroj dále podotýká, že všichni společníci jsou současně i jednateli, pokud není ve stanovách formulováno jinak a statutárním orgánem jsou jednatelé, popřípadě třetí osoby. Dle zdroje, pro zřízení společnosti je třeba složit základní kapitál, přičemž jeho minimální výše není zákonem stanovena, nejvyšším orgánem je valná hromada, která se společníky svolává minimálně jednou ročně. Výhodou založení této společnosti je jednoduchost.

Jednoduchá komanditní společnost (SCS)

Forma zjednodušené komanditní společnosti (Société en Commandite Simple) je svými charakteristickými rysy porovnatelná s českou komanditní společností dle MZV.cz (2017). Vyjma zjednodušené komanditní společnosti existuje ve Francii také „Société en Commandite par Action (SCA)“, která obsahuje vlastnosti akciové společnosti, jak dále zdroj uvádí. Právní úprava jednoduché komanditní společnosti je upravena článkem L222-1 až L222-12 obchodního zákoníku. Dále zdroj podotýká, že společnost musí být zřízena minimálně dvěma společníky, komandistou a komplementářem, komplementáři ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, kdežto komandisté ručí za závazky společnosti výhradně do výše nesplaceného vkladu a vklady do společnosti mohou být peněžité či nepeněžité povahy. Podle zdroje pro zřízení komanditní společnosti není nutný žádný základní kapitál, všechna klíčová rozhodnutí jsou učiněna dle podmínek, které jsou vypsány ve stanovách a zásadním dokumentem jsou stanovy, které musí obsahovat výši vkladů každého komplementáře a komandisty. Statutárním orgánem jsou komplementáři. Výhodou tohoto typu společnosti je, že není nutný žádný základní kapitál.

Komanditní akciová společnost (SCA)

Tato společnost musí být zřízena minimálně čtyřma společníky, jedním komandistou a třemi komplementáři. Komandista ručí za závazky společnosti neomezeně a nedílně, kdežto komplementáři ručí za závazky společnosti omezeně, jen do výše vkladu. Pro založení Komanditní akciové společnosti je nutný základní kapitál ve výši 37 000 EUR. Výhodou tohoto typu společnosti je možnost čerpání vnějších kapitálových zdrojů.

Společnost s ručením omezeným (SARL)

Podle Euroskop.cz (2017) ve Francii je společnost s ručením omezeným (Société a Responsabilité Limitée), stejně jako v Čechách, nejrozšířenější právní formou podnikání a mezi společnostmi s ručením omezeným patří i tzv. společnost jedné osoby s ručením omezeným (EURL), což je podobné jako SARL s jedním zakladatelem. Společnost s ručením omezeným SARL je upravena článkem L223-1 až L223-43 francouzského obchodního

zákoníku. Dle zdroje může být společnost založena nejméně dvěma osobami, nejvíce může mít však sto společníků a jednatelem společnosti musí být jen fyzická osoba. U této formy podnikání je zákonem stanovena povinná výše základního kapitálu 1 Euro. Zdroj dále uvádí, že společníci SARL ručí za své závazky pouze do výše nesplaceného vkladu společnosti, nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada a statutárním orgánem jsou jednatele, které jmenuje valná hromada. Výhodou zřízení této společnosti je jednoduchost oproti ostatním typům společností.

Akciová společnost (SA)

Akciová společnost (Société Anonyme) je podle Euroskop.cz (2017) upravena článkem č. 225-1 až L225-9 francouzského obchodního zákoníku. Zdroj dále uvádí, že akciová společnost může být zřízena nejméně 7 akcionáři, a to jak fyzickými, tak právníckými osobami a maximální počet akcionářů není stanoven. Minimální základní kapitál společnosti je 37 000 EUR bez veřejné nabídky akcií či 225 000 EUR s veřejnou nabídkou akcií. Podle zdroje, během založení společnosti musí být vyplacena alespoň polovina z hromadné výše základního kapitálu, tzn. 18 500 EUR u společnosti bez veřejné nabídky akcií a zbývající část do pěti let od zřízení společnosti a akcionáři ručí za závazky pouze do výše nesplaceného vkladu. Vklady mohou být nepeněžní i peněžní povahy. Zdroj dále uvádí, že nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada a statutárním orgánem je buď správní rada nebo představenstvo v čele s předsedou představenstva a/nebo generálním ředitelem. Jestliže existuje představenstvo, na jeho výkon dohlíží dozorčí rada, která musí mít nejméně tři členy. Výhodou této společnosti je možnost čerpání z vnějších kapitálových zdrojů.

Zjednodušená akciová společnost (SaS)

MZV.cz (2017) uvádí, SaS je obchodní společnost, která je definována článkem L227-1 až L227-20 a L244-1 až L224-4 francouzského obchodního zákoníku. Jedná se o alternativu k akciové společnosti v kombinaci s dohodou akcionářů. Zdroj dále uvádí, že je výjimečná velkou svobodou svých partnerů, proto je tento typ založení společnosti vhodný pro začínající podnikatele a společnost může založit minimálně jedna fyzická nebo právnícká osoba. Dle zdroje je minimální základní kapitál pro tento typ společnosti 1 Euro a společníci ručí za své závazky pouze do výše nesplaceného vkladu společnosti. Výhodou této společnosti je volnost a možnost změny stanov.

2.5.6 Porovnání vzniku společnosti v ČR a ve Francii

Pro porovnání jaké jsou rozdíly při vzniku společnosti v ČR a ve Francii jsem zvolila porovnání nejrozšířenější právní formy podnikání v ČR i ve Francii, tj. společnost s ručením omezeným a Société à Responsabilité Limitée.

Vznik společnosti s ručením omezeným v České republice

Společnost s ručením omezeným je možné říci, že vzniká na dvě fáze podle Joskové, Šafránka, Čoukové, Pravdy, Pravdové (2015, s. 47). Dle autorů v první fázi dochází k založení společnosti, což však neznamená vznik společnosti. Společnost vznikne až ve druhé fázi jako právnícká osoba, kdy proběhne zápis do obchodního rejstříku. Založení společnosti vzniká dle autorů uzavřením společenské smlouvy, popřípadě je-li zakladatelem jediná osoba, vzniká sepsáním zakladatelské listiny. Společenská smlouva, jak tvrdí autoři, musí mít podobu notářského zápisu a náležitosti požadované zákonem o obchodních korporacích a novým občanským zákoníkem a obsah společenské smlouvy, její sepsání a ověření

auditorem bývá projednáno na první valné hromadě. Zakladatelská listina i společenská smlouva musí podle §146 Zákona o obchodních korporacích obsahovat alespoň:

- firmu a sídlo společnosti;
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby;
- předmět podnikání;
- výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu;
- jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob jakým jednají jménem společnosti;
- jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje;
- určení správce vkladu;
- jiné údaje, které vyžaduje tento zákon.

Před založením společnosti podle Joskové, Šafránka, Čoukové, Pravdy, Pravdové (2015, s.47) nemůže společnost nabývat svůj majetek, jelikož nemá právní subjektivitu. Z toho důvodu musí zakladatelé ve společenské smlouvě nebo zakladatel v zakladatelské listině pověřit konkrétní osobu správou splacených vkladů, které musí být složeny ještě před vznikem společnosti. Autoři dále uvádí, že každý společník musí do společnosti vnést nějaký vklad, který může být peněžitý i nepeněžitý, pokud by byl nepeněžitý, vkládá se do procesu i znalec. Základní kapitál je složen na účet u banky, který na jméno společnosti vytvoří správce vkladu. Dále autoři uvádí, že pro provozování podnikatelské činnosti je třeba získat podnikatelské oprávnění (pokud je společnost založena za účelem podnikání). K tomu musí zakladatelé společnosti obstarat dokument, kterým bude doložen právní původ užívání prostor, které budou využívány jako sídlo společnosti a tímto dokumentem může být nájemní smlouva o užívání nebytových prostor nebo doklad o vlastnictví výpisem z katastru nemovitostí.

Společnost s ručením omezeným vznikne podle Joskové, Šafránka, Čoukové, Pravdy, Pravdové (2015, s. 48, 51) až dnem zápisu do obchodního rejstříku, kdy se stane právnickou osobou, která může nabývat práva a povinnosti, vlastním jednáním se zavazovat a být účastníkem soudního nebo jiných druhů řízení. Jestliže ve společenské smlouvě není uvedeno jinak, společnost je založena na dobu neurčitou. Dle autorů návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být podán příslušnému rejstříkovému soudu nejpozději do 90 dnů od založení společnosti nebo od doručení živnostenského či jiného podnikatelského oprávnění. Spolu s návrhem společnosti na zápis do obchodního rejstříku musí podnikatel předložit dle autorů:

- společenskou smlouvu, resp. zakladatelskou listinu (ve formě notářského zápisu);
- podnikatelské oprávnění (ověřené kopie živnostenských listů);
- doklad o splacení základního kapitálu (potvrzení správce vkladu a doklad od banky o složení vkladu);
- doklad o právním titulu užívání nemovitosti, ve které je umístěno sídlo;
- výpis z rejstříku trestů jednatelů ne starší než 3 měsíce;
- prohlášení jednatelů, že splňují zákonné podmínky pro výkon funkce;
- čestné prohlášení a podpisové vzory (notářsky ověřené) budoucích jednatelů;
- poplatek za zápis společnosti do obchodního rejstříku ve výši 6 000,- Kč.

Do jednoho týdne od zápisu společnosti do obchodního rejstříku (který trvá pět dnů od přednesení návrhu na zápis) je třeba se registrovat u České správy sociálního zabezpečení

a u zdravotní pojišťovny. Dále do třiceti dnů od založení společnosti je povinností nově vzniklé společnosti zaregistrovat se na finančním úřadu.

Vznik společnosti SARL ve Francii

Francouzská obdoba společnosti s ručením omezeným SARL vzniká stejně jako v České republice ve dvou fázích podle Euroskop.cz (2017). V první fázi dochází k založení společnosti a v druhé fázi dochází k jejímu vzniku jako právnické osoby, a to ke dni jejího zápisu do obchodního rejstříku. Obě fáze se vzájemně prolínají. Zdroj dále uvádí, že založit společnost s ručením omezeným SARL může podnikatel provozující zemědělskou, řemeslnou, obchodní činnost či svobodné podnikání a v závislosti na tématu podnikání podnikatel podává žádost s dalšími nezbytnými doklady na centrum podnikových formalit společnosti (Centre de Formalités des Entreprises) u příslušné oborové komory v místě sídla budoucí společnosti. Spolu s vyplněnou žádostí podává podnikatel dle zdroje na centrum podnikových formalit:

- potvrzení jedinečnosti obchodní firmy, vydaného Národním institutem průmyslového vlastnictví (INPI);
- doložení právního původu užívání prostor sídla společnosti (kopie kupní či nájemní smlouvy);
- 2 originály stanov společnosti, podepsané všemi společníky a obsahující alespoň tyto údaje:
 - název a právní forma společnosti,
 - sídlo společnosti,
 - délka trvání společnosti,
 - předmět podnikání,
 - výši základního kapitálu a podílu vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu,
 - jmenování jednatelů s uvedením jejich jména a bydliště a způsob, jakým jednatelé jednají jménem společnosti,
 - stanovení odměn jednatelů,
 - jmenování revizora účtů, pokud se tak společníci rozhodnou dobrovolně nebo ho musí podle zákona jmenovat;
 - rozdělení pravomoci rozhodování,
 - ustanovení valné hromady,
 - určení správce vkladu.
- Rodný list a občanský průkaz jednatelů či pobytová karta u zahraničních osob,
- Potvrzení o složení základního kapitálu na účet v bance či u notáře,
- Doklad o uveřejnění zprávy o založení společnosti ve státem schváleném věstníku,
- Doklad o splacení základního kapitálu (potvrzení správce vkladu),
- Uhradit poplatek ve výši 83,96 EUR u obchodního rejstříkového soudu (Greffé du Tribunal de Commerce) za zápis do obchodního rejstříku.

Euroskop.cz (2017) uvádí, že úplnou složku žadatel o založení a vznik společnosti odevzdá na centrum podnikových formalit společnosti příslušné oborové komoře v místě sídla společnosti, které otestují, zda jsou požadované dokumenty kompletní. Pokud tomu tak není, centrum podnikových formalit do 15 dnů oznámí podnikateli informaci o doložení chybějících dokumentů.

Po předání všech potřebných dokladů, uvádí Euroskop.cz (2017), že centrum podnikových formalit vystaví potvrzení o převzetí žádosti a označí na něm „čeká na zápis“ a provede poté další formality jako např.:

- zápis do obchodního rejstříku u obchodního rejstříkového soudu;
- registraci firmy u příslušného daňového úřadu;
- registraci firmy u příslušného úřadu práce;
- registraci firmy u správy sociálního pojištění URSSAF;
- registraci firmy u zdravotní pojišťovny „Caisse d’assurance maladie et de vieillesse“;
- evidenci firmy u francouzského statistického úřadu INSÉE pro získání identifikačního čísla společnosti SIRENE, identifikačního čísla provozoven společnosti SIRET a čísla podnikatelské činnosti NAF podle statistické nomenklatury.

Euroskop.cz (2017) dále uvádí, že zápis do obchodního rejstříku trvá maximálně 21 dní od předání všech zákonem předepsaných dokumentů centru podnikových formalit. Do tohoto termínu se započítává i kontrola všech náležitostí a podání zprávy o založení společnosti všem výše uvedeným státním orgánům. Zdroj dále uvádí, že po zápisu do obchodního rejstříku je společnosti vystaveno identifikační číslo společnosti SIRENE spolu s výpisem „K-bis“, tj. výpis z obchodního rejstříku. Identifikační číslo opatřené z obchodního rejstříku se musí povinně uvádět na vystavených fakturách, objednávkách, písemné korespondenci, cenících a dalších dokumentech společnosti. Obchodní rejstříkový soud poté zveřejní zprávu o vzniku společnosti v Úředním věstníku občanskoprávních a obchodněprávních oznámení „BODACE“.

2.6. Index Doing Business

Ještě více než 15 let dozadu neexistoval index, který by hodnotil obtížnost podnikání jako celek v různých světových ekonomikách, Index Doing Business (2017) je šířený Světovou bankou, která skýtá objektivní rozhled o obchodních regulacích mezi 189 zeměmi světa. Pravdou je, jak uvádí zdroj, že de facto neexistuje ani jeden způsob, jak změřit regulační zatížení pro podnikatele a podniky. Poprvé v roce 2002 byl zahájen tento projekt, kdy Světová banka vyhodnotila 133 zemí dle pěti indikátorů.

Zásadou těchto reportů, které šíří Světová banka, je možné monitorovat soupeření zemí ve vytváření výhodnějších podmínek k podnikání a přechod ve prospěch zmírnění regulací. Podle Doing Business (2017) jejich index inspiroval stovky regulačních reforem od svého zavedení skrze celým světem a tyto měřitelné údaje jsou velmi často využívány jako zřídla informací pro ekonomy a podnikatele. Zdroj dále uvádí, že tyto reporty jsou zejména cíleny na malé a střední podniky a nacházejí snadnost podnikání v určité ekonomice, pro dosažení vyšší produktivity a vyšších zisků u firem, je třeba podnikat v jednoduchém a také relativně flexibilním podnikatelském prostředí. Na nejvyšších pozicích v žebříčku Doing Business se nacházejí všechny země s nejvyšším HDP. Dále je zde možné vidět, že prvních třicet zemí v žebříčku nejsou země, kde se nejméně reguluje podnikatelské prostředí, ale země, které dovolují efektivní a transparentní fungování trhů a podniků a při tom hájí veřejné zájmy.

Indikátor Doing Business (2017) byl zpočátku upjat na měření účinnosti, nyní se ale více zaměřuje na ukazatele a sílu jejich významu. Indikátor ukazuje, že usměrňování podnikatelského prostředí, které umožňuje menším soukromým podnikům snadněji fungovat, má dobrý vliv na utváření nových pracovních míst a tím tedy pozitivně ovlivňuje ekonomiku dané země. Zdroj dále uvádí, že růst a efektivita malých firem je však omezena mnoha

faktory, kterými jsou například: omezený vztah k financím či nedostatek technických a manažerských schopností zaměstnanců.

Každoroční reporty z Doing Business mají ale silné i slabé stránky. Podle Doing Business (2017) patří mezi ty silné stránky porovnání ekonomik světa mezi sebou zásluhou standardizované případové studii se skvěle specifikovanými předpoklady. Tento report však kromě subindexů identifikuje také zdroje restrikce podnikatelského prostředí a tím napomáhá vládám definovat reformní koncepty na zlepšení pro oblast podnikatelského prostředí. Podle zdroje, je nezanedbatelnou výhodou transparentnost tohoto indexu, naopak nevýhodou je fakt, že nelze načrtnout případovou studii, která by se hodila pro všechny světové ekonomiky. Zprávy z Doing Business jsou cíleny na globální pokrytí a někdy vycházejí z částečně omezených zdrojů z méně vyvinutých ekonomik světa. Doing Business index (2017) bývá kritizován z důvodu jeho úzké specifikace, příkladem je index Obchodování přes hranice. Zde nejsou podchyceny postupy na hranicích při importu a exportu, výše nákladů spojených s mezinárodní dopravou či výše celních sazeb.

V současném reportu Doing Business (2017) jsou hodnoceny tyto indikátory: zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, zavedení elektrické energie, zápis vlastnictví, získávání úvěru, ochrana investorů, placení daní, obchodování přes hranice, vymáhání plnění smluv a řešení úpadku.

2.7. Global Competitiveness Report 2016-2017

Index Doing Business má své mezery v hodnocení podnikatelského prostředí z pohledu makroekonomické stability, antimonopolní politiky státu, rozšíření korupce či kvalifikace pracovní síly. Z tohoto důvodu je třeba pro tuto práci použít také The Global Competitiveness Report (2017) - (Globální zpráva o konkurenceschopnosti). Report pravidelně vydává instituce World Economic Forum a hodnotí konkurenceschopnost 138 ekonomik na světě. Dle World Economic Forum (Reports.weforum.org, 2017) je tento report nejvíce komplexně posouzený ohledně konkurenceschopnosti zemí. Aktuální report The Global Competitiveness Report 2016-2017 zkoumá konkurenceschopnost za rok 2016 dle dvanácti pilířů: instituce, infrastruktura, makroekonomické prostředí, zdraví a základní vzdělání, vyšší vzdělání a školení, efektivita vnitřního trhu, trh práce, finanční trh, technologická připravenost, velikost trhu, sofistikovanost podnikání a posledním pilířem jsou inovace. Dle zdroje se jedná o vážené indexy a jejich váha je přidávána podle ekonomické rozvinutosti dané ekonomiky, podílu objemu exportu nerostných surovin a dle HDP na osobu. Výsledkem je Global Competitiveness Index (GCI). Pro vypracování pilířů se používá průzkum World Economic Forum a statistické záznamy z mezinárodně uznávaných agentur jako jsou: Mezinárodní měnový fond, OSN a Světová zdravotnická organizace.

První čtyři pilíře jsou vedeny jako základní. Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017) charakterizuje pilíře takto: Prvním pilířem jsou Instituce neboli institucionální rámec. Do tohoto pilíře patří prostředí, které působí na obyvatele, firmy a vládní sektor a ovlivňuje tak investiční rozhodování a organizaci výroby. Druhým pilířem je pilíř infrastruktury, který je nezbytný pro zajištění efektivního způsobu dopravy, kam patří vysokorychlostní silnice, železnice, přístavy a letecká doprava. Tyto dva faktory zajišťují účinnost komunikace a předávání relevantních informací. Dalším pilířem je makroekonomické prostředí, které je důležité jak pro podnikání, tak i pro konkurenceschopnost země. Ekonomika nemůže stoupat udržitelným tempem, pokud není makroekonomické prostředí stabilní. Posledním základním pilířem je zdraví a základní vzdělání, kam spadá zdravá pracovní síla. Ta má velký vliv na produktivitu a konkurenceschopnost dané ekonomiky.

Pátý až desátý pilíř patří do ekonomiky hnané účinností a v Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017) jsou popsány takto: Pátý pilíř s názvem Vyšší vzdělání a školení, sleduje kvalitu sekundárního, terciárního a celoživotního vzdělávání. Další pilíř se nazývá Efektivita vnitřního trhu. Trhy, které běží efektivně, jsou nezbytné pro optimální produkční mix výrobků a služeb s ohledem na nabídku a poptávku v dané ekonomice s možností nejefektivnější obchodní výměny. Sedmým pilířem je pilíř Trh práce. Do tohoto pilíře spadá efektivita a flexibilita trhu práce, kde je potřeba zajistit nejefektivnější využití pracovních sil v dané ekonomice a získat tak i pobídky na lepší úsilí ve svém zaměstnání. Dalším pilířem je Finanční trh. Účinný finanční úsek přerozděluje prostředky, a to jak přijaté od populace dané země, tak vstupující do ekonomiky ze zahraničí, do podnikatelských nebo investičních projektů s nejvyšší očekávanou mírou výnosu. Devátým pilířem je pilíř Technologické připravenosti, který měří pružnost, se kterou hospodářství dané země přijímá existující technologii ke zvýšení produktivity hospodářských odvětví se zaměřením na informační a komunikační technologie. Posledním pilířem ekonomiky hnané účinností je Velikost trhu, který ovlivňuje produktivitu společnosti z hlediska, že podniky mohou využívat úspory z rozsahu.

Jedenáctý a dvanáctý pilíř jsou důležité pro ekonomiky hnané inovacemi; v Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017) jsou charakterizovány jako: Pilíř sofistikovanosti, který je důležitý pro země ekonomicky vyspělé. Tento pilíř zahrnuje dva prvky, a to kvalitu obchodních sítí dané země a kvalitu hospodaření jednotlivých společností. Posledním pilířem indexu konkurenceschopnosti je pilíř technologických inovací, které jsou důležité pro dosažení vyšších hranic znalostí.

Pilíře v Global Competitiveness Index jsou řazeny do tří skupin subindexů podle stupně rozvoje dané ekonomiky. Dělí se na: základní subindex, subindex účinnosti a sofistikovaný subindex. Rozdělení pilířů je založeno na tom, že první čtyři pilíře jsou hnacím ústrojím základní ekonomiky. Pátý až desátý pilíř jsou pilíře ekonomiky hnané účinností. Jedenáctý a dvanáctý pilíř jsou důležité pro ekonomiky hnané inovacemi.

2.8. Metodika práce

Hlavním cílem práce je návrh doporučení pro výběr země, kde jsou příznivější podmínky k podnikání právnických a fyzických osob, včetně vyhodnocení daňového zatížení ovlivňující podnikání v České Republice a ve Francii a zhodnotit podmínky podnikání obou států vzájemnou komparací.

2.8.1 Teoreticko-metodologická část

Mezi hlavní otázky, kterými se zabývá teoreticko-metodologická část, můžeme zařadit:

- Jaké všechny proměnné ovlivňují podmínky k podnikání?;
- Mají všechny tyto proměnné stejnou váhu v důležitosti?;
- Jakými hlavními faktory se firmy řídí v praxi při výběru země k podnikání?;
- Jaké jsou další faktory pro komparaci podmínek podnikání?;
- Stačí tato diplomová práce firmám k rozhodnutí kde podnikat?.

V teoreticko-metodologické části této práce byla využita metoda literární rešerše odborné zahraniční i české literatury související s touto problematikou. V některých případech byly využity i internetové zdroje, pouze však jen u výjimečných případů, kdy odborné texty bylo třeba doplnit o aktuální data, které jinde než na internetu není možné dohledat. V těchto

případech byly tyto rozborů prováděny na základě mezinárodně uznávaných ukazatelů Doing business a Global Competitiveness Index či byly data čerpány z Českého statistického úřadu.

Zdroje jsou vybírány především ty, které se vztahují k obchodu, obchodním podmínkám a podnikání jako takovému, tedy například Mulačová, Mulač a kol. (Obchodní podnikání ve 21. století, 2013), Kalínská a kol. (Mezinárodní obchod ve 21. století, 2010), Malach a kol (Jak podnikat po svtupu do EU, 2004), Wong, Kotler, Sounders, Armstrong (Moderní marketing, 2007). Dále k malým a středním podnikům můžeme za hlavní přínos označit publikaci Veber, Srpová a kol. (Podnikání malé a střední podniky, 2012). Jako cenný zdroj je třeba také uvést odbornou publikaci od kolektivu autorů CES VĚM (Konkurenční schopnost ČR 2013-2014) a ostatní publikace zabývající se nástroji ekonomiky.

2.8.2 Praktická část

Úkolem praktické části je vytvořit metodiku, která by měla následující charakteristiku:

- obecný charakter hodnocení, tedy měla by obsahovat pouze relevantní proměnné a být použitelná pro co nejširší oblast firem;
- společná i odlišná charakteristika obou zemí, čímž se rozumí vyspělost země, kulturní prostředí, geografické podmínky, účast v EU a další.

Většina zkoumaných metodik analýz nepoužívá různé váhy proměnných, ale pracuje s průměrem například Doing business nebo Global Competitiveness Index, jelikož jsou proměnné u každé firmy jiné.

Metodika zpracování analýzy:

Analýza se sestává ze dvou případových studií - Česká Republika a Francie. Obě tyto studie mají stejnou strukturu skládající se z několika proměnných, které jsou pro lepší přehlednost rozebrány v tomto pořadí: nejdříve Česká Republika, poté Francie. V každé zemi jsou komentovány hodnoty proměnných a na konci jsou proměnné v každé zemi hodnoceny metodou komparace. Na závěr práce je využita metoda syntézy, kde jsou shrnuty výše uvedené otázky a klasifikováno splnění cílů práce.

3 Praktická část

Aby bylo možné porovnat Českou republiku a Francii a jejich podnikatelské prostředí a vytvořit tak doporučení pro výběr země k podnikání či návrh na zlepšení podnikatelského prostředí, je třeba analyzovat tamní podmínky pro podnikání. Podnikatelské prostředí je v této části hodnoceno podle Doing bussines 2017, The Global Competitiveness Report 2016-2017 a podle dalších institucí.

3.1 Podmínky podnikání v ČR

Základní informace o České republice zachycuje tabulka 1. Dle Europa.eu (2017) byl pro podnikatelský sektor významný především rok 2004, kdy v tomto roce 1. května ČR vstoupila do Evropské unie a dále pak rok 2007, kdy se ČR stala součástí schengenského prostoru. Stejný zdroj uvádí, že tímto krokem se výrazně zlepšil rozvoj zahraničního obchodu se státy Evropské unie, jelikož se odbourala řada velkých bariér ale malá a exportně zaměřená ekonomika však zůstává citlivá na změny ekonomických výkonů hlavních vývozních trhů, především Německa. Dle informací z ČSÚ (2017), díky tomu ve chvíli, kdy se propadla poptávka po českém zboží, kvůli úpadku západu a Německa do recese, došlo i k úbytku průmyslové výroby a exportu a tím ke snížení reálného HDP v roce 2009. Stejný zdroj dále sděluje, že v roce 2010 Česká republika zjednodušila proces zdanění práce a snížila sazbu příspěvku zaměstnavatele na sociální pojištění a dále také zlehčila řešení platební neschopnosti dalšími restriktivními ustanoveními. Reálný HDP se krok za krokem zotavilo. V roce 2011 pak byla zrevidována daňová legislativa, což udává Europa.eu (2017) a zlehčena ustanovení týkající se administrativních procesů a vztahů mezi daňovými institucemi a daňovými poplatníky. Stejný zdroj uvádí, že v roce 2012 bylo uspíšeno placení daní pro podniky tím, že bylo posíleno používání elektronických zařízení (např. datové schránky pro spojení s veřejnou správou). V letech 2012 a 2013 jak uvádí zdroj ČSÚ (2017), nicméně ekonomika znovu upadla do recese kvůli propadu zahraniční poptávky, avšak i díky hospodárným opatřením vlády. V roce 2013 Česká republika zlehčila a zrychlila průběh vymáhání plnění smluv pomocí řízení výkonu soudních rozhodnutí, jak tvrdí zdroj Doing Business 2017 a v roce 2014 došlo k mírnému růstu a byla snížena bariéra vstupu do podnikání tím způsobem, že byl ponížen kapitál žádaný pro založení společnosti na nulu. Stejný zdroj dále uvádí, že se současně zjednodušilo vymáhání plnění z kontraktů novelizací občanského soudního řádu a také úpravou peněžní jurisdikce soudů a další dlouhodobé výzvy obsahují smíření se s rychle stárnoucí populací, s financováním neudržitelného penzijního a zdravotního systému a diverzifikací od výroby více k high-tech službám založeným na znalostní ekonomice.

Tabulka 1 Základní informace o ČR (2016)

Rozloha	78 868km ²
Počet obyvatel	10 553 843
Podíl na celkovém počtu obyvatel EU	2,1 %
Hrubý domácí produkt (HDP)	174,412 miliardy EUR
Úřední jazyk EU	Čeština
Politický systém	Parlamentní republika
Vstup do EU	1. května 2004
Počet křesel v Evropském parlamentu	21
Měna	Česká koruna (CZK)
Součástí shengenského prostoru	Ano, od 21. prosince 2007

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Europa.eu (2017)

Z tabulky 1 jsou možné vidět nejdůležitější informace potřebné k představení si České republiky jako takové.

3.1.1 Index Doing business - Česká republika

Dle hodnocení Indexu Doing Business je zřejmé, že Česká republika se v roce 2017 umístila na 27. pozici ze 190 ekonomik světa podle doingbusiness.org (2017). Oproti roku 2016 si jen mírně pohoršila, jelikož v minulém roce se umístila na 26. pozici. V roce 2017 byla hodnota indexu 76,71 %, zatímco v roce minulém byla 76,43 %. Tabulka 2 zobrazuje, na jaké pozici se umístila Česká republika v jednotlivých ekonomických tématech v letech 2016 a 2017. Čím vyšší je hodnota v tabulce, tím horší je stav v mezinárodním porovnání.

Tabulka 2 Česká republika podle indexu Doing business v letech 2016 a 2017

Indikátory indexu Doing business	2017	2016	Změna
Zakládání podniku	81	88	+7
Vyřizování stavebního povolení	130	126	-4
Získání elektrické energie	13	13	0
Registrace majetku	31	31	0
Získání úvěru	32	29	-3
Ochrana minoritních investorů	53	51	-2
Placení daní	53	53	0
Obchodování přes hranice	1	1	0
Vymáhání plnění smluv	68	67	-1
Řešení úpadku	26	22	-4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z doingbusiness.org (2017)

Z tabulky 2 je patrné, že se Česká republika zhoršila v pěti kritériích, a to ve vyřizování stavebního povolení, získávání úvěru, ochraně minoritních investorů, vymáhání plnění smluv a řešení úpadku. Naopak zlepšení se dostavilo pouze u zakládání podniku. Ostatní indikátory zůstali beze změny. Největší změna proběhla u zakládání podniku, kdy se hodnota zvýšila o 7 pozic.

Zakládání podniku

Doing business poměřuje toto kritérium dle čtyřech informací, které podnikatelé běžně vykonávají pro zahájení podnikání. Patří mezi ně počet kalendářních dní k registraci, náklady jako procento příjmu na jednotlivce, počet úkonů nezbytných pro začátek podnikání a minimální požadavky na kapitál společnosti. Pořadí tohoto kritéria je určeno aritmetickým průměrem jednotlivých zemí. Pro srovnání tohoto kritéria s ostatními zeměmi bylo nezbytné určit jednotný model a tím je dle (Doingbusiness.org, 2017) společnost s ručeným omezením. Společnost má 10 - 50 zaměstnanců, má desetinásobek příjmu na hlavu, jedná se o obecné komerční služby a společenská smlouva má 10 stránek. Mezi další předpoklady patří fakt, že podnikatel je informován o krocích nezbytných k založení společnosti, jednání s úřady ještě nezahájil a neposkytl úplatek.

V České republice je dle (Doingbusiness.org, 2017) zapotřebí osm procedur k zahájení podnikání, jimiž jsou:

- kontrola jedinečnosti názvu společnosti;
- notářské ověření;
- získání potvrzení o správcí kapitálového vkladu společnosti, spolu s potvrzením od banky, že kapitálový vklad je držen na zvláštním bankovním účtu společnosti;
- registrace u živnostenského úřadu a získání výpisu z živnostenského oprávnění;
- registrace v obchodním rejstříku;
- registrace k placení daní;
- registrace u sociálního zabezpečení;
- registrace u zdravotního pojištění.

Placené procedury dle (Doingbusiness.org, 2017) jsou registrace v obchodním rejstříku, která může být řešena dvěma způsoby a to prostřednictvím notáře nebo osobně. Notáři jsou schopni registrovat společnost s.r.o. na internetu, což trvá jen jeden den a stojí dohromady 4.000,- Kč (2700,-Kč je registrační poplatek a 1300,- Kč je poplatek notáři). Naopak pokud se registrace provede osobně, je nákladnější i časově náročnější. Registrace stojí v podobě soudních známek 6.000,- Kč a trvá až 7 dní. Další placenou procedurou jsou notářská ověření, které dohromady činí 17.066,77,- Kč a trvají jen jeden den a dále registrace u živnostenského úřadu, která trvá dva dny a činí 1.000,- Kč. Ostatní úkony jsou bez poplatku. V tabulce 3 jsou vyobrazeny celkové podmínky zahájení podnikání v ČR a Francii v roce 2017.

Tabulka 3 Přehled podmínek zakládání podniku v ČR a Francii v roce 2017

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledky
Celkové pořadí	81	27	
Hodnota indexu	86,86	93,27	
Počet nutných procedur	8	5	4,8
Počet dní na rozjezd podnikání	9	3,5	8,3
Náklady na rozjezd (% příjmu/obyvatel)	5,7	0,7	3,1
Minimální kapitál (% příjmu/obyvatel)	0	0	9,2

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z doingbusiness.org (2017)

Tabulka 3 a informace z ní obsažené jsou blíže specifikovány v odstavcích výše, které začínají nadpisem „zakládání podniku“.

Vyřizování stavebního povolení

Doing Business registruje všechny postupy a kroky nezbytné k vybudování skladu. Bere v potaz náklady a čas těchto kroků. Tyto regulace však musí být efektivní a nesmí přílišně bránit ve výstavbě budov a skladů, což by zhoršovalo podmínky v odvětví ekonomiky. V případě, že se ohledně výstavby vyskytuje mnoho omezení nebo je výstavba nákladná, tak podnikatel raději vybuduje sklad na jiném místě. Doing Business (Doingbusiness.org, 2017) klasifikuje toto kritérium dle čtyřech informací a tím jsou: počet dní k vyřízení formalit s budováním skladu, počet kroků vyřízení formalit, náklady na administrativu související s vybudováním skladu jako procento hodnoty skladu a kontrola kvality budovy. Pořadí zemí je v tomto kritériu vedeno dle vyřízení stavebních povolení v žebříčku Distance to frontier (neboli vzdálenost k hranici nejlepšího státu) a poté převedeno do celkového pořadí. Výsledek je aritmetickým průměrem z každého jednotlivého kritéria. Hodnocení indexu vyřizování stavebního povolení je uvedeno v tabulce 4.

Tabulka 4 Hodnocení indikátoru vyřizování stavebního povolení v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	130	20	
Hodnota indexu	62,76	79,23	
Počet procedur	21	9	12,1
Počet dní k vyřízení	247	183	152,1
Náklady (v % hodnoty skladu)	0,3	3	1,6
Kontrola kvality budovy (0 - 15 bodů)	12	14	11,3

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

Z tabulky 4 je patrné, že Česká republika se umístila na 130. příčce z celkových 190 sledovaných ekonomik, což je velmi záporné číslo. Vyřízení stavebního povolení zabere 247 dní, náklady na povolení jsou 0,3 % hodnoty skladu, vysokou hodnotu ukazuje zejména počet procedur pro získání stavebního povolení a těch je 21. Kontrola kvality budovy se hodnotí od 0 - což je nejhorší do 15 - což je nejlepší výsledek. Česká republika dosáhla 12 bodů.

Získání elektrické energie

Třetím indikátorem indexu Doing business je získání elektrické energie, což je pro podniky existenčně důležité. Tento indikátor je dle Doingbusiness.org (2017) měřen podle počtu dní k získání elektrické přípojky, kroků potřebných k finálnímu zapojení elektrické energie, nákladů na získání přípojky jako procento příjmu jednotlivce, spolehlivost připojení a transparentnost tarifů. Stejně jako u předchozích indikátorů se i zde jedná o standardizované předpoklady k hodnocení dle kroků od podání žádosti až po dokončení přípojky. Hodnocení indikátoru je vyobrazeno v tabulce 5.

Tabulka 5 Hodnocení indikátoru získání elektrické energie v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	13	25	
Hodnota indexu	90,32	85,78	
Počet procedur	4	5	4,8
Počet dní k dokončení	68	71	76,2
Náklady (%)	25	40,8	62,5
Spolehlivost a transparentnost (0-8)	8	8	7,5

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

K zavedení elektrické energie v České republice jsou třeba 4 procedury a celkem proces trvá 68 dní. Náklady jsou 25 % příjmu na obyvatele a ve spolehlivosti a transparentnosti dostala ČR 8 bodů, což je nejvyšší skóre. Dále index Doing business uvádí, že cena elektřiny se v České republice pohybuje okolo 13,8 amerických centů, tedy 0,13 USD. Celkově jsou tedy hodnoty velmi pozitivní pro získání přístupu k elektrické energii v ČR.

Registrace majetku

Zajištění rychlé registrace majetku je důležité pro efektivní správu nemovitostí. Pokud je proces převodu nemovitostí příliš zdoluhavý či nákladný, mohlo by se schylovat k vyřizování těchto věcí neformálně, například formou úplatků pro zrychlení vyřízení. Tento indikátor počítá a hodnotí všechny procesy, které jsou třeba ke koupi majetku. Dokončeno je vše až poté, co kupující může nemovitost použít ke svým účelům. Dle Doingbusiness.org (2017) je tento indikátor hodnocen dle počtu dní k převodu vlastnictví, dle nákladů na převod jako procento hodnoty majetku, dle počtu úkonů k prodeji majetku a dle kvality indexu administrace půdy. Hodnocení indikátoru je uvedeno v tabulce 6.

Tabulka 6 Hodnocení indikátoru registrace majetku v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	31	100	
Hodnota indexu	79,68	61,09	
Počet procedur	4	8	4,7
Počet dní k převodu	28	64	22,4
Náklady (% příjmu/obyvatel)	4	7,3	4,2
Kvalita indexu administrace půdy (0-25)	25	24,5	22,7

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

V indikátoru registrace majetku se Česká republika umístila na 31. místě, přičemž k registraci majetku je zapotřebí 28 dní a celkem 4 procedury. V roce 2012 se totiž převod nemovitosti zrychlil díky digitalizaci katastru nemovitostí a poskytování elektronických údajů notářům. Další zlepšení přišlo hned o rok později v roce 2013, kdy pracovníci institucí získali online přístup do obchodního rejstříku, čímž už není potřeba výpis z OR. Naopak překážkou k lepšímu umístění bylo zvýšení daně z převodu nemovitostí z 3 procent na 4 procenta v roce 2014. Podle indexu kvality administrace půdy dostala Česká republika 25 bodů z nejvyšších možných 30 bodů, což není špatné číslo. V tomto indexu je zařazena například spolehlivost infrastruktury, zeměpisné pokrytí, transparentnost informací či řešení pozemkových sporů.

Získání úvěru

Indikátor získání úvěru hodnotí zákony práv dlužníků a věřitelů a kvalitu informací. Dle Doingbusiness.org (2017) se získání úvěru hodnotí dle indexu síly zákonů, dostupnosti informací o možných úvěrech, pokrytí soukromého úvěrového úřadu a pokrytí veřejného registru úvěrů. Stejně jako u předchozích indikátorů, i tento je hodnocen dle standardizovaného předpokladu. Následující tabulka 7 vyčísluje hodnocení jednotlivých kritérií získání úvěru.

Tabulka 7 Hodnocení indikátoru získání úvěru v ČR a Francii (2017)

Kritéria	ČR	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	32	82	
Hodnota indexu	70,00	50,00	
Index síla zákonů (0-12)	7	4	6,0
Dostupnost informací o úvěrech (0-8)	7	6	6,5
Pokrytí soukromého úvěrového úřadu (% dospělých)	6,8	46,7	12,1
Pokrytí veřejného registru úvěrů (% dospělých)	79,2	0	67,1

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

Dle tabulky 7 se Česká republika umístila na 32. příčce z celkových 190 ekonomik v získávání úvěrů. Podle indexu síly zákonů získala 7 z 12 možných bodů. Tento index udává, do jaké míry konkurzní zákony a zástavy chrání práva dlužníků a věřitelů a tím zjednodušují podnikání. Stejnou hodnotu, ale nyní z osmi možných bodů, získala Česká republika v případě dostupnosti informací o úvěrech, které měří postupy a pravidla, jež ovlivňují úvěrové krytí, dostupnost a rozsah úvěrových informací prostřednictvím soukromých nebo veřejných registrů. Ve veřejném registru je v České republice hlášeno 79,2 procent což vychází na 5 589 000 dospělých (z čehož 94 000 je firem a 5 495 000 jedinců) a v soukromém registru 6,8 procent dospělých, z čehož je 482 480 firem.

Ochrana minoritních investorů

Ochrana minoritních investorů (akcionářů) je pro společnosti důležitá k získávání kapitálu, který potřebují k inovacím, růstu, diverzifikaci či k posílení konkurenceschopnosti. Účinné regulace v této oblasti napomáhají vytvářet stručné požadavky na zveřejňování informací a pomáhají řídit transakce se spřízněnými stranami. Doingbusiness.org (2017) hodnotí ochranu minoritních investorů dle tří indexů, a to síla ochrany menšinových investorů, regulace střetů zájmů a rozsah veřejné správy akcionářů vždy v hodnotách 0 - 10 bodů. Tabulka 8 ukazuje hodnoty indikátoru ochrana minoritních investorů.

Tabulka 8 Hodnocení indikátoru ochrana minoritních investorů v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	53	32	
Hodnota indexu	60,00	65,00	
Síla ochrany menšinových investorů	6	6,5	6,5
Regulace střetů zájmů	5,3	5,7	6,3
Rozsah veřejné správy akcionářů	6,7	7,3	6,6

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

V indikátoru ochrana minoritních investorů se Česká republika umístila na 53. příčce, z čehož nejhorší výsledek poukazuje index regulace střetů zájmů, který obdržel 5,3 bodů z 10 možných. Z hodnocení podindexů dostala Česká republika nejméně bodů v hodnocení transparentnosti transakcí a je celkově pod průměrem zemí OECD.

Placení daní

Placení daní je důležitý příjem pro všechny ekonomiky. Informace se hodnotí dle daní a povinných příspěvků středně velkých společností, které musí být uhrazeny v daném roce. Indexy tohoto indikátoru jsou hodnoceny podle: počtu plateb za rok, počtu hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení daní nebo vrácení daní a celková daňová sazba jako procento ze zisku před zdaněním. Hodnoty placení daní jsou vyobrazeny v tabulce 9.

Tabulka 9 Hodnocení placení daní v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší hodnocení
Celkové pořadí	53	63	
Hodnota indexu	80,69	78,72	
Počet plateb za rok	8	8	10,9
Počet hodin za rok	234	139	163,4
Celková sazba daně (% zisku)	50	62,8	40,9

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

Česká republika se z celkových 190 ekonomik umístila na 53. pozici s hodnotou indexu 80,69. Pro lepší umístění, by se měla Česká republika věnovat celkové sazbě daní, kterou má nyní 50 procent ze zisku. Tento index je dle názoru autorky diplomové práce nejdůležitější. Do tohoto indexu spadají: daň z příjmu právnických osob, majetkové daně a daně transferové, sociální příspěvky a daně placené zaměstnavatelem, silniční daň a daň z vozidla, dividendy, daně z finančních převodů. ČR se v tomto kritériu zlepšuje tím, že postupně přechází na elektronické podání. Tím se snižuje čas a námaha k placení daní. Daň z příjmu fyzických osob je v ČR 15 procent, u právnických osob 19 procent. Sazby pojistného na sociální zabezpečení zaměstnance jsou 6,5 procent, není-li účastník důchodového pojištění a je-li účastník důchodového pojištění, tak je to 3,5 procent a u zaměstnavatele hodnota činí 25 %. Pokud jde o zdravotní pojištění, celkově se platí 13,5 procent, z čehož 9 procent hradí zaměstnavatel a 4,5 procent si hradí sám zaměstnanec.

Obchodování přes hranice

ČR a Francie jsou země, které patří do EU, a tím v těchto zemích funguje společná celní unie. Dle Evropské unie (Europa.eu, 2017) celní unie obklopuje trh EU a umožňuje tak vnitřní volný pohyb zboží. EU kontroluje import a export. V této celní unii se používají stejné celní sazby na zboží dovezené mimo EU. Mezi zeměmi EU nejsou žádné interní tarify. Indikátor Obchodování přes hranice zaznamenává čas a náklady spojené s logistickým procesem vývozu a dovozu zboží. Kritérium je dle Doingbusiness.org (2017) hodnoceno dle: času vyřízení exportu, nákladů spojených s vyřízením dokumentace k exportu, času k vyřízení importu a nákladů spojených s vyřízením dokumentace k importu.

Obě země jsou v tomto indikátoru umístěny na 1. pozici ze 190 ekonomik a mají nejlepší hodnocení, tedy 100 bodů.

Dle dalších hodnotících kritérií, které uvádí Doingbusiness.org (2017) mají sice obě země za svého největšího obchodního partnera Německo, záleží zde ale také na vzdálenosti k tomu partnerovi. Česká republika je od Německa vzdálena jen 125km, což na dobu převozu zboží zabírá jen zhruba dvě hodiny a průměrné náklady na dopravu jsou 208 USD. Naopak Francie je vzdálena od Německa 225km, což pro přepravu zabírá zhruba pět hodin a náklady na dopravu se pohybují okolo 738 USD. Pokud bychom tedy hodnotili i tyto kritéria, Česká republika by v hodnocení vyšla lépe než Francie.

Vymáhání plnění smluv

Devátým indikátorem Doing Business je Vymáhání plnění smluv, které je důležité pro podniky z důvodu účinného řešení komerčních neshod. Efektivní soudnictví je nezbytné k dodržování pravidel trhu a ochrany hospodářské soutěže. Transparentnější soudní procesy napomáhají novým obchodním vztahům, jelikož podniky vědí, že se na tyto soudy mohou spolehnout a noví zákazníci tak musí zaplatit. Tento indikátor je zásadní pro malé a střední podniky, které by při začátku podnikání mohly postrádat finanční zdroje, které by jim potencionální zákazník nemusel včas zaplatit. Tento ukazatel je hodnocen dle tří oblastí a to: počet dní na dořešení obchodního sporu, náklady na advokáta a soudní řízení jako procento z hodnoty pohledávky a index kvality soudního sporu, které jsou vyobrazeny v tabulce 11.

Tabulka 10 Hodnocení vymáhání plnění smluv v ČR a Francii (2017)

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledek
Celkové pořadí	68	18	
Hodnota indexu	60,36	73,04	
Počet dní k dořešení	611	395	553
Náklady řízení (% z nároku)	33	17,4	21,3
Index kvality soudního sporu (0-18)	10,5	11	11

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

Dle této tabulky je patrné, že soudní spor je v České republice vleklý a nákladný. Průměrně trvá 611 dní a přijde na 33 procent z nároku nákladů. Česká republika průběžně zjednodušuje a urychluje vymáhání plnění ze smluv díky novelám občanského soudního řádu a exekučních předpisů. Nejvíce času zabírá v České republice, jak uvádí Doingbusiness.org (2017), projednání a rozhodnutí případu, a to až 410 dnů. Česká republika by se měla zdokonalit především v oblasti struktury a řízení soudů. Neexistují zde například soudy, které by se věnovaly výhradně obchodním záležitostem. Dalším negativem pro ČR je skutečnost, že neexistují zákony, které by určovaly maximální počet soudních odročení. Případně zde nejsou žádné finanční pobídky, pokud by se zúčastněné strany soudního řízení pokusily o smír, například formou slev ze soudních poplatků apod.

Řešení úpadku

Systém řešení úpadku společností funguje na principu filtru zajišťujícího přežití ekonomicky efektivních společností s odebráním prostředků od neefektivních. Podle Doingbusiness.org (2017) levné a rychlé úpadkové řízení vede k rychlejšímu návratu společností do normální situace a rychlejšímu návratu prostředků věřitelům. Pokud v ekonomice existuje jasné očekávání věřitelů a dlužníků o účinku insolvenčního řízení, tak dobře fungující insolvenční systém zjednoduší přístup k finančním prostředkům a tím i zachraňuje životaschopné podniky. Řešení úpadku se dle doingbusiness.org (2017) hodnotí podle počtu let na návratnost

prostředků, dle nákladů jako procenta z majetku, výtěžnosti návratnosti majetku a síly insolvenčních zákonů. Hodnocení je uvedeno v následující tabulce 12.

Tabulka 11 Hodnocení indikátoru Řešení úpadku v ČR a Francii v roce 2017

Kritéria	Česká republika	Francie	Nejlepší výsledky
Celkové pořadí	26	24	
Hodnota indexu	76,42	76,62	
Počet let na návratnost prostředků	2,1	1,9	1,7
Náklady (jako % z majetku)	17	9	9,1
Síla insolvenčních zákonů (0 - 16)	13	11	12,1
Výtěžnost (počet centů za dolar)	66,5	78,5	73,0

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

V tabulce 12 výše je uvedeno, že řešení úpadku trvá v České republice 2,1 let a náklady jsou 17 procent z dlužníkovy majetku. Průměrná výtěžnost je 66,5 centů z dolaru. V České republice většinou podnik přežije a prodává se jako fungující (není rozprodán po částech). ČR v roce 2011 změnila právní úpravu řešení úpadku. Zpřísnila povinnost dlužníka podat včas návrh na konkurz v případě neschopnosti splácení.

3.2 Podmínky podnikání ve Francii

Základní informace o Francii zachycuje tabulka 13. Francie je největší zemí EU a její krajina je různorodá. Nejdůležitějšími odvětvími francouzského hospodářství byly podle Europa.eu (2017) v roce 2015 veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (23 procent), velkoobchod a maloobchod, doprava ubytovací a stravovací služby (17,7 procent) a průmysl (14,1 procent). Stejný zdroj uvádí, že hlavními vývozními trhy Francie jsou Německo, Španělsko a Spojené státy a nejvíce dováží z Německa, Belgie a Itálie. Francie je zakládajícím členem EU a to velikou měrou definuje francouzsku zahraniční politiku.

Tabulka 12 Základní informace o Francii (2016)

Rozloha	633 187km ²
Počet obyvatel	66 759 950
Podíl na celkovém počtu obyvatel EU	13,1 %
Hrubý domácí produkt (HDP)	2,225 bilionu EUR
Úřední jazyk EU	Francouzština
Politický systém	republika s poloprezidentským systémem
Vstup do EU	1. ledna 1958
Počet křesel v Evropském parlamentu	74
Měna	Euro. Členem eurozóny od 1. ledna 1999
Součástí shengenského prostoru	Ano, od 26. března 1995

Zdroj: Europa.eu (2017)

V tabulce 12 jsou obsaženy zase nejdůležitější informace o Francii. Tyto informace jsou důležité pro porovnání rozlohy a počtu obyvatel mezi Francií a Českou republikou. Z tabulky je také možné vyčíst, že Francie je zakládající zemí EU a stala se mnohem dříve než ČR i součástí Shengenské dohody.

3.2.1 Index Doing business - Francie

Francie se dle Doingbusiness.org (2017) umístila na 29. místě z celkových 190 ekonomik světa. V předchozím roce byla Francie na 28. příčce, což značí jen malé zhoršení v roce 2017. Hodnota indexu v roce 2016 byla 76,21 procent, zatímco v roce 2017 je 76,27 procent. Tabulka 14 zobrazuje, na jaké pozici se Francie umístila v jednotlivých ekonomických tématech v letech 2016 a 2017. Opět zde platí pravidlo, že čím vyšší je hodnota v tabulce, tím horší je stav v mezinárodním porovnání.

Tabulka 13 Francie podle indexu Doing business v letech 2016 a 2017

Indikátory indexu Doing business	2017	2016	Změna
Zakládání podniku	27	25	-2
Vyřizování stavebního povolení	20	30	+10
Získání elektrické energie	25	20	-5
Registrace majetku	100	91	-9
Získání úvěru	82	78	-4
Ochrana minoritních investorů	32	30	-2
Placení daní	63	61	-2
Obchodování přes hranice	1	1	0
Vymáhání plnění smluv	18	18	0
Řešení úpadku	24	24	0

Zdroj: doingbusiness.org (2017)

Z tabulky 13 je zřejmé, že se Francie zhoršila v šesti kritériích, a to v zakládání podniku, získání elektrické energie, registrace majetku, získávání úvěru, ochraně minoritních investorů, a placení daní. Naopak vysoké zlepšení zaznamenalo vyřizování stavebního povolení, které se posunulo o deset příček směrem nahoru. Ostatní indikátory zůstali beze změny.

Zakládání podniku

Důležité informace o celkovém indikátoru zakládání podniku bylo již řečeno v odstavci 3.1.1. Jak je vidět z tabulky 3, Francie potřebuje k založení podniku pět procedur, mezi které patří:

- kontrola jedinečnosti názvu společnosti;
- vložení počátečního kapitálu;
- publikace oznámení o založení společnosti;
- podání žádosti o registraci společnosti u centra pro formální podnikání (CFE);
- zakoupení firemních knih a nechat je parafovat u Obchodního soudu.

Placenými procedurami jsou publikace oznámení o založení společnosti, kdy poplatek za zveřejnění činí 5,50 Euro za 40 řádků, dále pak podání žádosti o registraci společnosti u CFE, kdy společnost si za podnikatele neúčtuje žádný poplatek, ale je třeba uhradit registraci u obchodního soudu ve výši 49,92 Euro a poslední placenou procedurou je zakoupení firemních knih, které jsou potřeba dvě a každá z nich stojí 15 Euro + 3,12 Euro poplatek za razítko. Celkem tyto procedury trvají 3,5 dne a náklady dohromady činí 0,7 procent příjmu na obyvatele. Založení podniku je tedy viditelně snadnější i méně nákladnější ve Francii, proto se Francie umístila na 27. příčce oproti České republice, která je až na 81. příčce. Tento

indikátor byl ve Francii také lepší díky tomu, že se v roce 2015 zkrátila doba potřebná k registraci podniku u centra pro formální podnikání (CFE).

Vyřizování stavebního povolení

Bližší obecné informace o indikátoru vyřizování stavebního povolení jsou popsány v odstavci 3.1.1. Francie se dle tabulky 4 umístila v tomto kritériu na 20. příčce s hodnotou indexu 79,23. Oproti České republice je zde viditelně jasné, že stavební povolení je rychlejší a méně náročné ve Francii. V roce 2017 Francie snížila náklady na získání stavebního povolení o povolení k výstavbě. Ve Francii je k vyřízení stavebního povolení třeba jen devět procedur, které trvá vyřídit dohromady 183 dní. Otázkou jsou pak náklady na vyřízení stavebního povolení, jelikož v České republice jsou jen 0,3 procent hodnoty skladu a ve Francii jsou to 3%. Tyto informace jsou však získávány z přesných zadání a proto je možné porovnat přibližné náklady na vytvoření skladu, které v České republice dosahují 20.035.242,- Kč, což je v přepočtu 769.550 EUR (kurz ČNB 1Eur - 26,035,- Kč - 19.7.2017). Ve Francii je toto číslo 1.666.735 EUR. Ve všech ohledech je tedy Francie v tomto indikátoru mnohonásobně lepší.

Získání elektrické energie

Obecné informace o získání elektrické energie jsou již uvedeny v odstavci 3.1.1. Francie se v tomto indikátoru umístila na 25. příčce, s tím, že k získání elektrické energie je třeba projít pěti procedurami, které nám celkem zaberou 71 dní dle tabulky 5. Tyto dvě kritéria jsou s Českou republikou na téměř stejné úrovni. Co ale Francii posunulo až na 25. pozici jsou náklady, které činí 40,8 procent příjmu na obyvatele, kdežto v České republice je to jen 25 procent. Celkově je tedy možné říci, že získání elektrické energie je méně nákladné a rychlejší v České republice.

Registrace majetku

Důležité informace o indikátoru registrace majetku jsou již řečeny v odstavci 3.1.1. Francie se dle tabulky 6 umístila až na sté příčce. V porovnání s Českou republikou je patrné, že ve všech uvedených kritériích se má Francie v čem zlepšovat. I když v roce 2014 Francie usnadnila převod majetku tím, že zrychlila registraci zápisu do katastru nemovitostí, stále je ve Francii potřeba projít osmi procedurami, které celkem trvají 64 dní a stojí 7,3 procent příjmu obyvatele. Dalším negativem pro tento indikátor bylo zvýšení nákladů na převod nemovitostí zvýšením daně z převodu nemovitostí a zavedením dodatečné daně pro podniky v Paříži v roce 2017. Zajímavostí je dle Doingbusiness.org (2017), že průměrná hodnota nemovitosti se v Praze pohybuje okolo 20 milionů Kč, zatímco v Paříži je možné nemovitost pořídit v průměru za 1.666.735 Euro (dle ČNB kurz ze dne 26.7.2017 je 26,045), což vychází na 43.410.413,- Kč.

Získání úvěru

Indikátor získání úvěru je blíže specifikován v odstavci 3.1.1. Hodnota indexu ve Francii je 50,00 a řadí se na 82. pozici dle tabulky 7. Index síla zákonů je ve Francii hodnocen číslem čtyři z možných dvanácti, což poukazuje na špatnou ochranu práv dlužníků a věřitelů. Zajímavostí je, že ve Francii zásada bankovního tajemství zakazuje vytváření pozitivních registrů a umožňuje pouze vytváření tzv. negativních registrů, registry neplatičů, proto všechny tři francouzské úvěrové registry uchovávají údaje jen o fyzických a právnických osobách, které se dostaly do obtíží platbou úvěrového produktu či platbou šekem a bankovní

kartou. Proto pro zlepšení pozice v tomto indikátoru by pro Francii bylo vhodné zřídit i pozitivní registr a zaměřit se na index síly zákonů.

Ochrana minoritních investorů

Bližší informace o indikátoru ochrana minoritních investorů jsou popsány v odstavci 3.1.1. Z tabulky 8 je vidět, že Francie je na tom oproti České republice lépe, umístila se na 32. příčce s hodnotou indexu 65,00. O něco lépe si Francie stojí i ve všech třech indexech.

Placení daní

Indikátor placení daní je blíže popsán v odstavci 3.1.1. Francie se dle tabulky 9 umístila na 63. pozici s hodnotou indexu 78,72. Celkově ve Francii probíhá stejně jako v České republice 8 plateb daní za rok a počet hodin za rok k přípravě podkladů pro zaplacení daní nebo vrácení daní je 139, tedy nižší v ČR. Celková sazba daně je ve Francii vysoká a to 62,8 procent zisku. Francie uplatňuje pro zdanění příjmů fyzických osob tzv. progresivní daň, což znamená, že čím vyšší výděly, tím vyšší procento zdanění. V tabulce 14 je vyobrazen přehled daňových pásem ve Francii pro fyzické osoby.

Tabulka 14 Daňová pásma ve Francii pro zdanění příjmů fyzických osob pro rok 2016

Výše příjmů	% sazba
Do 9 710 EUR	0 %
Od 9 710 EUR do 26 818 EUR	14 %
Od 26 818 EUR do 71 898 EUR	30 %
Od 71 898 EUR do 152 260 EUR	41 %
Více než 152 260 EUR	45 %

Zdroj: linternaute.com (2017)

Výše sociálního pojištění ve Francii je jednou z nejvyšších na světě. Zvláštností francouzského sociálního systému je také skutečnost, že nemá jednotnou úpravu, tj. příjem poplatníka není zdaněn jednou sazbou, ale jednotlivé okruhy sociálního systému mají každý svoji sazbu. Rozlišují se tak sazby pro pojištění nezaměstnanosti, úrazové pojištění a nemocenská, důchodové pojištění a příspěvky pro rodiny. Každý z těchto příspěvků není automaticky hrazen zaměstnavatelem i zaměstnancem. Průměrné zatížení zaměstnance příspěvky na sociální pojištění při nižší variantě je 21,50 procent, průměrné zatížení zaměstnavatele při stejné variantě činí 37,69 procent.

Obchodování přes hranice

Veškeré informace a porovnání indikátoru obchodování přes hranice ve Francii jsou již uvedeny v odstavci 3.1.1.

Vymáhání plnění smluv

Důležité informace o indikátoru vymáhání plnění smluv jsou popsány v odstavci 3.1.1. Z tabulky 10 je vidět, že Francie je v tomto indikátoru hodnocena velmi dobře, umístila se z celkových 190 sledovaných ekonomik na 18. pozici s celkovou hodnotou indexu 73,04. Průměrně je k dořešení případu třeba 395 dní a náklady na řízení se pohybují okolo 17,4 procent z nároku. Nárok v Paříži u obchodního soudu bývá dle Doingbusiness.org (2017) v průměru 65.870 Euro (kurz ze dne 28.7.2017 je 26,050) což vychází na 1.715.914 Kč.

Řešení úpadku

Poslední indikátor řešení úpadku je blíže specifikován v odstavci 3.1.1. Francie si v tomto indikátoru vede o něco lépe než Česká republika. V roce 2012 totiž Francie přijala zákon, který umožňuje dlužníkům provádět restrukturalizační plán pouze s finančními věřiteli, aniž by se dotkl obchodních věřitelů. V roce 2017 se podle tabulky 11 Francie umístila na 24. příčce a získala hodnotu indexu 76,62. Ve Francii řešení úpadku trvá 1,9 let a náklady jsou 9 procent z dlužníkovy majetku. Průměrná výtěžnost je 78,5 centů z dolaru.

Tabulka 15 Vývoj hodnot indexu Doing business od roku 2010 do roku 2017 ve Francii a ČR v rozmezí 0 nejméně - 100 nejvíce

Země	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Česká Republika	63,19	67,88	68,59	69,74	71,66	75,89	76,43	76,71
Francie	69,79	70,46	70,49	70,29	70,04	75,34	76,21	76,27

Zdroj: Doingbusiness.org (2017)

Z tabulky 15 je zřejmé, že se Česká republika celkově rok od roku 2010 ve sledovaných indikátorech lepší a od roku 2010 udělala velký pokrok. Hodnoty Francie do roku 2012 také rostly, v roce 2013 a 2014 však lehce upadly díky zvyšujícímu se zadlužení země, nízkému růstu HDP či vysoké nezaměstnanosti. Od roku 2015 se však hodnoty zase vyšplhaly nahoru a každým rokem nyní stoupají.

3.2.2 Shrnutí hodnocení indexu Doing business ve Francii a ČR v roce 2017

Jak již bylo řečeno, index Doing business hodnotí podnikatelské prostředí 190 zemí světa v roce 2017. Veškerá jejich kritéria mají stanovené normy pro postup zkoumání. Jedná se buď o případovou studii, která je seřizena tak, aby mohla klasifikovat země v mezinárodním měřítku, nebo se jedná o dotazníkové šetření, které je dozorováno místními institucemi a poté vyhodnoceno. Světová banka přiznává, že tento systém zkoumání není úplně perfektní díky tomu, že nepokryje celkovou problematiku zkoumané oblasti. Zajímavostmi dle hodnocení indexu Doingbusiness.org (2017) je, že například v Gruzii, která se umístila na 16. příčce, se podniká lépe než v České republice i Francii. To samé je možné říci o Polsku, které se umístilo na 24. příčce a přitom není slechu o tom, že by se společnosti do těchto zemí stěhovali. Další zajímavostí je, že Lucembursko je hodnoceno jako jedno z nejhorších v podnikání ze všech zemí EU. Umístilo se až na 59. příčce, přitom je o Lucembursku známo, že má nejvyšší HDP ze všech zemí EU, což potvrzuje i Eurostat.

Hodnocení jednotlivých indikátorů ve Francii a v České republice je znázorněno v tabulce 2 a tabulce 13. Dle celkových výsledků není úplně možné říci, kde z těchto zemí jsou lepší podmínky pro podnikání. V České republice jsou 4 kritéria, ve kterých je lepší než Francie a těmi jsou získání elektrické energie, registrace majetku, získání úvěru a placení daní. Ve Francii je pak jen o jedno kritérium více, tedy dohromady 5, ve kterých je lepší než Česká republika. Francie měla lepší hodnoty v indikátorech zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, ochrana minoritních investorů, vymáhání plnění smluv a řešení úpadku.

Nejhorším indikátorem ze všech je v České republice vyřizování stavebního povolení a zakládání podniku. V oblasti vyřizování stavebního povolení je vytknuta doba a počet potřebných kroků k získání stavebního povolení. V případě zakládání podniku je vytknut počet nutných procedur a dní na rozjezd podnikání, velkou výtkou však jsou také náklady na

rozjezd podnikání, které jsou 5,7 procent příjmu na obyvatele oproti Francii, která má 0,7 procent.

Ve Francii je to pak registrace majetku a získávání úvěru. V oblasti registrace majetku je možné vytknout to, že je třeba si projít osmi procedurami, které celkem trvají 64 dní a stojí 7,3 procent příjmu obyvatele. Dalším negativem pro tento indikátor bylo zvýšení nákladů na převod nemovitostí zvýšením daně z převodu nemovitostí a zavedením dodatečné daně pro podniky v Paříži v roce 2017. Ohledně získávání úvěru je Francii vytknut index síly zákonů, což poukazuje na špatnou ochranu práv dlužníků a věřitelů. Dále by pro zlepšení pozice v tomto indikátoru bylo vhodné zřídit i pozitivní registr.

Jelikož index Doing Business má své nedostatky, tak je třeba pro tuto diplomovou práci použít rovněž některé ukazatele z The Global Competitiveness Report (Globální zpráva o konkurenceschopnosti) a dalších zdrojových analýz.

3.3 The Global Competitiveness Report 2016-2017

Hodnocení konkurenceschopnosti zemí je důležité, jelikož ekonomické a politické prostředí ovlivňuje možný úspěch v podnikání.

Tabulka 16 Pilíře Globálního indexu konkurenceschopnosti 2016-2017 v ČR a Francii

	Česká republika		Francie	
	Pořadí (138)	Skóre (1-7)	Pořadí (138)	Skóre (1-7)
GC Index	31	4,7	21	5,2
Instituce	54	4,2	29	4,9
Infrastruktura	43	4,7	7	6,1
Makroekonomické prostředí	19	5,9	67	4,7
Zdraví a základní vzdělávání	25	6,3	19	6,4
Vyšší vzdělání a školení	27	5,2	21	5,5
Efektivita vnitřního trhu	36	4,7	31	4,7
Trh práce	44	4,5	51	4,4
Finanční trh	27	4,7	31	4,6
Technologická připravenost	29	5,5	17	5,9
Velikost trhu	46	4,4	7	5,7
Sofistikovanost podnikání	32	4,5	14	5,2
Inovace	37	3,8	17	4,9

Zdroj: Global Competitiveness report 2016-2017 (2017)

Tyto pilíře jsou dále uspořádány do třech skupin podle předpokladů, které zemi dávají pro její konkurenceschopnost. V rámci každého pilíře je zemi dána známka 1 (nejhorší) - 7 (nejlepší).

- factor - Driven Economies - jedná se o nejnižší úroveň konkurenceschopnosti, kdy země soupeří na základě nízké ceny a prodávají základní výrobky a komodity s nízkou přidanou hodnotou. Nízká produktivita se odráží v nízkých mzdách. Předpokladem jsou dobře fungující pilíře 1-4;
- efficiency-Driven Economies – jak se země stává konkurenceschopnější, mzdy a produktivita rostou. Země proto musí vyvíjet efektivnější postupy a zvyšovat kvalitu

produktů. Dobré fungování pilířů 1 - 4 je pro země v této úrovni konkurenceschopnosti samozřejmostí a předpokladem je dobré fungování pilířů 5 – 10;

- innovation - Driven Economies – na této úrovni konkurenceschopnosti země zaručují mzdy vysoký životní standard. Podniky však mohou takové mzdy vyplácet pouze tehdy, pokud poskytují nové a unikátní produkty, které vyrábějí nejučinnějšími výrobními procesy. Pro tuto úroveň konkurenceschopnosti je třeba splňovat předpoklady 11. a 12. pilíře.

Dle tabulky 16 se Česká republika umístila na 31. příčce a Francie na 21. příčce z celkových 138 sledovaných zemí. Jelikož se tato práce zabývá podmínkami podnikání, byly blíže specifikovány jen indikátory, které toto téma ovlivňují a to makroekonomické prostředí, vyšší vzdělání a trénink, efektivita vnitřního trhu a velikost trhu.

Makroekonomické prostředí

Tato oblast je hodnocena ekonomickou stabilitou státu. Hodnocení makroekonomického prostředí je čerpáno ze třetího pilíře z Global Competitiveness Report 2016-2017 a jeho jednotlivé podoblasti jsou uvedeny v následující tabulce 17.

Tabulka 17 Jednotlivé podoblasti třetího pilíře: Makroekonomické prostředí v ČR a Francii

Makroekonomická stabilita	ČR		Francie	
	Hodnocení	Pořadí	Hodnocení	Pořadí
Saldo veřejného rozpočtu v % z HDP	-1,9	40	-3,6	79
Veřejné úspory v % z HDP	27,4	32	21,4	62
Roční inflace v %	0,3	42	0,1	56
Dluh vlády v % z HDP	40,9	55	96,8	124
Rating (hodnocení) země (0-100) nejlepší	-	22	-	16

Zdroj: Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017)

Ve výše uvedené tabulce je patrné, že ve všech uvedených podoblastích makroekonomické stability kromě celkového hodnocení země, si Česká republika stojí lépe než Francie, což se pak odráží v celkovém hodnocení třetího pilíře, kde se Česká Republika umístila na 19 příčce, přičemž Francie až na 67 pozici. Dle Global Competitiveness Report 2016-2017 se makroekonomické prostředí ve Francii sice zlepšuje ale stále je slabé. Ačkoliv byl rozpočtový deficit snížen, vládní dluh se pomalu blíží 100 procent HDP a inflace se blíží k nule.

Vyšší vzdělání a trénink

Pátý pilíř z The Global Competitiveness Report je do této práce zahrnut díky rozobru kvalifikace pracovní síly. Dle tabulky 18 je vidět, že z pátého pilíře byly vybrány podoblasti: zápis do středních škol, zápis do vysokých škol, kvalita vzdělávání a rozsah výcviku zaměstnanců.

Tabulka 18 Podoblasti 5. Pilíře: Vyšší vzdělání a trénink v ČR a Francii

Vyšší vzdělání a trénink	ČR		Francie	
	Hodnocení	Pořadí	Hodnocení	Pořadí
Zápis do středních škol v %	105,1	30	110,6	17
Zápis do vysokých škol v %	66	32	64,4	37
Kvalita vzdělávání	3,9	59	4,5	33
Rozsah výcviku zaměstnanců	4,5	35	4,8	24

Zdroj: Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017)

Z tabulky 18 je patrné, že kvalita vzdělání a rozsah výcviku zaměstnanců je lepší ve Francii než v České Republice. Podoblast zápis na střední školy tvoří poměr zapsaných na střední školy k populaci ve věku, který odpovídá středoškolskému věku a to samé je možné říci o podoblasti zápis na vysoké školy, ta představuje poměr zapsaných na vysoké školy k populaci ve věku, který odpovídá vysokoškolskému vzdělávání. V počtu zapsaných studentů na střední školy je lepší Francie, která se umístila na 17. místě a Česká Republika na 30. místě. Naopak v počtu zapsaných na vysoké školy je lepší Česká Republika, která dosáhla 66 procent, Francie měla počet studentů zapsaných na vysoké školy 64,4 procent. Tyto údaje z Global Competitiveness Report jsou dále doplněny o údaje z OECD, kde jsou uvedeny procenta počtu ukončeného středoškolského a vysokoškolského vzdělání z populace ve věku 25-64 let.

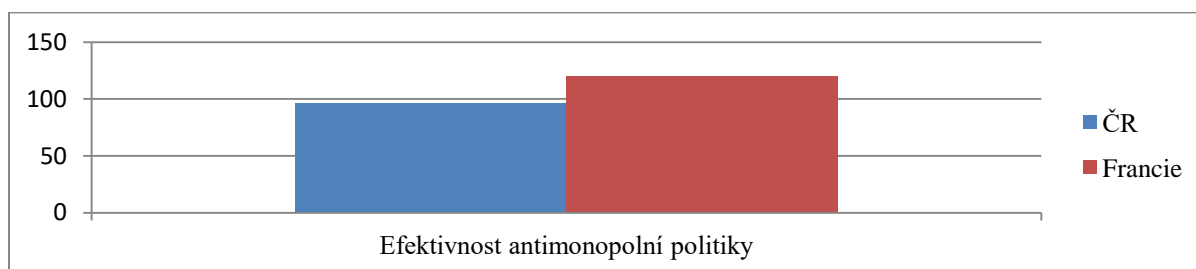
Dle dat, které uvádí OECD (2018) na svých internetových stránkách je zřejmé, že v České republice 23 procent z populace ve věku 25-64 let ukončilo své vysokoškolské vzdělání. Ve Francii to pak bylo 34,6 procent. Střední vzdělání v České Republice ukončilo v roce 2016 až 70,5 procent naopak ve Francii jen 43,5 procent.

Shrnutím těchto údajů z OECD a Global Competitiveness Report je možné říci, že ač se k zápisu na vysokou školu přihlásilo více procent populace v České Republice, tak si Francie vede lépe, jelikož tam vysokoškolské vzdělání ukončilo více procent populace. Pokud se jedná o středoškolské vzdělání, tak k zápisu se přihlásilo více populace ve Francii, ale mnohem více procent populace ukončilo středoškolské vzdělání v České Republice. V obou zemích je ale možné říci, že indexy jsou růstového trendu.

Efektivita vnitřního trhu

Efektivita vnitřního trhu je zařazena do šestého pilíře v žebříčku The Global Competitiveness Report 2016-2017. Z tohoto pilíře nás bude zajímat pouze jedna podoblast a to efektivnost antimonopolní politiky.

Graf 1 Podoblast 6. Pilíře: Efektivnost antimonopolní politiky v ČR a Francii

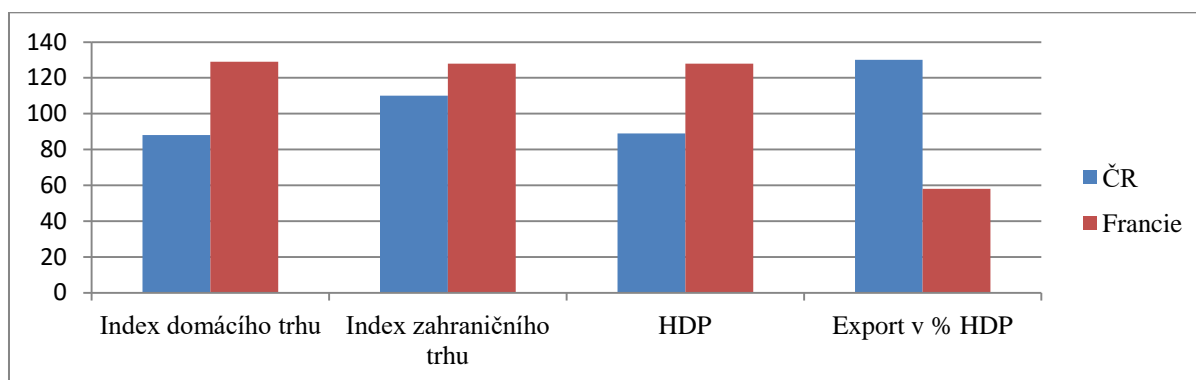
Zdroj: Global Competitiveness Report 2016-2017(2017)

V grafu 1 je vyobrazena efektivnost antimonopolní politiky, která je upravena tak, že z celkového počtu sledovaných zemích 138 bylo odečteno pořadí každé země. ČR se v tomto indexu umístila na 42. Pozici s celkovým počtem 4,0 ze 7 možných. Francie je naopak osmnáctá s celkovým počtem 5,0 bodů z možných 7, který je nejlepší. Jednoznačně je zde vidět, že Francie si v antimonopolní politice stojí lépe. Tato podoblast by mohla být však hodnocena i jinými reporty ale The Global Competitiveness Report 2016-2017 je bohužel jediným indexem, který antimonopolní politiku hodnotí.

Velikost Trhu

Dalším pilířem, který souvisí s tématem této diplomové práce, je pilíř 10, velikost trhu. Do tohoto pilíře spadají čtyři podoblasti a to index domácího trhu, index zahraničního trhu, HDP v hodnotě parity kupní síly v mld. USD a export jako procento z HDP. Následující Graf 2 je upraven tak, aby bylo zřejmé která země je vedoucí (z celkového počtu sledovaných zemích 138 bylo odečteno pořadí každé země).

Graf 2 Podoblasti 10. Pilíře: Velikost trhu v ČR a Francii

Zdroj: Global Competitiveness Report 2016-2017 (2017)

Z grafu 2 je možné říci, že kromě exportu si Francie vede lépe v ostatních třech ukazatelích. HDP je ve Francii 2646,9 bilionů dolarů a v České Republice 332,5 bilionu dolarů. Naopak dobře si Česká republika stojí v exportu, který představuje 99,5 procent HDP, kdežto Francie má v exportu 30,8 procent HDP. Index domácího trhu je hodnocen součtem HDP plus hodnota importovaného zboží a služeb mínus hodnota exportovaného zboží a služeb a je hodnocen na stupnici 1-7 (1 nejhorší, 7 nejlepší). V žebříčku The Global Competitiveness Report 2016-2017 se ČR umístila na 50. pozici a Francie na 9. pozici. Score má ČR 4,1 bodů a Francie 5,6 bodů ze 7. Index zahraničního trhu je hodnocen jako velikost zahraničního trhu čili hodnota exportovaného zboží a služeb hodnoceného na stupnici 1-7 (1 nejhorší, 7 nejlepší). V žebříčku The Global Competitiveness Report 2016-2017 se ČR umístila na 28. příčce a Francie na 10. pozici. V rámci score získala ČR 5,5 bodů a Francie 6,0 bodů ze 7 možných. Celkově se Francie umístila na 7. Pozici v tomto pilíři, kdežto ČR až na pozici 46.

3.4 Problematika Korupce v České Republice a Francii

Korupce je fenomén, který je možné nalézt prakticky v každé společnosti či historické etapě lidstva. Transparency International (2018) formuluje korupci jako zneužití postavení nebo funkce v politice, veřejné správě a hospodářství k osobnímu prospěchu. Stejný zdroj uvádí, že je korupce nebezpečná obzvláště proto, jelikož na sebe navazuje jiné formy trestné činnosti, často také přerůstá až v organizovaný zločin. O korupci se v této práci zmiňuji z toho důvodu, že její vliv souvisí s podnikatelským prostředím ve sledovaných zemích. Pokud se podle

stejného zdroje, v zemi prosazuje korupce, občané ztrácí důvěru ve veřejnou správu, především ve volnou hospodářskou soutěž, která je podstatou fungování každé tržní ekonomiky. Důsledkem je dle stejného zdroje ztráta motivace, úbytek efektivnosti fungování státní správy, daňové úniky, nakonec i ekonomický pokles a destabilizace, která může ohrozit vnější i vnitřní bezpečnost státu. Boj proti korupci je bojem dlouhodobým.

Řešení korupce je jednou z priorit vlád v mnoha zemích. V České Republice byla podle Transparency International (2018) přijata vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015-2017, která byla schválena usnesením vlády České Republiky ze dne 15. prosince 2014 č. 1057 dle korupce.cz (2018). Tato vládní koncepce má za cíl definovat mantinely vládní politiky boje s korupcí, zejména stanovit účinné nástroje, formulovat základní obsah jednoletých akčních plánů pro boj s korupcí a vymezit jejich institucionální rámec.

Posláním Transparency International (2018) je mapovat stav korupce v ČR a aktivně vést k jejímu omezování prostřednictvím systémových obměn v oblasti veřejné správy a legislativy i v soukromém sektoru a poskytováním bezplatného právního poradenství a vzdělávacích služeb. Transparency International (2018) zpracovává od roku 1995 Index vnímání korupce Corruption Perception Index – CPI. Tento index v současnosti zpracovává údaje o 180 zemích světa, kde jsou země hodnoceny na žebříčku 0-100, 0 znamená vysokou míru korupce a 100 označuje zemi téměř bez korupce. Hodnota 100 ovšem neznamená, že v zemi korupce není vůbec, jen že není tolik vnímána nebo že není v zemi problémem.

Podle Transparency International (2018) se ČR umístila na 42. pozici z celkových 180 sledovaných zemích a dosáhla 57 bodů ze 100. Oproti minulým rokům si ČR vede mnohem lépe. Francie dosáhla na stupnici, kde je možné získat maximálně 100 bodů v roce 2017 celých 70 bodů. A to ji dostalo na 23. příčku ze 180 sledovaných zemí. V porovnání s minulými roky se lehce zhoršila. Transparency International (2018) informuje, že v Evropě jsou na tom oproti ČR s korupcí hůře tyto země: Španělsko, Malta, Itálie, Slovensko, Chorvatsko, Řecko, Rumunsko, Maďarsko, Bulharsko, Ukrajina. Nejlépe jsou na tom s korupcí za rok 2017 Nový Zéland s 89 body a Německo s 88 body. Nejméně bodů naopak dosáhla Sýrie, Sudan a Somálsko s nejmenším počtem 9 bodů. Nejlepším regionem, který dosáhl průměrný počet 66 bodů je západní Evropa a nejhorsším regionem je pak Sub-saharská Afrika s průměrem 32 bodů.

3.5 Dotazníkové šetření

Po zpracování výše uvedených důležitých dat pro tuto práci bylo zahájeno dotazníkové šetření mezi podnikateli a manažery v České Republice a ve Francii. Celkem bylo osloveno 100 respondentů, přičemž vráceno bylo jen 60 dotazníků a to 35 z ČR a 25 z Francie. Dotazník, který je ukázán v příloze 1 a v příloze 2, byl založen na 15 otázkách souvisejících s touto prací, kde měli respondenti ke každé z otázek přiřadit váhu důležitosti dané oblasti 1-10, kdy 1 značí nejméně důležité a 10 značí nejdůležitější. Respondentů nakonec neodpovědělo mnoho, ale zajistilo se, aby se jednalo o hodnotný vzorek; především šlo o manažery, jednatele či majitele společností. Po zhodnocení dotazníkového šetření se ukázalo, že největší důležitost pokládají podnikatelé z ČR a Francie těmto čtyřem oblastem, a to: Placení daní, Vymáhání plnění smluv, Efektivita vnitřního trhu a Velikost trhu.

4 Závěr

Rozvoj podnikatelského prostředí byl v České Republice v porovnání s Francií poněkud odlišný. Navzdory relativně krátké historii, postupující do počátku 90. let předchozího století, je možné říci, že nynější úroveň podnikatelského prostředí v České republice je srovnatelná se zbylými členskými státy Evropské unie.

Pro Francii je charakteristické konkurenční prostředí. Na základě statistických výsledků vypracovaných francouzskou agenturou pro zakládání podniků AFE přibližně 82 procent nově zřízených francouzských podniků nepřežije první rok své existence, 58 procent pak třetí rok a 46 procent pátý rok své existence. I přesto jsou na francouzském trhu příležitosti k rozvoji podnikatelských aktivit pro zahraniční podnikatele v oblastech, jako je např. elektrotechnika, strojírenství či biotechnologie.

Malé a střední podniky nesmírně přispívají k rozvoji hospodářství ve Francii i v České republice a jejich podíl na souhrnném počtu podnikatelských subjektů je prakticky stoprocentní (v České republice MSP tvoří podíl 99,85 procent, ve Francii tvoří 99,82 procent). Z Evropského pohledu utvářejí MSP třetinu HDP a dvě třetiny všech pracovních míst, což vede k tomu, že vytvořit vhodné podmínky pro správné fungování MSP by mělo být zásadní otázkou české vlády a evropských institucí.

Hlavním cílem této práce je návrh doporučení pro zlepšení podnikatelského prostředí v České republice na základě porovnání podmínek pro podnikání ve srovnání s Francií. Dílčími cíli jsou: vyhodnocení podmínek pro podnikání v České republice a ve Francii a nalezení problematických oblastí, které mohou mít negativní dopad na podnikání ve sledovaných zemích. To vše na základě informací z Doing Business analýzy, GCI a dalších informací od světových institucí. Hlavními otázkami, kterými se tato práce zabývala, jsou:

- Jaké všechny proměnné ovlivňují podmínky k podnikání?;
- Mají všechny tyto proměnné stejnou váhu v důležitosti?;
- Jakými hlavními faktory se firmy řídí v praxi při výběru země k podnikání?;
- Jaké jsou další faktory pro komparaci podmínek podnikání?;
- Stačí tato diplomová práce firmám k rozhodnutí kde podnikat?.

Světová banka sleduje podmínky podnikání ve 190 ekonomikách skrze všechny kontinenty pomocí analýzy Doing Business. Tato analýza pak porovnává a hodnotí země v deseti oblastech, kterými jsou: zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, získání elektrické energie, registrace majetku, získání úvěru, ochrana minoritních investorů, placení daní, obchodování přes hranice, vymáhání plnění smluv a posledním je řešení úpadku.

Dle hodnocení indexu Doing Business se lépe umístila v celkovém přehledu ČR na 27. Příčce oproti Francii, která byla na 29. Příčce. V konečném důsledku dle autora se naopak ukázalo, že o trochu lépe je na tom Francie, která byla lepší v pěti kritériích a to zakládání podniku, vyřizování stavebního povolení, ochrana minoritních investorů, vymáhání plnění smluv a řešení úpadku, oproti ČR, která byla lepší ve čtyřech kritériích a to získání elektrické energie, registrace majetku, získání úvěru a placení daní. Kritérium obchodování přes hranice měly obě země na stejné úrovni.

V případě, že není možné přesně určit, zda je dle Doing Business lepší pro podnikání Francie nebo ČR, autorka rozšířila kritéria zkoumání ještě o informace z The Global Competitiveness Report 2016-2017.

Od roku 2005 sestavuje Světové ekonomické fórum (World Economic Forum) analýzu konkurenceschopnosti Global Competitiveness Index, který klasifikuje národní konkurenceschopnost obsahující mikro a makro-ekonomické ukazatele a také zkoumá, jak podnikatelé v zemi hodnotí rozvoj podnikatelského prostředí. Tato práce je zaměřena na podmínky podnikání, proto autorka z GCI vybrala tyto pilíře: makroekonomické prostředí, vyšší vzdělání a trénink, efektivita vnitřního trhu a velikost trhu.

Dle celkového hodnocení z The Global Competitiveness Report 2016-2017 má lepší podmínky pro podnikání Francie. Francie si vede lépe ve třech pilířích a to ve: vyšší vzdělání a trénink, efektivita vnitřního trhu a velikost trhu. Lépe je na tom ČR pouze v prvním pilíři a to v makroekonomickém prostředí. U pilíře vyšší vzdělání a trénink je zajímavostí, že více zapsaných studentů na vysoké školy bylo v ČR, pokud se ale podíváme na výsledky OECD, tak je nutné říci, že větší počet vysokých škol bylo ukončeno ve Francii a ne v ČR.

Další hodnotící institucí v této práci je Transparency International. Od roku 1995 tato instituce zpracovává index vnímání korupce Corruption Perception Index (CPI). Tento index zpracovává údaje o 180 zemích světa, kde jsou země hodnoceny v žebříčku 0-100, 0 znamená vysokou míru korupce a 100 nízkou. Zde vyhrála Francie, která má 70 bodů, ČR má 57 bodů. Jelikož tento ukazatel hodnotí pouze vnímání korupce mezi obyvateli a neměří přímo korupci jako takovou, je velmi těžké určit, jak si na tom Česká republika stojí. Tento index je velmi ovlivněn debatou o korupci v médiích či obecně ve společnosti. Proto z výsledku vychází jen fakt, že ve Francii je korupce méně vnímána než v České republice.

Po vyhodnocení dotazníkového šetření bylo zjištěno, že nejdůležitějšími oblastmi jsou pro podnikatele v ČR a ve Francii: placení daní, vymáhání plnění smluv, efektivita vnitřního trhu a velikost trhu. Ve všech těchto oblastech, které podnikatele určili za nejdůležitější, je kromě placení daní vždy lepší Francie.

Po shrnutí všech výše uvedených důležitých rozborů je patrné, že Francie je z celkových patnácti zkoumaných oblastí lepší v devíti z nich oproti ČR a dle šetření tři nejdůležitější oblasti dle podnikatelů dopadli lépe pro Francii.

V závěru je zřejmé, že obě země jsou spojeny stabilní ekonomikou a obzvláště dobrými podmínkami pro obchodování se zahraničím. V oblasti obchodování přes hranice získaly obě země nejlepší hodnocení. Otázkou však je, zda existuje určitý typ firem, kde by se dalo jasně říci, že je podnikání lepší v jedné z těchto dvou zemí. Česká republika je vhodnější k podnikání ve výrobních činnostech z důvodu nižších nákladů na výstavbu či lepšího makroekonomického prostředí. Francie je naopak lepší pro podnikání v oblastech, kde je třeba vyšší vzdělání pracovníků či pro podniky, kde je důležité využití vodních cest.

Výsledek této práce tedy potvrzuje, že ačkoli je možné v jednotlivých oblastech země porovnat, určitě zde není na místě, aby podniky vycházely pouze z této komparace. Každý podnikatel si musí sám určit, které podmínky jsou těmi rozhodujícími při volbě země k podnikání. Z tohoto důvodu je tedy nezbytné, aby si podniky provedly před vstupem na konkrétní trh analýzu mikrookolí a makrookolí. Některé podmínky pro podnikání mohou být totiž pro dané společnosti nevýznamné a pro jiné zcela zásadní.

Mezi hlavní přínosy této práce patří jednak ozřejmení problematiky zkoumání a porovnání podmínek podnikání ve Francii a v ČR. Práce poukázala na problémy při komparaci zemí, přinesla užší výběr faktorů určujících podmínky k podnikání v zemi a odhalila možnosti hodnocení těchto faktorů. Veškeré tyto poznatky jsou užitečné pro ty, co by rádi realizovali analýzu pro své rozhodování či pro ty, co chtějí uspořádat vlastní žebříček zemí podle podmínek k podnikání. Podniky, které zvažují, v jaké zemi mají podnikat, či zda mají přesunout podnikání do jiné země, mohou čerpat vstupní data z této práce pro vlastní analýzy.

4.1 Doporučení

Na základě výsledků indexu Doing Business byly shrnuty získané informace a navrženy jednotlivé kroky pro vylepšení podnikatelského prostředí v České republice. To bylo provedeno využitím oblastí, které byly nejvíce odlišné v porovnání s Francií. První oblastí je vyřizování stavebního povolení. Česká Republika má nejsložitější systém povolování staveb ze zemí EU, který trvá až 247 dní a je třeba projít jednadvaceti procedurami. To velmi zhoršuje podmínky pro rozvoj v odvětví ekonomiky. Tyto omezení pak vedou k tomu, že si podnikatel vybuduje výstavbu raději v jiné zemi. Index Doing Business však sleduje jen délku řízení, která je dána zákonem. V realitě ovšem proces získání potřebných povolení trvá někdy i desítky let. To je dáno tím, že úřady často vyžadují k řadě problémů stanoviska dotčených orgánů, kteří žádné lhůty stanovené vůbec nemají. Z toho důvodu je určitě doporučeno zvolit úpravu ve formě změny či novely stavebního zákona. Zajímavostí pro podnikatele může být dále informace o cenách nemovitostí v ČR a Francii. Zatímco v Praze se dá nemovitost koupit za 20 milionů Kč, ve Francii se nemovitosti po přepočtu pohybují okolo 43 milionů Kč. Další problémovou oblastí je založení podniku. Dále je určitě doporučeno zjednodušit podmínky pro založení podniku, zejména náklady na rozjezd a počet dní k vyřízení a to změnou zákona. Velké zlepšení České republiky se událo oproti minulému roku v oblasti placení daní, kdy v roce 2016 si ČR stála na 122. pozici a v roce 2017 na 53. pozici. To je dáno velkou úpravou v metodice indikátoru dle Ministerstva financí. Daňová zátěž země byla v roce 2016 (405 hodin ročně) a v roce 2017 to je skoro o půlku méně (234 hodin za rok). I přes toto velké zlepšení je stále nezbytné, aby se ministerstvo financí snažilo daňovou zátěž zdokonalovat. Další věcí, která vede ke zlepšení podmínek podnikání je efektivní soudní systém, zejména levná a rychlá vynutitelnost práva. Zdlouhavé soudní procesy podnikatelským subjektům neprospívají, často vedou až k ukončení činnosti. Proto je České republice doporučeno ustanovit maximální počet soudních odročení a také snížit dobu a náklady pro rozhodnutí případu. Dalším negativem pro Českou republiku je, že neexistují soudy, které by se přímo věnovaly pouze obchodním záležitostem.

Z indexu Global Competitiveness Report 2016-2017 je doporučeno následující: Kvalita vzdělání v České republice je ve srovnání s Francií na špatné úrovni. I když české školství utrácí miliardy na rozvoj vzdělávání, kvalita vzdělání se dle NKÚ nijak nezlepšila. Proto je autorkou doporučeno zaměřit se například na projekty testování znalostí žáků a získané informace pak roz distribuovat mezi ministerstvo, školy či žáky a dle této zpětné vazby zahájit opatření, které bude vést ke zlepšení kvality školství. V oblasti antimonopolní politiky si rozhodně lépe stojí Francie. Autorkou je tedy České republice doporučeno vytvořit přísnější podmínky při porušení antimonopolního zákona ve formě vyšších pokut či trestů.

Zdroje:

Literatura

- AMABLE, B. *The Diversity of Modern Capitalism*. Oxford : Oxford University Press, 2003. 310s. ISBN 0-19-926113-X.
- BERG, R.-J., McCOY Heather. *Parlons affaire!: Initiation au Francais economique et commercial*. 3.vyd. Heinle : Cengage Learning, 2014. 237s. ISBN 13: 978-1-133-31125-6.
- HANZELKOVÁ, A., KEŘKOVSKÝ, M., ODEHNALOVÁ, D. a VYKYPĚL, O. *Strategický marketing. Teorie po praxi*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2009. 170s. ISBN 978-80-7400-120-8.
- HURYCHOVÁ, K., BORSÍK, D. *Corporate Governance*. 1.vyd. Praha : Wolters Kluwer, 2015. 280s. ISBN 978-80-7478-654-9.
- JOSKOVÁ, L. a PRAVDA, P. *Zákon o obchodních korporacích s komentářem*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2014. 96s. ISBN 978-80-247-4834-4.
- JOSKOVÁ, L., ŠAFRÁNEK, J., ČOUKOVÁ, P., PRAVDA, P., PRAVDOVÁ, M. *Nová společnost s ručeným omezeným*. 2. vyd. Praha : Grada Publishing, 2015. 232s. ISBN 978-80-271-9001-0.
- KALÍNSKÁ, E. a kol. *Mezinárodní obchod v 21. století*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2010. 232s. ISBN 978-80-247-3396-8.
- KOHOUT, P. *Finance po krizi: důsledky hospodářské recese a co bude dál*. 1. vyd. Praha : Grada, 2009. 224s. ISBN 978-80-247-3199-5.
- KRUGMAN, P. R., OBSTFELD, M., MELITZ, M. *International Economics: Theory and Policy*. 9th Edition. Boston: Pearson Education, 2012. 736p. ISBN 978-0-13-214665-4.
- LEBEL Christine. *L'entreprise individuelle*. 1.vyd. Francie : Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-2-7212-1439-3.
- MALACH, A. a kol. *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vyd. Praha : Grada, 2004. 528s. ISBN 80-247-0906-6.
- MULAČOVÁ, V., MULAČ, P. a kol. *Obchodní podnikání ve 21. století*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. 520s. ISBN 978-80-247-4780-4.
- PEROUTKA, F. *Budování státu, 2 svazky*. 1. vyd. Academia, 2003. 1830s. ISBN 80-200-1095-5.
- PETŘÍČEK, V. *Vývoj podnikatelského prostředí v České republice*. 1. vyd. Praha : Corona, 2006. 138s. ISBN 80-903363-6-1.
- SEDLÁČKOVÁ, H., BUCHTA, K. *Strategická analýza*. 2.vyd. Praha : C.H.Beck, 2006. 121s. ISBN: 80-7179-367-1.
- VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 3.aktual. vyd. Praha : Grada, 2012. 336s. ISBN 978-80-247-4520-6.
- VENCOVSKÝ, F. *Vzestupy a propady československé koruny*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2003. 227s. ISBN 80-245-0497-9.
- VÍTKOVÁ, R. a kol. *Konkurenceschopnost malých a středních podniků v aliancích*. Praha : Národní informační středisko na podporu jakosti, 2005. 115s. ISBN 80-02-01772-2.
- TOMEŠ Z. a kol. *Hospodářská politika 1900-2007*. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2008. 222s. ISBN 978-80-7400-002-7
- WONG, V., KOTLER, P., SAUNDERS, J. a ARMSTRONG, G. *Moderní marketing*. 1. vyd. Praha : Grada, 2007. 1048s. ISBN 978-80-247-1545-2.

- Uživatelská příručka a vzor prohlášení : *Nová definice malých a středních podniků*. Úřad pro úřední tisky Evropské unie 2006. ISBN 92-894-7917-5.
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře*. 2016, 105s.

Internetové zdroje:

Europa.eu. *Základní informace o ČR* [online] 2017 [cit. 2017-07-14] Dostupné z WWW:

https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechrepublic_cs

Doingbusiness.org. *Czech Republic*. [online] 2017 [cit. 2017-07-17] Dostupné z WWW:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic/#dealing-with-construction-permits>

3.weforum.org. *Index konkurenceschopnosti* [online] 2017 [cit. 2017-10-20] Dostupné z WWW:

http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

Linternaute.com. *Impôt sur le revenu* [online] 2017 [cit. 2017-07-24] Dostupné z WWW:

<http://www.linternaute.com/argent/impots/1017789-impot-sur-le-revenu-quand-recevrez-vous-votre-avis-d-imposition/>

OECD.org *Adult education level*. [online] 2018 [cit. 2018-02-01] Dostupné z WWW:

<https://data.oecd.org/eduatt/adult-education-level.htm#indicator-chart>

Korupce.cz *Protikorupční strategie vlády*. [online] 2018 [cit. 2018-02-22] Dostupné z WWW:

<http://www.korupce.cz/cz/protikorupcni-strategie-vlady-na-leta-2015-2017/strategie-vlady-v-boji-s-korupci-na-obdobi-let-2015-a-2017-119894/>

Transparency.org *CPI 2017*. [online] 2018 [cit. 2018-03-01] Dostupné z WWW:

https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017

Cnb.cz *Česká národní banka*. [online] 2017 [cit. 2017-07-26] Dostupné z WWW:

<http://www.cnb.cz/cs/index.html>

Czechinvest.org *Agentura pro podporu podnikání a investic*. [online] 2017 [cit. 2017-07-24] Dostupné z WWW:

czso.cz *Český statistický úřad*. [online] 2017 [cit. 2017-10-24] Dostupné z WWW:

<https://www.czso.cz/csu/x/vyvoj-regionalniho-hrubeho-domaciho-produktu-hdp-ve-stalych-cenach>

Worldbank.org *The world bank*. [online] 2017 [cit. 2017-10-18] Dostupné z WWW:

<http://www.worldbank.org/en/publication/gfdr>

Europa. Eu. *Eurostat*. [online] 2017 [cit. 2017-10-20] Dostupné z WWW:

<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

French-property.com *Business in France*. [online] 2017 [cit. 2017-10-24] Dostupné z WWW:

<https://www.french-property.com/guides/france/working-in-france/micro-entrepreneur-business-france/>

Afcreation.fr. *Agence France Entrepreneur*. [online] 2017 [cit. 2017-07-26] Dostupné z WWW:

<https://www.afcreation.fr/pid225/9-installer-l-entreprise.html?espace=1&tp=1#toc0>

Insee.fr. *Francouzský statistický úřad*. [online] 2017 [cit. 2017-07-08] Dostupné z WWW:

<https://www.insee.fr/fr/accueil>

URSSAF. *Infos pratiques*. [online] 2017 [cit. 2017-07-10] Dostupné z WWW:

<https://www.urssaf.fr/portail/home/taux-et-baremes/smic.html?ut=taux-et-baremes>

Cma.cz. *Česká manažerská asociace* [online] 2018 [cit. 2018-02-10] Dostupné z WWW:

<http://www.cma.cz/>

mfcz.cz. *Ministerstvo financí ČR* [online] 2018 [cit. 2018-02-18] Dostupné z WWW:

<https://www.mfcz.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2016/ceska-republika-v-zebricku-svetove-banky-26370>

Nku.cz *Nejvyšší kontrolní úřad*. [online] 2018 [cit. 2018-03-27] Dostupné z WWW:

<https://www.nku.cz/cz/publikace-a-dokumenty/>

MZV.cz *Velvyslanectví ČR v Paříži* [online] 2017 [cit. 2017-10-24] Dostupné z WWW:

https://www.mzv.cz/paris/cz/obchod_a_ekonomika/obchod_a_podnikani_ve_francii/nova_pra_vni_forma_podnikani_ve_francii/index.html

Euroskop.cz *Právní formy podnikání ve Francii*. [online] 2017 [cit. 2017-10-24] Dostupné z WWW:

<http://www.euroskop.cz/gallery/36/11011-fr.pdf>

Businessinfo.cz *Uplatňování definice MSP*. [online] 2017 [cit. 2017-10-27] Dostupné z WWW:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/uplatnovani-nove-definice-maleho-a-3760.html>

CSSZ.cz *Česká správa sociálního zabezpečení*. [online] 2017 [cit.2017-10-21] Dostupné z WWW:

<http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

OPPIK.cz *Dotační programy*. [online] 2018 [cit.2018-06-21] Dostupné z WWW:

<http://www.oppik.cz/dotacni-programy>

sdv.msmt.cz *Mezinárodní spolupráce*. [online] 2018 [cit.2018-06-20] Dostupné z WWW:

<http://sdv.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/podpora-mezinarodni-spoluprace-ve-vavai>

MMR.cz *Národní program podpory ČR*. [online] 2018 [cit.2018-06-21] Dostupné z WWW:

<https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione>

ČNOPK. *Ekonomická stabilita v ČR*. [online] 2018 [cit.2018-06-24] Dostupné z WWW:

<https://tschechien.ahk.de/cz/>

Managementmania.com. *Lidský kapitál*. [online] 2018 [cit.2018-06-27] Dostupné z WWW:

<https://managementmania.com/cs/lidsky-kapital>

České noviny.cz . [online] 2018 [cit.2018-06-24] Dostupné z WWW:

<http://www.ceskenoviny.cz/>

Příloha 1 Dotazník v českém jazyce

Vážení,

ráda bych Vás poprosila o vyplnění krátkého dotazníku, který má důležitou váhu ve vypracování mé diplomové práce na Vysoké škole ekonomie a managementu v Praze. Práce je zpracovávána na téma: Komparace podmínek podnikání ve Francii a v České republice.

Cílem výzkumu je vyhodnotit důležitost patnácti oblastí podmínek podnikání s Vaší pomocí (podnikatelů, majitelů společností, jednatelů či manažerů společností). U každé oblasti podmínek podnikání přiřaďte (zakroužkujte) bodové hodnocení 1 – 10 (1= nejméně důležité, 10 = nejdůležitější).

Vyplnění dotazníku nebude trvat déle než 5 minut a při zpracování výsledků průzkumu bude samozřejmě zachována Vaše anonymita.

Předem Vám děkuji za čas, který věnujete tomuto dotazníku, a přeji Vám úspěch ve Vašem podnikání.

S pozdravem

Michaela Čápová

Stanovisko českých podnikatelů k závažnosti podmínek k podnikání

1) Jak je pro Vás důležitá oblast **zakládání podniku**? Jedná se zejména o počet kroků, čas či náklady nutné k zřízení podniku.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2) Jak je pro Vás významná oblast **vyřizování stavebního povolení**? Konkrétně se jedná o počet opatření k vyřízení stavebního povolení, náklady v procentech stavby, čas a hodnocení stavby.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3) Jak je pro Vás jednoduché či složité **získání elektrické energie** do Vašeho podniku? Konkrétně se jedná o počet procedur k zavedení elektrické energie, náklady, počet dní, spolehlivost a transparentnost.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4) Jak je pro Vás důležitá oblast **registrace majetku**? Konkrétně se jedná o počet dní a počet kroků k převedení nemovitého majetku, kvalitu evidence půdy a náklady v procentech nemovitosti.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5) Jak je pro Vás důležitá oblast **získání úvěrů**? Získávání úvěrů je hodnoceno dle dostupnosti informací v úvěrových registrech a dle síly zákonů.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6) Jak je pro Vás důležitá oblast **ochrany minoritních investorů**? Jedná se konkrétně o rozsah veřejné správy akcionářů, ochranu menšinových investorů a regulaci střetu zájmů.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7) Jak je pro Vás důležitá procedura **daní a lehkost jejich placení**? Jedná se konkrétně o výši daňové povinnosti, počet platebních úkonů ročně a čas k přípravě podkladů pro zaplacení daní.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8) Jak je pro Vás důležitá oblast **obchodování přes hranice**? Jedná se zejména o náklady a čas spojený s logistickým procesem dovozu a vývozu zboží.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9) Jak je pro Vás důležitá procedura **vymáhání plnění smluv**? Jedná se zejména o vyřešení soudního sporu a hodnotí se četnost dní a náklady na jeho dořešení.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10) Jak je pro Vás důležitá procedura **řešení úpadku společnosti**? Jedná se konkrétně o návratnost prostředků, sílu insolvenčních zákonů, náklady jako procento majetku a výtěžnost návratnosti majetku.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11) Jak je pro Vás důležitá **makroekonomická stabilita státu**? Jedná se konkrétně o tyto ekonomické ukazatele: veřejné úspory, saldo veřejného rozpočtu, rating země, inflace a dluh vlády.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

12) Jak je pro Vás důležitá oblast **kvalifikace pracovní síly**? Jedná se konkrétně o oblasti: zápis na střední a vysoké školy, absolvování střední nebo vysoké školy či kvalita vzdělávání.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13) Jak je pro Vás důležitá **antimonopolní politika státu**? Jedná se zejména o efektivitu antimonopolní politiky k zaručení spravedlivé hospodářské soutěže.

Hodnocení: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14) Jak je pro Vás důležitá **velikost trhu země**? Jedná se konkrétně o export, domácí trh, HDP a export zboží jako % HDP.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15) Jak je pro Vás důležitá **nízká míra korupce**? Jedná se konkrétně o korupci ve veřejné správě, soudní nezávislost, úplatky, organizovaný zločin a protekcionismus.

Klasifikace: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16) Kolik je Vám let?

a) do 20 b) 21 – 30 c) 31 – 40 d) 41 – 50 e) 51 – 60 f) 61 a více let

17) Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

a) základní b) střední odborné bez maturity c) střední s maturitou d) vysokoškolské

18) Jakého jste pohlaví?

a) muž b) žena

Příloha 2 Dotazník ve francouzském jazyce

Madame, Monsieur,

Je vous remercie de bien vouloir remplir ce court questionnaire qui est de grande importance pour l'élaboration de ma thèse de diplôme à l'Université d'économie et de gestion de Prague.

Ma thèse porte sur:

La comparaison des conditions commerciales en vigueur en France et en République tchèque.

L'objectif est d'évaluer l'importance des conditions commerciales dans 16 secteurs, grâce aux avis d'entrepreneurs, de propriétaires d'entreprise, de gérants ou de chefs d'entreprise.

Attribuez pour chaque secteur d'activité une note allant de 1 à 10 en l'encerclant.

L'échelle des notes étant de 1: le moins important à 10: le plus important.

Remplir ce questionnaire ne vous prendra pas plus de 5 minutes. Votre anonymat sera bien sûr assurée lors du traitement des résultats de l'enquête.

Merci d'avance pour le temps que vous prendrez à remplir ce questionnaire et je vous souhaite beaucoup de succès dans vos activités et vos entreprises.

Cordialement

Michaela Cápová

Avis des entrepreneurs tchèques sur l'importance des conditions commerciales

1) Considérez-vous comme importante, pour vous ou vos activités, la phase de création d'une entreprise ? Il s'agit plus particulièrement d'évaluer son nombre d'étapes, le temps et les coûts requis pour créer une entreprise.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2) Quelle importance portez-vous à la délivrance d'un permis de construire liée au développement de votre entreprise ? Plus précisément: le nombre d'étapes pour l'obtenir, le temps requis, le coût des démarches par rapport aux coûts de la construction et de l'évaluation de cette construction.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3) Quelle importance accordez-vous à l'introduction de l'électricité dans votre entreprise ? Plus précisément, au nombre d'étapes pour l'introduire, à son coût, à la durée des démarches, à sa fiabilité et à sa transparence.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, au transfert des biens immobiliers ? Plus précisément à la durée et au nombre d'étapes pour transférer des biens

immobiliers, ainsi qu'à la qualité de l'enregistrement foncier et aux coûts des démarches par rapport au coût de la propriété.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, aux crédits ? Évaluez en fonction de la disponibilité des informations dans les registres des crédits et au vu de l'applicabilité des lois.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6) En quoi la protection des investisseurs est-elle importante pour vous ou votre entreprise? Notamment dans le domaine de l'administration publique des actionnaires, la protection des investisseurs minoritaires et de la réglementation des conflits d'intérêts.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, au secteur de l'imposition et aux facilités de paiement des impôts ? Ceci, notamment en fonction des montants des impôts à payer, du nombre de transactions annuels de paiement et du délai de la préparation des documents pour le paiement des taxes.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, au commerce extérieur? Plus précisément aux coûts et aux durées associées à la logistique d'importation et d'exportation des marchandises.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9) En quoi l'exécution des contrats est-elle importante pour vous ou votre entreprise? En particulier, la résolution des litiges, des nombres de jours et des coûts associés aux règlements.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, au règlement d'une éventuelle faillite? Évaluer l'importance de la récupération des ressources, l'efficacité des lois sur l'insolvabilité, le coût en pourcentage des démarches pour la récupération des ressources.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11) Quelle importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, à la stabilité macroéconomique de l'État ? notamment aux indicateurs économiques suivants: l'épargne publique, l'équilibre budgétaire public, la notation par pays, l'inflation et la dette publique.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

12) En quoi un faible niveau de corruption est-il important pour vous ou votre entreprise? Notamment dans l'administration publique, au niveau de l'indépendance judiciaire, des pots-de-vin, du crime organisé et du protectionnisme.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13) Quelle est l'importance du domaine de la qualification de la main-d'œuvre pour vous ou votre entreprise? En particuliers: l'inscription à l'enseignement secondaire et supérieur, l'accomplissement de l'enseignement secondaire ou collégial, et l'importance la qualité de l'éducation.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14) Quel importance accordez-vous, vous ou votre entreprise, aux coûts de la main-d'œuvre ? Plus précisément, au salaire minimum et au coût horaire moyen du travail.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15) La politique anti trust de l'État est-elle importante pour vous ou votre entreprise? En particulier, l'efficacité de la politique anti trust pour assurer une concurrence loyale.

Évaluation: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16) Quel âge avez-vous?

a) jusqu'à 20 b) 21 - 30 c) 31 - 40 d) 41 - 50 e) 51 - 60 f) 61 ans ou plus

17) Quel est votre niveau le plus haut d'éducation atteint ?

a) de base b) secondaire professionnel sans maturité c) secondaire avec examen de fin d'études secondaires d) enseignement supérieur

18) Etes une femme, un homme ?

a) femme b) homme